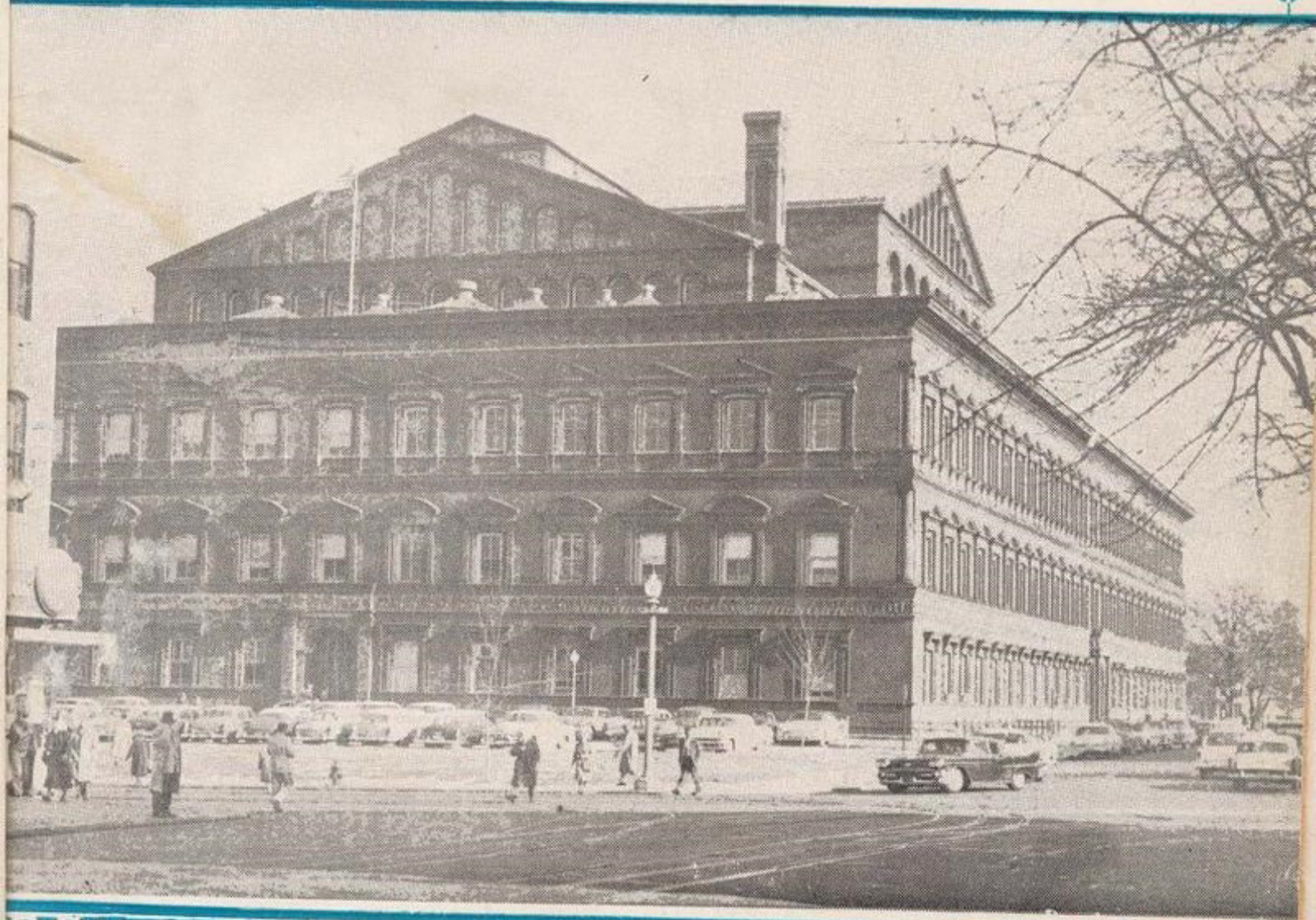

วารสาร

ข้าราชการ

CIVIL OFFICIALS' MAGAZINE

ปีที่ ๕ ฉบับที่ 1 มกราคม 2503

มรุแท่งข้าราชการในทางปฏิบัติงานและสอบเลื่อนฐานะ:

วารสารข้าราชการ

หนังสือรายเดือนของบริการสวัสดิการ ก.พ. สำนักงาน ก.พ.

คณะกรรมการดำเนินงาน

เลขาธิการ ก.พ. เป็ชประธำช รองเลขาธิการ ก.พ. เป็ชธองประธำช
ผู้อำนวยการกอง และ หัวหน้ากอง ไขสำนักงาน ก.พ. เป็ชธรมการ

บรรณาธิการ และผู้จัดการ

นายสายบัว พุ่มแดง

ระเบียบการรับ ค่าบำรุงรวมค่าตั้งมีละ ๓๒ บาท บอกรับพร้อมกับส่งเงินค่าบำรุงล่วงหน้า
ไปยัง “ผู้จัดการวารสารข้าราชการ สำนักงาน ก.พ. ในพระบรมมหาราชวัง พระนคร” จ่ายเงินที่
ทำการไปรษณีย์หน้าพระदान (สำหรับตามกระทรวงทบวงกรมในพระนคร ตั้งทางโทรศัพท์
๒๒๘๐๓ ก็ได้)

พิมพ์ที่ ร.พ. จำลองศิลป์ ๔๐ ถนนบำรุงเมือง พระนคร นายสุคใจ เชื้อวิวัฒน์ ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา ๒๕๐๓

ปกนี้

ดึกที่ทำการกรมบำเหน็จบำนาญ ในสำนักงาน ก.พ. ของสหรัฐอเมริกา
สำนักงาน ก.พ. ของสหรัฐอเมริกาเป็นทบวงการเมืองที่มีฐานะเหมือนกระทรวง แบ่งส่วน
ราชการออกเป็นกรม ๆ ดังได้แสดงไว้ที่ปกวารสารข้าราชการปีที่ ๔ ฉบับที่ ๑๑ ประจำเดือนพฤศจิกายน
๒๕๐๒ แล้ว

งานเกี่ยวกับการคิดบำเหน็จบำนาญ เป็นงานวินสาขา Personnel ซึ่งต้องพัวพันอยู่กับ
ทะเบียนประวัติ สหรัฐอเมริกาจึงได้จัดงานเกี่ยวกับบำเหน็จบำนาญไว้ในหน้าที่ ของ ก.พ.

ก้อยแกลสง

★ ★ ★

ในวาระดิถีขึ้นปีใหม่ พ.ศ. ๒๕๐๓ วารสารข้าราชการ ขอ
อาราธนาคุณพระศรีรัตนตรัย และสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายทั่วสากลโลก จง
ดลบันดาลให้สมาชิกวารสารข้าราชการทุกท่าน ได้ประสบความสุข
ความสำเร็จและเจริญในราชการยิ่ง ๆ ขึ้นไป

วารสารข้าราชการปีใหม่นี้ ได้ปรับปรุงเพิ่มหน้าโดยยกเอากฎหมาย-กฎ-น.ว.
ระเบียบต่าง ๆ ไปพิมพ์เป็นหน้าพิเศษเย็บไว้ตรงกลาง เพื่อผู้ต้องการแยกเก็บจะได้ฉีก
แยกไปเก็บได้สะดวก ในขณะที่เดียวกันได้สรุปย่อกฎหมาย และระเบียบนั้น ๆ พอเป็น
เค้าไว้ในบท “อะไรใหม่ในเดือนนี้” เพื่อผู้อ่านจะได้สังเกตความเปลี่ยนแปลงของ
กฎหมายและระเบียบนั้น ๆ ได้โดยง่ายอีกด้วย

เมื่อยกกฎหมายและระเบียบไปไว้เป็นหน้าพิเศษแล้วก็มีหน้าว่างมากขึ้น พอที่
จะนำบทความที่น่าสนใจมาลงพิมพ์ให้มากขึ้นได้

ขณะนี้เรายังไม่พร้อมที่จะนำบทความต่าง ๆ มาลงพิมพ์ให้ครบตามโครงการที่
วางไว้ แต่เรื่อง “ระเบียบข้าราชการพลเรือนในต่างประเทศ” ที่เริ่มลงพิมพ์แล้วใน
ฉบับนี้ ก็เป็นเรื่องหนึ่งที่น่าสนใจ ผู้อ่านจะได้เห็นสิ่งแปลก ๆ แตกต่างออกไปจาก
ระเบียบข้าราชการพลเรือนของเรา ซึ่งอาจช่วยให้ความคิดความเห็นในอันที่จะปรับ
ปรุงระเบียบข้าราชการพลเรือนของเรากว้างขวางขึ้น จึงหวังว่า เรื่องนี้คงจะเป็น
ประโยชน์แก่ผู้อ่านไม่มากนักน้อย ส่วนบทความที่น่าสนใจอื่น ๆ จะมีมาลงเพิ่มเติมใน
ฉบับต่อไป

“ปีใหม่”

โดย อมร รักษาศักดิ์

ปีใหม่กำลังย่างเข้ามา..... หลายคนกำลังคิดว่าปีใหม่นี้จะเริ่มชีวิตใหม่
เสียที, ท่านล่ะ ?

ปีที่แล้ว ท่านทั้งหลาย ก็คงชื่อว่าเป็นกสิกรผู้เพาะปลูกในเขื่อนอันไพศาล และเขื่อน
พืชพันธุ์ ต่างท่านก็เป็นชาวนา, ต่างท่านก็เป็นชาวสวน, พ่อค้า, และข้าราชการ ตามแต่ฝีมือและ
ความปรารถนา เมื่อจะชนปีใหม่ ก็เปรียบเหมือนนกขมิ้นกับเกี้ยว, ท่าน ๆ ก็คงอยากจะทำ
การลงทุนลงแรงของท่านนั้นได้ผลดีเด้อเพียงใด, และจะกระทำการอย่างไรดีกับชีวิตและการอาชีพในปี
ที่กำลังย่างเข้ามา

รัฐบาลต้องทำงานประมาณประจำปี, ห้างร้านต้องตรวจบัญชีกำไร-ขาดทุนของธุรกิจ
ชาวนาอยากจะทำผลของการเก็บเกี่ยวและคาดคะเนการทำนาปีหน้า ท่านล่ะ ? คงไม่มีใครอยาก
จะปล่อยให้ชีวิตให้ต้องลอยไปตามยถากรรมเป็นพ่อพวงมาลัยลอยไปดอยมา หรือเป็นกอดรัดงัดงัดลอย
ไปตามน้ำเพื่อความแตกดับในทะเล ซึ่งเป็นชีวิตที่ไร้ที่หมาย อยู่ไปเพื่อรอความตาย ?

คงไม่มีใครอยากจะทำชีวิตให้ดีกว่าเกิด ๆ แล้วก็ตายไป, คนส่วนมากคงก็คิดอยากจะมี
แผนการของชีวิต มีจุดหมาย และอุดมคติ แต่คงมีหลายคนที่กำลังจะสิ้นหวัง เพราะพลาดมาหลาย
ครั้ง, บางคนไม่อยากจะทำอะไรเพราะถดถอยพลาต, บางคนก็ไม่มีโอกาสในชีวิตที่จะเป็นคัวของตัวเอง
ด้วยซ้ำไป เลยไม่ได้คิดอะไรได้เพื่ออนาคต

งานที่ชีวิตผู้ ในฤดูจึงเท่ากับเป็นถาวรเฉติ ถดถอง ผลของการลงทุนลงแรง ความขยัน
หมั่นเพียร ที่ประกอบกิจกรรมต่าง ๆ มาตลอดปี ชีวิตทั้งหลายกำลังเข้าสู่ภาวะล่มบวรนี้ ต้องการ
การพักผ่อน และด้วยเหตุจากฤดูถดถองนี้จะถึงหน้าหนาวจัดชน (เป็นความจริง ทั้งในเมืองไทยและ
ต่างประเทศส่วนมากที่อยู่ในโลกซีกเหนือ) จะได้มีโอกาสอยู่บ้านมากกว่าปกติจะเป็นเวลาที่จะได้วาง
แผนการของชีวิต เพื่อออกมาเผชิญกับโลกในเมื่อต้นหนาว

การทดลองมีใหม่จึงเท่ากับเป็นการทดลองความอดสาหะของบิตเก่า, และความก่อเริ่มความ

ห้องของบิตต่อไป

กว่าท่านจ. ได้อ่านข้อความนี้ ท่านก็คงตั้งตัวจากการเดิมทดลองมีใหม่เพื่อตั้งบิตเก่าเสร็จเรียบร้อยแล้ว แต่ท่านได้เริ่มความคิดสำหรับมีใหม่แล้วหรือยัง, ถ้ายิ่งก็ยังไม่ตายเกินไป, อย่างที่เขาว่ากันว่าทุกอย่างของชีวิตไม่มีตายเกินไป, และถึงจะตายไปหน่อยหนึ่งก็ยังจะคิดว่าไม่ทำเสียเลย ฤๅหนวยยังไม่สิ้นไป, สำหรับชีวิตต่อมาก งานของมีใหม่ยังมาไม่ถึง จึงควรเตรียมตัวไว้,

บ้านชาวไร่ชาวนาก็ต้องมีพันธุ์ เกษตรแล้ว, พ่อค้าก็คงเตรียมทุนในการค้าขายของบิตต่อไปแล้ว แต่ยังมีภาระเตรียมอีกอย่างหนึ่ง ซึ่งหลายคนอาจยังไม่คิดถึงเตรียม คือการ "เตรียมใจ"

ท่านลองหยุดคิดดูที่หรือว่าท่านได้ลงทุนลงแรงอะไรไปบ้าง ใน การเตรียมใจ ตลอดบิตที่แล้ว เพื่อที่ท่านจะมาเก็บเกี่ยวผลในคณันนี้ ถึงยังไม่ได้เตรียมอะไรก็ยังมีเวลาอยู่ไว้เก็บเกี่ยวฤๅหน้า

การเตรียมใจ เตรียมกำลังความคิดนี้ ก็ต้องเริ่มมาจากการสนใจของชนวยศึกษาคดคิด มา ถ้าท่านจะเก็บเกี่ยวผลของความคิดท่านก็ต้องปลุกมันไว้ล่วงหน้า คงจำได้ว่าท่านต้องพากเพียรถึงดับจึงจะได้รับผล จบประโยคประถมศึกษา, และนานกว่านั้นถ้าจะได้รับผลสูงๆนั้น

อย่าเพิ่งท้อใจหากท่านคิดว่า ท่านหยุดเรียนมาแล้ว. โอกาสที่จะได้รับผลสูงๆกว่าตามอุทาหรณ์ข้างบนนั้นผ่านไปแล้ว ยิ่งก่อน, การศึกษาไม่ได้เริ่มแต่ต้นสุดที่โรงเรียน การศึกษาเป็นเรื่องของการชนวยของแต่ละคน ไม่มีใครจะเชื่อว่าเป็นผู้ได้รับการศึกษาได้โดยไม่ได้ศึกษาด้วยตนเอง

ในฐานะที่พวกเราส่วนมากได้ออกจากโรงเรียนมาแล้ว นานมาแล้วบ้าง, เมื่อเร็ว ๆ นี้บาง การศึกษานี้เห็นอยู่ไม่จำเป็นการปรับปรุงฐานะหรือเพื่อความสะดวกสบายของชีวิต จึงอยู่ที่ การอ่านหนังสือเป็นส่วนใหญ่ นอกจากนั้นก็ได้แก่การสนทนาปรึกษาหาความรู้การที่ศนาจร ๆ ล ๆ

พูดถึงหนังสือ หลายท่านคงบ่นเบ้อเบ้อ คม แต่ที่ท่านนึกไว้ดี ๆ ท่านคงจะมีหนังสือที่ท่านเคยชอบอยู่บ้าง และหนังสือในแคว้นนั้นก็คงจะมีมากให้ท่านอ่านได้จุใจ บางทีฐานะการเงินอาจไม่อำนวยให้ซื้อหนังสือมาอ่านได้อย่างใจ แต่เราก็มีห้องสมุด, มีละแวกตั้งกลุ่มเด็กหนังสือกันอ่านในหมู่เพื่อนฝูง

หนังสือ ๆ ที่ท่านชอบจะเป็นเพื่อนที่ดีที่สุดของท่านอย่างหนึ่ง ซึ่งอ่านยิ่งรู้ ยิ่งสนุกและเร้า
ความสนใจ บางทีอาจจะช่วยให้ท่านได้คิด การคิด, การทบทวนศัพท์เพ.หระ หรือฉะไปนึกคิดไม้หอย
ซึ่งทางคิดในเรื่องเหตุ นี้ก็เท่ากับไปช่วยทำให้คนอื่นรวยชม โดยไม่เป็นประโยชน์แก่คนส่วนรวม และ
เป็นทางที่จะประกันได้ว่าท่านจะรวยชม (บางทีบางครั้งก็บางคนรวยชมบางช่วงครึ่งชั่วครา) ทั้งนี้
ไม่อยากจะลำดับโทษของอบายมุขดังความแจ่มอยู่ในหนังสือศีลธรรมทุกเล่มแล้ว

หนังสือไม่ควรจะมีโทษเหล่านี้ (เว้นแต่หนังสือต้องห้ามบางอย่าง) บางทีหนังสือ ๆ
บางเล่มอาจจะเป็นเครื่องเปลี่ยนชีวิตของท่านให้ดีขึ้น

ถ้าท่านเป็นทนายความ การห้หมั้นอ่านหนังสือสำหรับคำรากฎหมายก็ควรทำให้ท่านว่าความ
ชนะมากขึ้น ถ้าท่านเป็นข้าราชการและกำลังจะสอบเลื่อนชั้น เลื่อนตำแหน่ง โอกาสสำเร็จก็คงชน
กับเวลาที่ท่านอุทิศกับการอ่านเรื่องที่จะสอบ

ตัวอย่างหลังนี้เป็นกรอ่านโดยหวังผลระยะ โถด

ผลจากการอ่านหนังสือระยะ โถดนั้นคงจะได้จากการอ่านหนังสือทุก ๆ ไป ท่านที่ชอบอ่าน
วรรณคดีไทยชั้นดี ก็คงจะทำให้เขียน อ่าน และขยายขยายสติปัญญาให้สูงขึ้น เป็นโอกาสในการ
เลื่อนฐานะในอนาคต การอ่านเช่นนี้ ผลที่ได้รับจะกลายเป็นสร้างเสริมบุคลิกดีลักษณะของท่านไป
ตลอดชีวิต

ข้าราชการบางคนอาจจะหวังผลทาง โถดโดยการเริ่มอ่านหนังสือเป็นภาษาต่างประเทศ ซึ่ง
ไม่จำเป็นว่าจะต้องเป็นภาษาอังกฤษเสมอไป การได้รับความรู้กว้างขวางออกไปโดยการอ่านหนังสือ
นั้นเป็นประโยชน์อย่างไม่มีปัญหา

หนังสือเป็นขุมทรัพย์ มรดกมหาศาล ที่จะช้อนจากท่าน เพียงแค่มือหยิบอ่าน มีความ
คิดหลายอย่างหลายชั้นที่ซ่อนอยู่ตามหน้าหนังสือเหล่านั้น บางอย่างซึ่งท่านต้องมานั่งคิดก็อบคาย พอ
คิดได้ก็นึกว่าตัวเรานึกไม่เจอ ออกคำหัดคิดเรื่องนใดก่อนเพื่อน แต่ถ้าเป็นนักอ่านแล้วจะพบว่า เรื่องที่
เราคิดว่าคิดได้เองนั้นมิใครเขาคิดได้และเขียนไว้นานแล้ว ... อยู่ในหนังสือ

ในเรื่องของศีลธรรม, เป็นอาทิ, ท่านอาจจะคิดว่า เรื่องบางอย่างนั้นยังไม่ได้ตั้งใจ แนะนำ
ไว้ แต่ถ้าท่านขยันอ่านพุทธธรรมแล้วจะพบกับความปลาดใจว่าสิ่งเหล่านั้นมิได้แล้ว

ครั้งหนึ่ง เช่นรี เดวิต ไฮโร เขียนไว้ว่า "มีคนเป็นจำนวนมาก ที่ได้เริ่มจุดใหม่ ของ ชีวิต
ของเขาจากการอ่านหนังสือเล่มหนึ่ง หนังสือมิได้เพื่อว่าเรามีโอกาสประธพบอ่าน ซึ่งจะได้อธิบายแก่

เราถึงความมหัศจรรย์ต่าง ๆ และเปิดเผยแก่เราในสิ่งใหม่ ๆ สิ่งซึ่งในปัจจุบันไม่มีใครได้คาดคิดถึงนั้น มันก็จะเขียนเอาไว้แล้วในหนังสือเล่มใดเล่มหนึ่ง ปัญหาเหล่านี้ซึ่งได้เคยรบกวนและเป็นปริศนาแก่พวกเราเป็นครั้งเป็นคราวนั้นได้เกิดขึ้นในดวงใจของนักปราชญ์ทุกคนโดยไม่มีข้อยกเว้น และนักปราชญ์ทุกคนได้หาคำตอบต่อปัญหาเหล่านี้ตามความสามารถของเขาโดยคำพูดของเขา และด้วยชีวิตของเขา ”

เราๆ ท่านๆ ก็คงจะมีโอกาสได้รับการชักจูงให้เปลี่ยนวิถีอุดมคติของชีวิตเพราะการอ่านหนังสือได้บ้าง อาจจะเป็นทั้งทางดีหรือทางชั่วแต่แก่นคิดของหนังสือ และความนิยมอยากจะเป็นไปตามนั้นของผู้อ่าน ถ้าท่านอ่าน “ขุนช้าง—ขุนแผน” ท่านอาจจะกลายเป็นนักเขียนมอดี, ผู้ชายเจ้าชู้, คนหลอกลวง, หรือพรายกระซิบไปก็ได้

ท่านข้าราชการและนักศึกษาที่อยากจะมีโอกาสช่วยปรุงแต่งบ้านเมืองให้เป็นประชาธิปไตยยิ่งขึ้นไปอีกอาจจะเริ่มจากอ่านเรื่องของเจฟเฟอร์สัน ซึ่งมีฉบับกระถังภาษาอังกฤษไปขายในเมืองไทยนานแล้ว (ไม่ทราบว่ามีฉบับภาษาไทยแล้วหรือยัง) หรือ “ดินคอตันมหาบุรุษ” (ฉบับแปลโดยคุณอาษา ชกจิตเมตต์) ท่านที่ปรารถนาจะเสริมสร้างครอบครัวอย่างไทยๆ โดยมีคติชีวิตและความผาสุกโดยควรแก่สภาพก็อาจจะเริ่มได้จากหนังสืออย่าง “ผู้ดี” ของคอกไม้สด หรืออย่าง “เวสต์อินครซาดก”

ถ้าปีใหม่ปีนี้ท่านเริ่มลงทุนหว่านพืชด้วยการลงมืออ่านหนังสือ บางทีก็อาจจะถึงปีใหม่หน้าท่านคงจะได้เก็บเกี่ยวผลเป็นอุดมคติใหม่ ชีวิตใหม่ ซึ่งคงจะช่วยให้การรดองดั่งท้ายปีเก่าและต้อนรับปีใหม่ในคราวต่อไป มีความหมายยิ่งขึ้น

มหาบุรุษดินคอตัน เคยกล่าวไว้ตั้งแต่เมื่อเป็นหนุ่มถูกทู่กกลางป่าดงอืดดินอยส์ ว่า “อ่านๆ เข้าใจเถอะคงจะมีโอกาสได้ใช้ประโยชน์สักคราว” ต่อมาท่านได้กลายเป็นประธานาธิบดีที่มั่งคั่งซึ่งอยู่ที่คนหนึ่งของสหรัฐอเมริกา ท่านจะเชื่อประธานาธิบดีดินคอตันหรือไม่ก็ตาม แต่ผู้เขียนเรื่องนี้ก็ได้ความคิด ที่เขียนในบทความนี้มาจากบทความในหนังสือเล่มหนึ่งที่ผู้เขียนอ่านหลังอาหารเย็นเป็นประจำ ประโยชน์จากการอ่านบทความนั้น คงจะมีแก่ข้าพเจ้าเป็นแน่แท้ หากท่านบรรณาธิการ จะกรุณาตั้งเสริมฐานะการเงินของผู้เขียนบ้าง

กรุงวอชิงตัน ๒๐.๓๐ น.
๓๑ ธันวาคม ๒๕๐๒

อะไรใหม่ในเงื่อนไข

โดย..... ณรงค์ศักดิ์ ยังอยู่
กฤษณ์ เลิศบุศย์

กฎหมาย

ขณะนี้ได้ประกาศใช้พระราชบัญญัติ พระราชกฤษฎีกา ดังต่อไปนี้

๑. พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ โดยให้ยกเลิกพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๔๘๕ เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากกฎหมายที่ใช้อยู่ในปัจจุบันเกี่ยวกับวิธีการงบประมาณและบัญชีการเงินแผ่นดินยังไม่เหมาะสม ควรกำหนดให้มีแผนการเงินประจำปี อันสมบูรณ์สำหรับส่วนราชการทั้งหมด ให้มีการควบคุมงบประมาณอย่างรัดกุม ให้การจ่ายเงินงบประมาณเป็นไปตามกำลังเงินเป็นงวด ๆ และให้มีการประมวลบัญชีและรายงานเกี่ยวกับรายรับรายจ่ายทั้งสิ้นของแผ่นดิน จึงสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณเสียใหม่ (รายละเอียดปรากฏในตัวพระราชบัญญัติ ซึ่งได้นำลงพิมพ์ไว้ในหนังสือนี้ด้วยแล้ว)

๒. พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเบิกจ่ายเงินเดือนเงินที่จ่ายควบกับเงินเดือน เบี้ยหวัดบำนาญ และเงินประเภทอื่นที่จ่ายเป็นลักษณะเงินเดือน (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๐๒ ซึ่งพระราชกฤษฎีกาฉบับนี้ได้แก้ไขเพิ่มเติมพระราชกฤษฎีกาฉบับเดิม (พ.ศ. ๒๔๙๘) ดังต่อไปนี้ กิจการเบิกเงินเดือน ให้วางฎีกาเบิกตามวันที่กระทรวงการคลังกำหนด (เดิมให้วางฎีกาเบิกภายหลังวันที่สิบห้าของเดือน แต่สำหรับการเบิกเงินเดือนประจำเดือนสุดท้ายแห่งงบประมาณ ให้วางฎีกาเบิกก่อนถึงกำหนดจ่ายไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน) และให้ใช้ฎีกาเบิกเงินเดือนตามแบบที่กระทรวงการคลังกำหนด (เดิมใช้แบบ (๔))

การส่งจ่ายเงินเดือนจากคลัง ให้ส่งจ่ายในวันเดียวกับวันจ่ายเงินเดือน เว้นแต่ในกรณีพิเศษจะส่งจ่ายให้ก่อนกำหนดเช่นว่านั้นก็ไ้

การจ่ายเงินเดือน ให้จ่ายในวันทำงานเต็มวันวันสุดท้ายของเดือน เว้นแต่ในกรณีพิเศษ กระทรวงการคลังจะให้จ่ายก่อนกำหนดเช่นว่านั้นก็ไ้ (เดิมไม่ได้บัญญัติกรณีพิเศษไว้)

การเบิกเงินเดือนข้าราชการวิสามัญที่มีสัญญาจ้าง ให้ใช้ฎีกาเบิกเงินเดือนเฉพาะตัวตามแบบที่กระทรวงการคลังกำหนด (เดิมใช้แบบ (๕))

การเบิกเดือนข้าราชการวิสามัญที่มีสัญญาจ้าง ถ้าผู้เบิกลาพักหรือไม่อยู่ในที่ทำการจะมอบฉันทะให้ผู้อื่นเบิกแทนได้ โดยทำหนังสือมอบฉันทะตามแบบที่กระทรวงการคลังกำหนด ส่งไปพร้อมกับฎีกาเบิกเงินเดือน (เดิมหนังสือมอบฉันทะใช้แบบ (๖))

เหตุผลในการประกาศใช้พระราชกฤษฎีกาฉบับนี้ คือ เพื่อให้กระทรวงทบวงกรมที่มีเหตุผลพิเศษสามารถเบิกเงินเดือนจากคลังได้ก่อนวันจ่ายเงินเดือน และให้กระทรวงการคลังกำหนดแบบพิมพ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินเดือนได้ตามความสะดวกและเหมาะสม

๓. พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยอัตราค่าพาหนะ และเบี้ยเลี้ยงเดินทาง (ฉบับที่ ๑) พ.ศ. ๒๕๐๒ ซึ่งพระราชกฤษฎีกาฉบับนี้ได้แก้ไข เพิ่มเติมโดยให้ยกเลิกบัญชีหมายเลข ๑ ทั้ยกพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยอัตราค่าพาหนะและเบี้ยเลี้ยงเดินทาง พุทธศักราช ๒๔๗๘ ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยอัตราค่าพาหนะและเบี้ยเลี้ยงเดินทาง (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๔๘๖ และให้ใช้บัญชีหมายเลข ๑ ทั้ยกพระราชกฤษฎีกาฉบับนี้แทน (รายละเอียดปรากฏในตัวพระราชกฤษฎีกา ซึ่งได้นำลงพิมพ์ไว้ในฉบับนี้แล้ว)

๔. พระราชกฤษฎีกา ว่าด้วยระเบียบข้อบังคับเข้าบ้านข้าราชการ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๐๒ ซึ่งพระราชกฤษฎีกาฉบับนี้ได้แก้ไขเพิ่มเติมโดยให้ยกเลิกความใน ม. ๑๐ แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยระเบียบข้อบังคับเข้าบ้านข้าราชการ พุทธศักราช ๒๔๘๓ ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยระเบียบข้อบังคับเข้าบ้านข้าราชการ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๐๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “มาตรา ๑๐ ถ้าเข้าบ้านให้เบิกจ่ายได้เท่าที่จ่ายจริงตามอัตราส่วนที่สมควรแก่สภาพแห่งบ้าน แต่อย่างสูงไม่เกินจำนวนเงินที่กำหนดไว้ตามบัญชีอัตราค่าเข้าบ้านข้าราชการ ท้ายพระราชกฤษฎีกานี้” (รายละเอียดดูได้จากพระราชกฤษฎีกา ซึ่งได้นำลงพิมพ์ไว้ในฉบับนี้ด้วยแล้ว)

ระเบียบ

มีระเบียบใหม่ ๆ ประกาศใช้ดังนี้

๑. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการจ้าง (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๐๒ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๐๒ ให้ยกเลิกความในข้อ ๒๑ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการจ้าง พ.ศ. ๒๔๘๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการจ้าง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๔๘๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อยกเว้นไม่ต้องประกวดราคา ข้อ ๒๑ กระทรวงมหาดไทยประสงค์จะจ้างหน่วยราชการ โรงงาน หรือสถานศึกษาของทางราชการ องค์การของรัฐบาล หรือบริษัทซึ่งรัฐบาลมีหุ้นอยู่เกินกว่าร้อยละห้าสิบ ทำหรือผลิตสิ่งต่าง ๆ ซึ่งหน่วยราชการ โรงงาน หรือสถานศึกษาของทางราชการ องค์การของรัฐบาล หรือบริษัทซึ่งรัฐบาลมีหุ้นอยู่เกินกว่าร้อยละห้าสิบ แห่งนั้นๆ เป็นผู้ทำหรือผลิตเอง เมื่อได้รับอนุมัติจากนายกรัฐมนตรีแล้ว จ้างเป็นกรณีพิเศษโดยไม่ต้องทำการประกวดราคาหรือสืบราคาได้”

ซึ่งระเบียบนี้เดิม “.....อนุญาตให้จ้างเป็นกรณีพิเศษโดยไม่ต้องทำการประกวดราคาหรือสืบราคาก็ได้” เมื่อแก้ไขเพิ่มเติมแล้วเป็น “...เมื่อได้รับอนุมัติจากนายกรัฐมนตรีแล้ว ให้จ้างเป็นกรณีพิเศษ โดยไม่ต้องทำการประกวดราคาหรือสืบราคาได้”

๒. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการพัสดุ (ฉบับที่ ๑) พ.ศ. ๒๕๐๒ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๐๒ ให้ยกเลิกความในข้อ ๒๐ ทวิ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๔๘๘ ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๔๘๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อยกเว้นไม่ต้องประกวดราคา ข้อ ๒๐ ทวิ กระทรวงมหาดไทยประสงค์จะสั่งซื้อของจากหน่วยราชการ โรงงาน หรือสถานศึกษาของทางราชการ องค์การของรัฐบาล หรือบริษัทซึ่งรัฐบาลมีหุ้นอยู่เกินกว่าร้อยละห้าสิบ และสิ่งของนั้นๆ เป็นสิ่งของที่หน่วยราชการ โรงงาน หรือสถานศึกษาของทางราชการ องค์การของรัฐบาล หรือบริษัทซึ่งรัฐบาลมีหุ้นอยู่เกินกว่าร้อยละห้าสิบ แห่งนั้นๆ เป็นผู้ทำหรือผลิตขึ้นเองเมื่อได้รับอนุมัติจากนายกรัฐมนตรีแล้ว ให้สั่งซื้อเป็นกรณีพิเศษโดยไม่ต้องทำการประกวดราคาหรือสืบราคาได้”

ซึ่งระเบียบนี้เดิม “...อนุญาตให้สั่งซื้อเป็นกรณีพิเศษโดยไม่ต้องทำการประกวดราคาหรือสืบราคาก็ได้” เมื่อแก้ไขเพิ่มเติมแล้วเป็น “...เมื่อได้รับอนุมัติจากนายกรัฐมนตรีแล้ว ให้สั่งซื้อเป็นกรณีพิเศษโดยไม่ต้องทำการประกวดหรือสืบราคาได้”

๓. คณะรัฐมนตรีเห็นว่า การที่ทางราชการรับฟังบัตรสนทน่านั้นได้ผลน้อยจากสถิติที่สำรวจไว้ปรากฏว่า มีมูลความจริงเพียง ๓๐% เท่านั้น และยังมีผลเสียหายที่เกิดขึ้นอีก คือ

- ๑) เปิดโอกาสให้มีการถกกันแก่งัดกัน
- ๒) ต้องสิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายในการสืบสวน
- ๓) ต้องเสียกำลังเจ้าหน้าที่ไปทำการสืบสวน
- ๔) ทำให้เจ้าหน้าที่เสียกำลังใจในการปฏิบัติงาน
- ๕) เจ้าหน้าที่ไม่กล้าปฏิบัติงานโดยเด็ดขาดเพราะกลัวถูกบีบรัดสนท่
- ๖) สนับสนุนให้ประชาชนเป็นคนฉลาดไม่กล้าแสดงความจริง

จึงลงมติให้กระทรวงทบวงกรมต่าง ๆ ถือเป็นหลักปฏิบัติต่อไปที่จะไม่รับพิจารณาบัตรสนท่ที่ เว้นแต่บัตรสนท่ที่ร้ายโคที่ระบุหลักฐานกรณีแวดล้อมปรากฏชัดแจ้ง ตลอดจนพยานบุคคลม่นอน จึงควรรับพิจารณาเป็นเฉพาะเรื่องเฉพาะราย (มติ ค.ร.ม. ที่ น.ว. ๑๔๘/๒๕๐๒ ก.ว. ๑๘ พ.ย. ๒๕๐๒)

๔. ก.พ. ลงมติว่าในกรณีผู้บังคับบัญชาในกระทรวงทบวงกรมใหม่เห็นสมควรจะเลื่อนเงินเดือนให้แก่ข้าราชการที่โอนมาเนื่องจากกระทรวงทบวงกรมถูกยุบ หรือถูกจ้างเกี่ยวกับราชการของกระทรวงทบวงกรม ซึ่งมีการปรับปรุงใหม่ พ.ศ. ๒๕๐๑ และที่โอนไปเพราะการตัดโอนงบประมาณ ก็ให้ส่งเงินเดือนคืนตั้งแต่วันที่ ๒ มกราคม ๒๕๐๒ เป็นต้นไป โดยมีต้องขออนุมัติ ก.พ. เป็นรายกรณีไป (มติ ก.พ. ที่ น.ว. ๒๕/๒๕๐๒ ลงวันที่ ๒๕ พ.ย. ๒๕๐๒)

บุคคล

มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าแต่งตั้งให้นายศิริลักษณ์ จันทรางศุ ข้าราชการพลเรือนสามัญชั้นพิเศษดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการกองแบบแผน กรมทางหลวงแผ่นดิน กระทรวงคมนาคม นายฉลอง บึงตระกูล ดำรงตำแหน่งเลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ มูละ ม.จ. อธิพรพงศ์ เกษมศรี ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสถิติ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ ทั้งนี้ตั้งแต่วันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๐๒

กระทรวงการคลังได้มีคำสั่งแต่งตั้งให้นายหัง นพรัตน์ ข้าราชการพลเรือนสามัญชั้นเอก สรรพากรเขต ๔ ดำรงตำแหน่งสรรพากรเขต ๓ ขุนราชพลีรักษ์ ข้าราชการพลเรือนสามัญชั้นเอก สรรพากรเขต ๓ ดำรงตำแหน่งสรรพากรเขต ๗ กับแต่งตั้งนายเกาว์ มูลศาสตร์ ข้าราชการพลเรือนสามัญชั้นเอก สรรพากรเขต ๗ ดำรงตำแหน่งสรรพากรเขต ๔ ทั้งนี้ตั้งแต่วันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๐๒ เป็นต้นไป

กระทรวงต่างประเทศได้มีคำสั่งให้นายสุพจน์ เพ็ชรสุนทร ข้าราชการพลเรือนสามัญชั้นเอก กงสุล ณ เมืองบ่ฉิ่ง ซึ่งกลับมารับราชการในกระทรวงแล้ว ดำรงตำแหน่งหัวหน้ากองเอเชียใต้และเอเชียตะวันออก เอเชียใต้ กรมเอเชียและแอฟริกา ทั้งนี้ตั้งแต่วันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๐๒ และนายกนธีร์ คุงมงคล ข้าราชการพลเรือนสามัญชั้นพิเศษ เอกอัครราชทูต ณ กรุงแคนเบอร์รา ซึ่งกลับมารับราชการในกระทรวงแล้ว รักษาการในตำแหน่งอธิบดีกรมสหประชาชาติ ทั้งนี้ตั้งแต่วันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๐๒

กระทรวงยุติธรรมได้มีคำสั่งเลื่อนชั้นนายเรือบ เพ็ชรประภา ข้าราชการตุการสามัญชั้นโท ตำแหน่งจำศาลอุทธรณ์ เป็นข้าราชการตุการสามัญชั้นเอก ตำแหน่งจำศาลฎีกา ทั้งนี้ตั้งแต่วันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๐๒

กระทรวงมหาดไทยได้มีคำสั่งให้นายพรหม สุทรสุคนธ์ ผู้ว่าราชการจังหวัด (ชั้นพิเศษ) จังหวัดขอนแก่น ขุนบรรพชระพันธ์ นายอำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา, ขุนวัฒน์กิจพิศาล ประจำจังหวัดตรัง นายถัทธิต์ สัตยวงศ์ นายอำเภอบ้านโพธิ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา, นายเชื้อ สุนทรบุระ ประจำจังหวัดชลบุรี ออกจากราชการเหตุสูงอายุ ทั้งนี้ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๐๓

เนื่องจากได้มีประกาศใช้ พ.ร.บ. พนักงานอัยการ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๐๒ ซึ่งได้มีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงตำแหน่งข้าราชการชั้นพิเศษในกรมอัยการบางตำแหน่ง กระทรวงมหาดไทยจึงได้มีคำสั่งแต่งตั้งข้าราชการให้รักษาราชการในตำแหน่งชั่วคราว จนกว่าจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งใหม่ต่อไป ดังนี้

๑. หลวงอรธรวาทโกญจนาวรรณ ผู้อำนวยการกองคดี รักษาการในตำแหน่งอัยการพิเศษฝ่ายคดี
  ๒. นายเล็ก จุฬฉานนท์ ผู้อำนวยการกองอัยการ รักษาการในตำแหน่งอัยการพิเศษฝ่ายศึกษา
  ๓. นายกมล วรรณประภา เนติบัณฑิต ผู้อำนวยการกองวิชาการ รักษาการในตำแหน่งอัยการพิเศษฝ่ายวิชาการ
    ๔. หลวงอรธวินิจเนตินาท เนติบัณฑิต ผู้อำนวยการอัยการเขต ๑ รักษาการในตำแหน่งอัยการพิเศษประจำเขต ๑
    ๕. นายขุน ศรียากษ์ ดร. กฎหมายฝรั่งเศส ผู้อำนวยการอัยการเขต ๒ รักษาการในตำแหน่งอัยการพิเศษประจำเขต ๒
    ๖. นายถนอม วุฒิวัย เนติบัณฑิต ผู้อำนวยการอัยการเขต ๓ รักษาการในตำแหน่งอัยการพิเศษประจำเขต ๓
    ๗. นายจรรยา สัตยประภคณ เนติบัณฑิต ผู้อำนวยการอัยการเขต ๔ รักษาการในตำแหน่งอัยการพิเศษประจำเขต ๔
    ๘. หลวงอรธรมบุญเนตยาร เนติบัณฑิต ผู้อำนวยการอัยการเขต ๕ รักษาการในตำแหน่งอัยการพิเศษประจำเขต ๕
    ๙. หลวงอรธประภาศกิตดาการ เนติบัณฑิต ผู้อำนวยการอัยการเขต ๖ รักษาการในตำแหน่งอัยการพิเศษประจำเขต ๖
    ๑๐. หลวงอรธนาทเนติกร เนติบัณฑิต ผู้อำนวยการอัยการเขต ๗ รักษาการในตำแหน่งอัยการพิเศษ ประจำเขต ๗
    ๑๑. นายเฟื่อง รัชตพันธุ์ เนติบัณฑิต ผู้อำนวยการอัยการเขต ๘ รักษาการในตำแหน่งอัยการพิเศษประจำเขต ๘
    ๑๒. นายอำรุง สุนทรวิ ดร. กฎหมายฝรั่งเศส ผู้อำนวยการอัยการเขต ๙ รักษาการในตำแหน่งอัยการพิเศษประจำเขต ๙
- ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๐๒

ข่าวสอบข้าราชการ

ข่าวสอบแข่งขัน

ทราบว่า สำนักงานปลัดกระทรวงการจะเปิดสอบแข่งขันวิชาข้าราชการพลเรือน
ชั้นตรี เพื่อบรรจุและแต่งตั้งตำแหน่งประจำแผนกในกองกลางและกองคลังในไม่ช้า

ข่าวสอบคัดเลือก

ทราบว่า กรมต่อไปนี้จะเปิดสอบคัดเลือกบรรจุผู้ได้ปริญญา หรือ ประกาศนียบัตรวิชาชีพ
ดังต่อไปนี้

๑. กรมบัญชีกลาง ปริญญาการบัญชีหรือเทียบเท่าชั้นตรี ๓๒๐ บาท ๘ อัตรา
๒. กรมชลประทาน ปริญญาการบัญชีหรือเทียบเท่า หรือปริญญาพาณิชยศาสตร์ชั้นตรี
๓๒๐ บาท ๓ อัตรา

ประกาศนียบัตรประโยควิชาชีพชั้นสูงฝ่ายช่างก่อสร้างจากวิทยาลัยเทคนิคหรือจากโรงเรียน
ตั้งเตรียมช่างก่อสร้างชั้นตรี ๘๐ บาท ๓๓ อัตรา

๓. กรมปลัดตั้ง ปริญญาวิทยาศาสตร์ชั้นตรี ๓๒๐ บาท ๓ อัตรา

ประกาศนียบัตรแผนกช่างเครื่องยนตร์ ฝ่ายช่างกลจากวิทยาลัยเทคนิค ชั้นตรี ๘๐ บาท ๓
อัตรา

๔. กรมประมง ปริญญาทางประมงชั้นตรี ๓๕๐ บาท ๓ อัตรา

๕. กรมการแพทย์ อนุปริญญาหรือปริญญาตรีทางวิชาเทคนิคการแพทย์ชั้นตรี ๘๐ บาท

๓๕ อัตรา

๖. กรมทางหลวงแผ่นดิน ปริญญาธรรมศาสตร์ชั้นตรี ๓๒๐ บาท ๓ อัตรา

๗. กรมอนามัย ปริญญาอักษรศาสตร์ชั้นตรี ๓๒๐ บาท ๓ อัตรา

ประกาศนียบัตรครูพยาบาลผดุงครรภ์และอนามัยชั้นตรี ๘๐ บาท ๕ อัตรา

ปริญญาหรือประกาศนียบัตรวิชาพยาบาลสาธารณสุขชั้นตรี ๘๐ บาท ๓ อัตรา

๘. กรมการแพทย์ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง และ ป.ม. จากวิทยาลัยเทคนิค ชั้นตรี
๓๒๐ บาท ๒ อัตรာ

ปริญญารัฐศาสตร์ชั้นตรี ๓๒๐ บาท ๓ อัตรာ

๙. กรมโยธาเทศบาล ปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต ชั้นตรี ๓๒๐ บาท ๒ อัตรာ

๑๐. กรมทางหลวงแผ่นดิน ปริญญาเกษตรศาสตร์ ชั้นตรี ๓๒๐ บาท ๓ อัตรာ

๑๑. กรมชลประทาน ประกาศนียบัตรประโยควิชาชีพชั้นสูงจากวิทยาลัยเทคนิค (แผนกช่างดำรงค์) ชั้นตรี ๘๐ บาท ๘ อัตรာ

รายชื่อผู้สอบแข่งขันข้าราชการพลเรือนชั้นตรีได้

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

(ประกาศผลวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๐๒)

๑. นายพิจารณ์ ต่ายแค้มทอง
๒. นายตุคนซ์ อู่แก้ว
๓. น.ต. นาฏอนงค์ ดอนกดำหาญ
๔. นายชดอ เขียมวัน

ความก้าวหน้าของท่าน.....อยู่ที่

เก่งข้อสอบชั้นตรี

โดย..... เฉลิม สิงหกุล หัวหน้าแผนก ๔ สำนักงาน ก.พ.

มีจำหน่ายที่บริการสวัสดิการ ก.พ. ราคาเล่มละ ๑๕ บาท (เพิ่มค่าส่งอีก
เล่มละ ๒.๕๐ บาท)

สรุปเหตุการณ์ทั่วโลก

โดย.....ชาติ เอี่ยมกระสุนธุ์

- ๒๓ พ.ย. - คณะกรรมการฝ่ายการเมืองแห่งสหประชาชาติในกรุงนิวยอร์กของสหรัฐอเมริกาที่ให้เกาหลีได้เข้าร่วมประชุมในฐานะผู้สังเกตการณ์ในเมื่อมีการอภิปรายปัญหาเกาหลี
- ๒๓ พ.ย. - กลุ่มพรรคการเมืองฝ่ายซ้ายญี่ปุ่นจัดให้มีการเดินขบวนขนาดใหญ่ในกรุงโตเกียว และที่อื่น ๆ ทั่วประเทศญี่ปุ่นเพื่อคัดค้านการจัดทำสนธิสัญญารักษามันคงฉบับใหม่ระหว่างญี่ปุ่นกับอเมริกา โดยสัญญาฉบับนั้นยังคงกำหนดให้สิทธิการจัดตั้งฐานทัพทหารอเมริกันในญี่ปุ่น ได้เกิดการปะทะกันรุนแรงระหว่างพวกเดินขบวนกับกำลังตำรวจญี่ปุ่น ได้รับบาดเจ็บ ๓๒๐ คน
- ๑. ธ.ค. - นายนิล แมคคอลรอย รัฐมนตรีว่าการกลาโหมอเมริกันลาออก ประธานาธิบดี ไอเซนเฮวัวร์ได้แต่งตั้งให้นายชอมัส เกตส์ ผู้ช่วยรัฐมนตรีว่าการกลาโหมอเมริกันดำรงตำแหน่งแทน
- ๒. ธ.ค. - รัฐบาลมลายาและรัฐบาลสิงคโปร์ ต่างออกคำสั่งห้ามคนต่างด้าวเข้าไปอยู่ในประเทศทั้งสองเป็นการถาวร ศัตรูชาวมลายาและสิงคโปร์ซึ่งเป็นภริยาของคนต่างด้าวและอยู่กินกับสามีตลอดเวลา ๕ ปี นับตั้งแต่วันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๑๓ หกสตรีที่จะเข้าไปอยู่ในสหพันธ์มลายาและสิงคโปร์เป็นการถาวรเช่นกัน
- ๓. ธ.ค. - ประธานาธิบดีไอเซนเฮวัวร์เดินทางจากวอชิงตัน ไปเยี่ยมชมนานาประเทศย่านเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ออฟริกา และยุโรปรวม ๑๑ ประเทศ และเป็นครั้งแรกที่ประธานาธิบดีของสหรัฐอเมริกาจะไปเยี่ยม ๖ ประเทศดังต่อไปนี้ คือ กรีซ ตุรกี อินเดีช ปากีสถาน สเปน และตูนิเซีย
- ๑๐. ธ.ค. - สหประชาชาติลงมติเห็นชอบ ต่อการเรียกร้องให้ไซเวียตถอนทหารออกไปเสียจากฮังการี และให้ฮังการีมีการเลือกตั้งโดยเสรี
- ๑๒. ธ.ค. - ประเทศไทยได้เป็นเจ้าภาพในการจัดงานแข่งขันกีฬากระหว่างประเทศภาคพื้นแหลมทอง ครั้งแรก ณ กรุงเทพ โดยทีมชาติต่างๆ ที่เข้าแข่งขันรวม ๖ ประเทศ คือ ไทย, พม่า, ลาว, เวียดนาม, มลายูและ สิงคโปร์
- ๑๕ ธ.ค. - พระเจ้าสว่างวัฒนา กษัตริย์แห่งราชอาณาจักรลาว ทรงรับรองราชข้อคณะรัฐมนตรีชุดใหม่ของลาว ซึ่งมีท้าวสุข ชนะนิกร เป็นนายกรัฐมนตรีแล้ว
- ๑๗. ธ.ค. - การประชุมขึ้นประมุขระหว่างประธานาธิบดีไอเซนเฮวัวร์ นายพล เดอโกล ประธานาธิบดีฝรั่งเศส นายฮาโรลด์ แมคมิลแลน นายกรัฐมนตรีอังกฤษ กับ ดร. คอนราต อาเดเนออร์ นายกรัฐมนตรีเยอรมันตะวันตก เริ่มขึ้นที่กรุงปารีส
- พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชและสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ เสด็จเยือนสาธารณรัฐเวียดนามเป็นเวลา ๓ วัน

News Summary

สรุปข่าว

HOME

- 4 Dec. There was a rehearsal for the opening ceremony of the SEAP Games, with 2980 persons participating, in the presence of Gen. Prabhas Charusathiara and Prof. M.L. Pin Malakul.

The 1959 "Golden Doll" awards were announced at the Film Ball in Lumbini Hall.

Artificial waterfalls and fountains were constructed in Sambandhavongs district and at the Memorial Bridge for the King's Birthday.

- 5 Dec. The King's Birthday was celebrated as a national holiday.

At the Grand Palace, the visitors's books were signed by hundreds throughout the day.

In Amarindra Hall, loyal addresses were presented in the morning by Prince Bhanu, F.M. Sarisdi Dhanarajta and Gen. Suddhi Suddhisaronakar. The King replied in a speech from the Throne.

The citywide illuminations at night attracted thousands of sightseers.

ในประเทศ

๔. ธค. ได้จัดให้มีการซ้อมพิธีเปิดงานกีฬาแหลมทอง มีผู้เข้าร่วมแสดงงานที่จำนวน ๒๘๘๐ คน ต่อหน้าพลเอกประภาส จารุเสถียร และศาสตราจารย์หม่อมหลวงปิ่น มาลากุล

ได้ประกาศผลการแจกรางวัลตุ๊กตาทองประจำปี ๒๕๐๒ ที่งานฟิล์มบอลล์ ณ ลุมพินีสถาน

ได้มีพิธีเปิดสถานที่ก่อสร้างน้ำพุที่ท้องที่สัมพันธ์วงศ์และน้ำตกที่สะพานพุทธ เนื่องในวันเฉลิมพระชนม์พรรษา

๕. ธค. หยุดราชการ ๑ วัน ในวันเฉลิมพระชนม์พรรษา

มีผู้ไปลงนามถวายพระพร หลายร้อยคน ตลอดวัน ณ พระบรมมหาราชวัง

ณ พระที่นั่งอมรินทรวินิจฉัย พระองค์เจ้าภานุพันธ์ บุคค, จอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์, และพลเอกสุทธิ สุทธิสารวงกร ได้ทูลถวายบังคมทูลถวายพระพรชัยมงคล พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้มีพระราชดำรัสตอบจากพระที่นั่ง

การประดับโคมไฟทั่วพระนครยามกลางคืน ทำให้มีผู้เที่ยวเตร่ชมกันหลายพันคน

7 Dec. At Dusit Plaza, the King, accompanied by the Queen, inspected the Royal Bodyguards on full dress parade and took the salute at a march-past. The Army Commander-in-Chief, F.M. Sarisdi Dhanarajta, formally presented the insignia of Colonel-in-Chief of the 21th Royal Bodyguards Regiment and Special Officer of the 1st Regiment of the Royal Household Guards to the Queen.

8 Dec. The Royal Garden Party was held on the lawns of Ambara Villa. The King and Queen moved about freely talking to their guests.

The Cabinet instructed that the New Year celebrations in the metropolis be undertaken by the municipalities in co-operation with the Interior Ministry; agreed to appoint members of the National Research Council as well as its Executive Committee.

9 Dec. The Premier addressed the meeting of provincial revenue officials at Santidharm Hall.

A group of 185 competitors in the SEAP Games were introduced to the Premier by Gen. Prabhas Charusathiara.

10 Dec. Gen. Prabhas Charusathiara gave a reception in honour of competitors in the SEAP Games.

๗ ธค. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถเสด็จพระราชดำเนินยังลานพระราชวังดุสิต ตรวจพลสวนสนามของหน่วยทหารรักษาพระองค์ ซึ่งแต่งกายเต็มยศ และทรงรับการเคารพจากขบวนทหารซึ่งสวนสนามผ่านที่ประทับ จอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ ผู้บัญชาการทหารบก กราบบังคมทูลถวายตำแหน่งผู้บังคับการพิเศษ กรมทหารราบที่ ๒๑ รักษาพระองค์ และนายทหารพิเศษของกองทหารราบที่ ๑ มหาดเล็กรักษาพระองค์ แต่สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ

๘ ธค. มังนาราชอุทยานสโมสร ณ สนามพระที่นั่งอัมพรสถาน พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถเสด็จพระราชดำเนินปฏิบัติสนทนาบรรดาแขกผู้ได้รับเชิญโดยทั่วถึงกัน

คณะรัฐมนตรีลงมติว่า งานปีใหม่นี้ ขอมอบให้เทศบาลรับไป จัดทำโดยร่วมมือกับกระทรวงมหาดไทย และลงมติเห็นชอบการตั้งคณะกรรมการสภาวิจัย แห่งชาติและกรรมการบริหาร

๘ ธค. นายกรัฐมนตรีได้กล่าว คำปราศรัย ในการประชุมสรวพากรจังหวัด ณ ศาลาสันติธรรม

พลเอกประภาส จารุเสถียร ได้นำคณะนักกีฬาที่จะเข้าแข่งขันกีฬาแหลมทอง จำนวน ๑๑๕ คน เข้าพบท่านนายกรัฐมนตรี

๑๐ ธค. พลเอกประภาส จารุเสถียรได้ จัดงานเลี้ยงรับรอง เพื่อเป็นเกียรติแก่ผู้เข้าแข่งขันกีฬาแหลมทอง

12 Dec. The King, accompanied by the Queen, opened the first SEAP Games at the National Stadium.

14 Dec: It was officially announced that the President of the Constituent Assembly had countersigned the Royal Ordinance appointing the Princess Mother as Regent for 3 days during the state visit to Vietnam.

17 Dec. The King closed the SEAP Games at the National Stadium.

The results were as follows:-

	Goldfilled medals	Silver medals	Bronze medals
Thailand	35	25	14
Burma	10	16	12
Singapore	8	7	14
Malaya	7	15	6
Vietnam	6	3	4
Laos	-	-	2

18 Dec. The King, accompanied by the Queen, left for Saigon on a state visit to the Republic of Vietnam.

๑๒ ธค. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถเสด็จพระราชดำเนินเปิดงานแข่งขันกีฬาแหลมทอง ณ กรีฑาสถานแห่งชาติ

๑๔ ธค. ทางราชการประกาศว่า พลเอกสุทธิ สุทธิสารมนตรี ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ ได้ลงนามใน ประกาศ พระ บรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง สมเด็จพระราชชนนี เป็นผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ในระหว่างที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จพระราชดำเนินเยือน ประเทศเวียดนาม เป็นทางการ ๓ วัน

๑๗ ธค. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินเปิดงานแข่งขันกีฬาแหลมทอง ณ กรีฑาสถานแห่งชาติ

ปรากฏผลดังนี้ คือ

	เหรียญทอง	เหรียญเงิน	เหรียญทองแดง
ไทย	๓๕	๒๕	๑๔
พม่า	๑๐	๑๖	๑๒
สิงคโปร์	๘	๗	๑๔
มลายา	๗	๑๕	๖
เวียดนาม	๖	๓	๔
ลาว	-	-	๒

๑๘ ธค. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินสู่เมืองไซ่ง่อน เพื่อ ทรงเยือน สาธารณรัฐเวียดนามเป็นทางการ

บทกวีในกาพย์กลอน

โดย..... สมศักดิ์ ชูโต Ph.D.

● ● ●
(ต่อจากฉบับก่อน)

การเลี้ยงโดยไม่มีพิธีรีตอง

ในปัจจุบัน ความนิยมในการเลี้ยงโดยปราศจากพิธีรีตอง (Informal Party) กำลังมีมากขึ้น เนื่องจากมีความสะดวกทั้งผู้จัดการเลี้ยงและผู้ได้รับเชิญ เจ้าภาพไม่ต้องตื่นเปิดองมากนักทั้งในค่าใช้จ่ายอาหารและสถานที่ ส่วนผู้ได้รับเชิญก็มักจะไม่ค่อยมีปัญหาในเรื่องการแต่งกายและมรรยาท นอกจากนั้นสำหรับบุคคลที่มิถุนันต์ชอบจัดการเลี้ยง ก็เป็นการคั่งทั้งในด้านการประหยัดและสนุกสนาน

การเลี้ยงประเภทนี้จะกระทำเนื่องในโอกาสอันใดก็ได้ที่เจ้าภาพเห็นสมควรเช่น วันคล้ายวันเกิด การเลี้ยงเพื่อธุรกิจ ฯ ในขณะเดียวกันก็อาจเป็นการเลี้ยงที่จัดขึ้น เนื่องจากความสนใจของเจ้าภาพและผู้ได้รับเชิญมีอยู่เหมือนกัน เช่น เพื่อฟังดนตรีร่วมกัน หรือเพื่อเป็นการสนทนาในเรื่องที่ทั้งผู้เชิญและผู้ได้รับเชิญมีความสนใจเป็นพิเศษ ตัวอย่างที่ดีสำหรับการเลี้ยงประเภทหลังนี้ก็ได้แก่ การเลี้ยงเพื่อเล่นไพ่บริดจ์ (Bridge Party) ซึ่งเกมนี้กำลังได้รับความนิยมอยู่มากขณะนี้ สำหรับ Bridge Party นี้เจ้าภาพจะต้องทำบัญชีผู้ที่ตนจะเชิญให้เรียบร้อย ในบางกรณีไม่จำเป็นต้องไปที่ทุก ๆ คนที่อาจจะเล่นไพ่บริดจ์ แต่อาจจะมาเล่นไพ่ชนิดอื่นก็ได้ เจ้าภาพจะต้องคอยดูแลจัดโต๊ะให้ผู้ได้รับเชิญเข้ากลุ่มกันให้เรียบร้อย การจัดแขกให้เป็นกลุ่มนั้นเจ้าภาพจะต้องระวังอย่างมาก เพราะตามธรรมดาแล้ว การเล่นไพ่บริดจ์ขึ้นอยู่กับอารมณ์ของผู้เล่นด้วย คนมีอารมณ์แรงอาจแสดงความคิดเห็นต่อกับคู่ (Partner) ของตนง่าย ๆ ก็ได้ โดยเฉพาะการถกเถียงหลังจากที่จบเกมหนึ่ง ๆ นอกจากนั้นบางคนเล่นเพื่อตั้งลม สุนัขด่านมากกว่าเขาจริงเขาจริง แต่ก็มิใช่น้อยที่ยึดถือเอาอารมณ์ประการหลังเป็นหลัก เพราะฉะนั้นเจ้าภาพจะต้องรู้จักจัดกลุ่มแขกของตนให้เรียบร้อย ตามธรรมดาในการเล่นไพ่บริดจ์ มักจะต้องมีการพนันกันบ้างเล็กน้อย ถ้ามีเงินนั้นก็อาจจะขาดไปเสีย ในเรื่องนี้เจ้าภาพก็ต้องระวังมิให้จำนวนเงินที่พนันกัน มีจำนวนมากนัก อย่าตีมูลค่าเกมเหล่านี้ เป็นเพียงเครื่องมือนำมาซึ่งความสนุกสนาน ถ้าไปทำให้เป็นเรื่องจริงจังเกินไปแล้ว จะเป็นการเล่นการ

พืชมัธยัสถ์เป็นการตั้งคม สำหรับการเลี้ยงนั้น มักจะเป็นเครื่องคิมมากกว่าอาหารหนัก แต่สำหรับประเทศไทยซึ่งนิยมการเลี้ยงอาหารหนักมากกว่า ก็อาจเปลี่ยนแปลงให้เข้ากับเหตุการณ์ได้

การเลี้ยงประเภทเพื่อต้อนรับแขก ในปัจจุบันมักจะนิยมจัดประเภทที่เรียกกันว่า Buffet Party เนื่องจากความสะดวกและเพื่อส่งเสริมความเป็นกันเองในหมู่ผู้ที่ได้รับเชิญ Buffet Party นี้ทำได้เกือบจะทุกโอกาส จะเป็นอาหารกลางวัน น้ำชาตอนบ่ายหรืออาหารเย็นก็ได้ (มีธรรมเนียมในต่างประเทศเป็นอาหารเช้าก็มี แต่ในกรณีนี้มักจะเป็นกรณีที่เจ้าภาพไม่มีเวลาดำเนินการ) ในการจัดการเลี้ยงประเภทนี้ อาหารจะต้องมีเหลือเกินไว้กว่าจำนวนแขกที่เชิญพอประมาณ เพราะไม่เหมือนกับเลี้ยงอย่างอาหารชุด ซึ่งจัดให้แน่นอนลงไปได้ Buffet Party จะต้องให้โอกาสแก่แขกในการที่จะรับประทานมากหรือน้อยแล้วแต่คนเห็นสมควร เพราะฉะนั้นจำนวนอาหารจึงเป็นเรื่องสำคัญ

เจ้าภาพบางคนมีนิสัยชอบออกบัตรเชิญเวลาดำเนินการเลี้ยง แม้แต่จะเป็นการเลี้ยงประเภทกันเองเช่นนี้ ถ้าต้องการจะออกบัตรเชิญก็ไม่จำเป็นจะต้องพิมพ์เป็นพิเศษ (ถ้าทำได้ก็อาจจะดี แต่อาจจะทำให้แขกเข้าใจผิดว่าเป็นการเลี้ยงอย่างเป็นทางการเป็นพิธีก็ได้) เพียงแต่ใช้นามบัตรธรรมดาที่พอแล้วเขียนวันเวลาดำเนินการเลี้ยงด้วยลายมือธรรมดา ตัวอย่างเช่น

Monday, April the first
Buffet dinner at 7 o'clock
Mr. and Mrs. John Jones
Please answer if not coming

สำหรับแขกก็มักจะตอบรับเชิญทางโทรศัพท์ หรือมีจดหมายก็อาจส่งนามบัตรของตนพร้อมไปกับคำตอบรับหรือปฏิเสธก็ได้

การจัดที่นั่งสำหรับ Buffet Party ทำได้หลายวิธี อาจนำอาหารทั้งหมดวางไว้บนโต๊ะกลางห้องเพียงตัวเดียว แล้วมีเก้าอี้รอบห้องสำหรับให้แขกนั่ง หรือจะแบ่งโต๊ะอาหารออกเป็นหลายโต๊ะ คุกไว้ตามมุมห้องหลายแห่ง เพื่อความสะดวกของแขกก็ได้ ปัญหาการจัดโต๊ะขึ้นอยู่กับจำนวนคนที่เชิญและสถานที่ ๆ ใช้เป็นส่วนใหญ่ ในเรื่องอาหารก็ควรจะเป็นอาหารที่แขกรับประทานได้ง่าย โดยเฉพาะถ้าในกรณีที่แขกไม่มีโต๊ะสำหรับวางอาหารแต่ก็มี Buffet Party บางแห่งที่จัดทั้งโต๊ะและเก้าอี้ให้ผู้ที่ได้รับเชิญ ถ้าเป็นกรณีนี้ ก็ไม่จำเป็นจะต้องระวังนัก ในเรื่องว่าอาหารนั้นรับ

ประทานได้ง่ายหรือยาก นอกจากนั้นอาหารก็มักจะไม่ค่อยจะมีมากอย่าง เพราะตามธรรมดา Buffet Party มักจะมีเพียงงานและต้อนรับให้แขกช่วยตัวเอง ในงานหนึ่งก็คงจะได้อาหารมากตั้งเกินไปไม่ได้

เนื่องจาก Buffet Party เป็นการเลี้ยงที่ไม่ค่อยมีพิธีของนัก เพราะฉะนั้นจึงไม่มีการจัดวางที่นั่งสำหรับแขกอย่างแน่นอนลงไป (ในการเลี้ยงอย่างมีพิธี แขกมักจะตั่งนั่งตามที่ ๆ เจ้าภาพจัดไว้) ปัญหาสำคัญที่สุดของเจ้าภาพก็คือ ควรจะเอาแขกผู้ใดนั่งใกล้กับผู้ใด กลุ่มไหนควรจะอยู่ด้วยกัน กลุ่มไหนควรจะแยกออกจากกัน ในเรื่องนี้เป็นเรื่องสำคัญสำหรับเจ้าภาพเป็นพิเศษ เพราะการเลี้ยงของท่านจะประสบความสำเร็จหรือไม่นั้นอาจจะกล่าวได้ว่า ขึ้นอยู่กับความสำคัญในการจัดการนั้น เจ้าภาพไทยมักจะไม่ค่อยพิถีพิถันในเรื่องนี้ ผลก็คือ คนที่รู้จักกันดีก็เข้าร่วมกลุ่มกันไป ส่วนคนที่ไม่รู้จักหรือไม่สนิทสนมกับคนอื่นก็ตั้งทนเหงานไปจนกว่าจะลากลับ เจ้าภาพควรจะคอยสอดส่องให้แขกได้พบปะวิสาสะกันให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ เพราะว่าการจัดการเลี้ยงนั้นมีใช้เป็นการเชิญแขกมารับประทานอย่างเดียว จุดประสงค์ใหญ่ก็คือการพบปะสนทนากันจะนำมาซึ่งความเข้าใจอันดีซึ่งกันและกัน ในเรื่องนี้เป็นเรื่องที่ไม่สามารถจะมีสูตรตายตัวลงไปได้ แต่อาจจะกล่าวได้ว่าขึ้นอยู่กับเจ้าภาพเป็นส่วนใหญ่ ในการที่การเลี้ยงนี้จะประสบความสำเร็จหรือไม่

(ยังมีต่อ)

เก็บตก

ล่องหนนอกจอ

เดี๋ยวนพนักงานคนหนึ่ง ชอบล่องหนออกไปนอกสำนักงานในตอนบ่ายบ่อยๆ และการล่องหนแต่ละครั้งมักจะกินเวลานาน ๒-๓ ชั่วโมง โดยไม่ยอมบอกเด้าแก้วดิบให้ผู้บังคับบัญชาทราบก่อน หนักๆ เข้า ผู้บังคับบัญชาจึงตั้งคิดเงินเดือน ๓๐% ๖ เดือน

ก.พ. ตั้งข้อสังเกตว่า ผู้ชอบหลบหนีทำงานบ่อยๆ เช่นนี้ ค่อยไปควรพิจารณาตงโทษสถานหนัก

มีละ.....ล่องหนในขณะเขาได้สตาจ์ ถ้าใครขึ้นล่องหนนอกจอมีโทษดังนี้

คำบรรยาย

การบริหารงานบุคคล (Personnel Administration)

โดย...สงัด ศรีฉนิล

(บรรยายในการฝึกอบรมข้าราชการชั้นหัวหน้า ในสำนักงาน ก.พ.)

ผมรู้สึกยินดีที่ได้รับเกียรติให้มาบรรยาย วิชาว่าด้วยการ บริหารงาน บุคคล แก่ท่านทั้งหลาย
ในวันนี้

คำว่าการบริหารงานบุคคลที่กำหนดให้ผมมาบรรยายนี้ เป็นคำที่แปลมาจากภาษาอังกฤษ
ว่า Personnel Administration คำนี้จะออกเป็นคำใหม่ในเมืองไทย แต่เนื้อแท้ก็เป็นเรื่องการจัดคน
ทำงานนั่นเอง ซึ่งในวงการทุกแห่งที่ดำเนินกิจการใด ๆ ก็จะต้องมีการบริหารงานบุคคลเข้าเกี่ยวข้อง
อยู่ด้วยเสมอไป หากแต่ดำเนินไปตามความเหมาะสมหรือเคยชิน จึงมิได้คิดว่าเป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องกับ
วิชาการด้วยเหมือนกัน ความจริงคำว่าการบริหารงานบุคคล (Personnel Administration) มีความ
หมายกว้าง เพราะอาจเป็นงานทั่ว ๆ ไป ไม่ว่าจะเป็งานเอกชน องค์การหรืองานของรัฐบาล แต่
ผมเข้าใจว่า เนื่อง จากการ ฝึกอบรมที่ สำนักงานนี้ ได้ จัดขึ้น เพื่อสนอง ความ ต้องการ ของรัฐบาลนั้น
น่าจะเกี่ยวข้องเฉพาะในวงราชการมากกว่า ผมจึงใคร่จำกัดเรื่องที่ผมได้รับมอบหมายให้เป็นผู้
บรรยายเฉพาะการบริหารงานบุคคลในราชการเท่านั้น เพราะถ้าพูดทั่ว ๆ ไปทั้งของเอกชน และ
รัฐบาลก็เห็นจะเป็น เรื่องใหญ่มาก เพราะการบริหารของทั้งสองประเภทนั้น แยกต่างและมีราย
ละเอียดมากมาย นอกจากนั้นผมใคร่ขอจำกัดเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับข้าราชการฝ่ายพลเรือน หรือ Civil
Service เท่านั้น ไม่กล้ากล่าวไปถึงข้าราชการทหารและข้าราชการฝ่ายตุลาการ ซึ่งมีรายละเอียด
แตกต่างออกไปอีกด้วย

ผมใคร่เรียนด้วยว่าเฉพาะการบริหารงานบุคคล หรือข้าราชการพลเรือนก็เป็นเรื่องที่
ดราม่าการศึกษาในต่างประเทศรวมทั้งในประเทศเราด้วย จัดเป็นวิชาหนึ่งในหลักสูตรการศึกษา
ซึ่งมีรายละเอียดมากมาย การที่จะพูดกันให้จบภายในเวลา ๒ ชั่วโมง ตามที่ผมได้รับมอบหมาย
ก็เป็นการพันวิสัย ฉะนั้น ผมจะกล่าวแต่เพียงหลักและวิธีการทั่ว ๆ ไป และกล่าวถึงหลักและวิธีการที่
ปฏิบัติกันอยู่ในบ้านเมืองเราบ้างตามสมควรเท่านั้น

เมื่อพูดถึงการบริหารงานบุคคล หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งต่อไปมักจะขอเรียกว่าระเบียบ
 ราชการพลเรือนเพื่อให้ตรงกับความมุ่งหมาย และความเข้าใจของคนไทยเรา ซึ่งความจริงก็เป็น
 เรื่องการบรรจุ, การแต่งตั้ง, การเลื่อนเงินเดือน, เลื่อนตำแหน่ง, การควบคุมบังคับบัญชา, และ
 การออกจากราชการของข้าราชการ อันเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับงานที่ทางทงหลายซึ่งเป็นข้าราชการอยู่ใน
 ตำแหน่ง ก.พ. ทราบและคุ้นอยู่เป็นอย่างดีแล้วนั่นเอง หากแต่ถ้าเมื่อพูดถึงในทรวงวิชาการ แล้วเขาก็
 รวบรวมเรื่องราวและวิชาการต่าง ๆ เป็นหมวดหมู่ตามหลักวิชา ประกอบด้วยหลักและวิชาการของแต่ละ
 เรื่องแต่ละหัวข้อไป

ในเรื่องระเบียบราชการพลเรือนนั้นเราอาจสรุปเป็นใจความสั้น ๆ ได้ว่าเป็นเรื่องการจัด
 หากคนที่มีสมรรถภาพบริหารหรือปฏิบัติราชการ การหาทางส่งเสริมให้ข้าราชการมีสมรรถภาพ
 เพิ่มพูนขึ้น ด้วยการบริหารหรือปฏิบัติราชการให้เจริญก้าวหน้าโดยมีความสุจริต ยึดและยึดหลัก
 ประกันในอนาคตตามสมควร

เมื่อเราทราบแล้วว่าเรื่องที่พิจารณากันนี้เป็นเรื่องเกี่ยวกับคน ซึ่งย่อมมีความสัมพันธ์และ
 ขัดแย้งกันบ้างเป็นธรรมดา ฉะนั้น การที่จะให้การบริหารราชการได้เป็นไป โดยราบรื่นก็จำเป็นจะ
 ต้องเกี่ยวข้องกับวิชาอื่น ๆ อีกด้วย อาทิ เช่นจิตวิทยา สังคมวิทยา และมนุษยสัมพันธ์ (Human
 Relation) เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อที่จะได้ทราบถึงปัญหาต่าง ๆ เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล คือ
 ข้าราชการและหาทางขจัดความขัดแย้งในระหว่างข้าราชการ การส่งเสริมให้ข้าราชการมุ่งมานะ
 บริหารและปฏิบัติราชการเต็มสติกำลัง

ในวงราชการไม่ว่าใน ประเทศไหน ๆ แต่เดิมมักใช้ ระบบการเดินพอกเดินพียง (Spoils
 System) คือผู้มีอำนาจในวงราชการมักบรรจุลูกหลานญาติวงศ์ และพอกพียงเข้าเป็นข้าราชการ ซึ่ง
 ผลของระบบนี้เป็นอย่างไร ก็ย่อมจะทราบและได้เห็นได้ช้แล้ว ครั้นต่อมาค่อย ๆ มีวิวัฒนาการ
 ขึ้น โดยมีความคิดเห็นว่าการบริหารหรืองานของรัฐนั้นมิใช่ของคนใดคนหนึ่ง แต่เป็นเรื่องเกี่ยวกับ
 ประชาชนโดยรวม จึงได้พยายามวางกฎเกณฑ์ ให้ได้ผู้บริหารหรือข้าราชการที่มีคุณวุฒิและความ
 ดำรงดี พยายามกำจัดวิธีการเดินพอกเดินพียงให้หมดไป ในบางประเทศเช่นสหรัฐอเมริกา ก็เริ่ม
 ด้วยการกำจัดข้าราชการที่หย่อนสมรรถภาพออก แล้วจึงค่อย ๆ หาวิธีที่บรรจุข้าราชการ โดยถือคุณ
 วุฒิของบุคคลเป็นเกณฑ์ ในการนี้กรมเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการจัดบุคคลหรือข้าราชการขึ้น โดยเฉพาะ
 มีการแก้ไขปรับปรุงหลักเกณฑ์ และวิธีการต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุเจตนารมณ์ของระบบคุณวุฒิ
 (Merit System) ยิ่งขึ้นตามลำดับ

๑. ลักษณะทั่วไปของข้าราชการพลเรือน

หลักทั่วไปของหน้าที่ควรนำมาพิจารณาในทันทีคือลักษณะทั่วไปของข้าราชการพลเรือน ซึ่งมีดังต่อไปนี้

ประการแรก การเป็นข้าราชการมีลักษณะเป็นอาชีพ (Career) คือผู้เข้ารับราชการย่อมได้รับประโยชน์ตอบแทน และอาจจะอยู่ในตำแหน่งได้ถาวร กล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือมีหลักประกันในอันที่จะไม่ถูกปลดออกจากราชการได้ง่าย ๆ เหมือนงานอื่น ๆ

ประการที่สอง ข้าราชการจะต้องเป็นผู้มีความสามารถ (Competence) กล่าวคือในการบรรจุข้าราชการต้องมีการสอบไล่หรือทดสอบเพื่อให้ได้คนที่มีความสามารถดังได้กล่าวแล้ว ในขณะเดียวกันข้าราชการคนใดหรือหย่อนสมรรถภาพก็จะต้องถูกกำจัดออกไป

ประการที่สาม ข้าราชการพลเรือนจะต้องเป็นกลางในทางการเมือง (Political Neutrality) คือจะต้องไม่ใช่นักการเมือง ได้แก่ ข้าราชการฝ่ายการเมืองหรือสมาชิกรัฐสภา จะต้องไม่ใช่นักการเมืองหรือพรรคการเมืองใด ๆ แต่ทั้งนี้ข้าราชการยังคงมีสิทธิในทางการเมืองอยู่ เช่น สิทธิในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง หรือการเป็นสมาชิกของพรรคการเมือง เป็นต้น

ประการที่สี่ การเป็นข้าราชการต้องเปิดโอกาสแก่ประชาชนโดยเสมอหน้ากัน (Equality of opportunity) ทั้งนี้ หมายถึงเสรีภาพในการเข้ารับราชการนั่นเอง กล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือความแตกต่างในทางเพศ ผิว ศาสนา และฐานะ ไม่เป็นข้อขัดข้องแก่บุคคลในการรับราชการ แต่อย่างไรก็ตามเสรีภาพในเรื่องนี้เหมือนกับเสรีภาพอื่น ๆ ก็ต้องอยู่ภายใต้บังคับของกฎหมาย ทั้งนี้กฎหมายความว่าอาจมีข้อกำหนดบางอย่างชัดเจนไว้ได้ อาทิเช่น ผู้จะเข้ารับราชการจะต้องมีอายุไม่ต่ำกว่าเท่าหนเท่านี้ หรือผู้ที่เป็นข้าราชการอยู่จะต้องถูกปลดออกจากราชการ ในเมื่อมีอายุสูงเกินไป หรือตำแหน่งบางตำแหน่งจะบรรจุสตรีไม่ได้ เป็นต้น

ลักษณะทั่วไปของข้าราชการพลเรือนอีกประการหนึ่งก็คือความรับผิดชอบต่อประชาชน (Public Responsibility) มีคำกล่าวในสมัยปัจจุบันโดยเฉพาะประเทศที่เป็นประชาธิปไตยว่า ข้าราชการคือผู้รับใช้ประชาชน (Public Servant) คือว่าข้าราชการนั้นนอกจากจะต้องเป็นผู้มีสมรรถภาพไม่ฝักใฝ่ในทางการเมืองแล้ว จะต้องปฏิบัติราชการเพื่อประโยชน์สุขและสวัสดิภาพของประชาชนชาติและประชาชนอีกด้วย ชื่อนี้ก็จะเห็นได้ว่าข้าราชการนั้นมีการควบคุมบังคับบัญชาตลอดจนตาม

ลำดับ และยังมีรัฐสภาอันถือว่ามี เป็นผู้แทนของปวงชนควบคุมอยู่ อีก ถ้าหากข้าราชการปฏิบัติไม่เรียบร้อย รัฐสภาที่อาจทั่วรัฐชาติ และได้เบียดลงไปตามลำดับ

สำหรับประเทศไทยเราก็คือเป็นที่ประจักษ์แล้วว่า เดิมทีเดียวก็ใช้ระบบเดินพวกเดินพรรค (Spoils System) เช่นเดียวกัน คือ นอกจากพระมหากษัตริย์ในสมัยก่อนจะทรงบรรจุพระบรมวงศานุวงศ์และข้าราชการเข้ารับราชการแล้ว บรรดาข้าราชการทั้งหลายก็ยังนำเอาญาติวงศ์และพรรคพวกเข้ารับราชการอีกด้วย ครั้นต่อมาได้มีวิวัฒนาการในเรื่องนี้ โดยจำเริญร่อยเคี้ยวกับในนานาอารยประเทศ จะเห็นได้ว่าในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าฯ พระองค์ได้ทรงประกาศใช้กฎหมายระเบียบข้าราชการพลเรือนเป็นครั้งแรกใน พ.ศ. ๒๔๗๓ อันเป็นปฐมฤกษ์ที่ประเทศไทย ได้นำเอาระบบคุณวุฒิ (Merit System) มาใช้

ต่อมาในสมัยหลังจากได้มีการเปลี่ยนแปลงการปกครองเมื่อปี พ.ศ. ๒๔๗๕ แล้ว ก็ได้มีการปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนอีกหลายครั้งหลายหน โดยเฉพาะอย่างยิ่งได้ยึดหลักที่กล่าวแล้วข้างต้น คือ ให้มีการบรรจุผู้ที่มีความรู้ความสามารถเข้าเป็นข้าราชการ และมีหลักประกันในการอยู่ในราชการ เมื่อออกจากราชการก็มีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญตามสมควร แม้ในสมัยหลังเราจะได้มีระบบพรรคการเมือง แต่ก็มีระเบียบข้อบังคับอันมีวัตถุประสงค์จะให้ข้าราชการเป็นกลางในทางการเมือง แต่เป็นที่น่าเสียดายที่เรายังไม่สามารถแยกข้าราชการประจำและการเมืองออกจากกันได้เด็ดขาด ทั้งนี้ทั้งนั้นก็เนื่องจากเราเพิ่งเริ่มระบอบประชาธิปไตย ความจำเป็นและอำนาจในทางการเมืองจึงยังไม่อาจแยกข้าราชการทั้งสองออกจากกันได้โดยเด็ดขาด

สำหรับลักษณะที่ว่าต้องเปิดโอกาสแก่ประชาชนโดยเสมอหน้ากัน เราก็คงได้ยึดหลักข้อนี้ เช่นเดียวกัน จะมีข้อขาดตกบกพร่องก็เป็นเรื่องของกาลสมัย อาทิเช่น ในสมัยหนึ่งมีการกักกันมิให้ผู้ที่เป็นญาติของผู้มีส่วนในการกบฏ เข้ารับราชการ มิให้ผู้ที่มีเชื้อพุทธมามกาอยู่ในราชการ เป็นต้น แต่เป็นที่น่ายึดความบังเอิญที่การณณ์เช่นว่านั้นไม่มีแล้ว

๒. การจัดแบ่งข้าราชการ

เป็นธรรมดาว่าการดำเนินการถึงใด ๆ ที่มีความยุ่งยากหรือมีจำนวนมากก็จำเป็นจะต้องจัดแบ่งถึงขั้น ๆ ออกไปเป็นประเภท เป็นหมวด เป็นหมู่ ในวงการข้าราชการก็จำเป็นจะต้องจัดแบ่ง

ข้าราชการออกไปเป็นประเภท เป็นชั้น หรือเป็นตำแหน่ง เพื่อที่จะได้ปฏิบัติการในเรื่องการบรรจุ อัตรารายเดือน และกิจการอื่น ๆ อันเกี่ยวกับข้าราชการได้เหมือนกัน ไม่เป็นการดกดันกัน ในระหว่างข้าราชการประเภทหนึ่ง ๆ ชั้นหนึ่ง ๆ หรือตำแหน่งหนึ่ง ๆ

การแบ่งชั้น (Rank) และตำแหน่ง (Position)

ในบัญชานี้มีวิธีแบ่งข้าราชการออกเป็น ๒ วิธี คือ

๑. แบ่งเป็นชั้น (Personal Rank) วิธีนี้มีปฏิบัติกันในบรรดาประเทศต่าง ๆ ในยุโรป และเอเชีย ซึ่งมีลักษณะทำนองเดียวกับการแบ่งเป็นยศในราชการทหาร การแบ่งชั้นยศในราชการศึกษาและความชำนาญของข้าราชการ แต่ละคนเป็นเกณฑ์ ข้าราชการแต่ละคนจะถูกจัดแบ่งอยู่ในชั้นตามที่กำหนดไว้ และมีเงินเดือนประจำตัวตามชั้นของตน แม้ว่าจะย้ายไปรับราชการในตำแหน่งไหนก็ยังคงชั้นนั้น ๆ อยู่ คงเปลี่ยนหรือย้ายไปแต่หน้าที่เท่านั้นแต่ชั้นไม่ได้เปลี่ยนไปด้วย

๒. การแบ่งข้าราชการตามสภาพของหน้าที่ (Classification by nature of duties) วิธีนี้เป็นวิธีที่ปฏิบัติอยู่ในสหรัฐ Canada และอื่น ๆ อีก ๒-๓ แห่ง และเป็นวิธีที่ปฏิบัติกันในวงการค้าและอุตสาหกรรม วิธีแบ่งก็คล้ายกับสภาพของงานหรือหน้าที่เป็นเกณฑ์ ถ้ามีการเปลี่ยนแปลงหน้าที่ก็ต้องมีการจัดแบ่งกันใหม่

ถ้าสำหรับประเทศเราในขณะนี้มีการแบ่งข้าราชการออกเป็นชั้น ๆ & ชั้นด้วยกันโดยถือเอาตัวบุคคลเป็นเกณฑ์ ดังที่ได้กล่าวแล้วเมื่อก่อน แต่ขณะเดียวกันก็ใช้วิธีแบ่งตามตำแหน่งด้วย เรียกได้ว่าใช้ควบคู่กันไป กล่าวคือผู้ที่จะได้ดำรงตำแหน่งใดต้องเป็นผู้ที่อยู่ในชั้นตามที่กำหนดไว้ด้วย

๓. เงินเดือน

เรื่องที่จะพูดต่อไปนี้เป็นเรื่องสำคัญอย่างยิ่งในการบริหารงานบุคคล ไม่ว่าจะในงานธรรมดาหรือในราชการ เพราะคนเรานั้นต้องกินต้องใช้ ถ้าข้าราชการยังต้องกังวลในเรื่องเงินขาดมือเงินไม่พอใช้ ก็จะปฏิบัติราชการด้วยดีหรือปกติสุขไม่ได้ นอกจากนั้นเรื่องเงินเดือนข้าราชการก็เป็นเรื่องหนักอกรัฐบาลทั่วไป เพราะงบประมาณของประเทศต้องจ่ายเป็นเงินเดือนข้าราชการเป็นจำนวนมาก

ความจริงปัญหาเรื่องเงินเดือนเป็นเรื่องของรัฐบาลหรือนักการเมืองมากกว่า ข้าราชการพลเรือนทั่วไปไม่อยู่ในฐานะที่จะเป็นผู้พิจารณาหรือกำหนดเขาเองได้ แต่ข้าราชการ โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวกับการบริหารงานข้าราชการของประเทศอื่นได้แก่สำนักงาน ก.พ. นี้ ก็มีส่วนเกี่ยวข้องอยู่ด้วย เพราะอาจเป็นผู้เสนอความคิดเห็นแก่รัฐบาล หรือให้ความรู้แก่รัฐบาลในเมื่อสอบถามมาเป็นต้น

หลักเกี่ยวกับเงินเดือน

ในการกำหนดอัตราเงินเดือนข้าราชการนั้น มีหลักใหญ่ ๆ อยู่ ๒ ประการ คือ ความเป็นธรรม (Fairness) และ ความยุติธรรม (Equity)

ที่ความเป็นธรรม (Fairness) นั้น กษัตริย์ตราเงินเดือนนั้นจะต้องได้ส่วนดีดั่งมีร่วมกับงานที่ทำ กับค่าครองชีพ และกับอัตราค่าจ้างในกิจการอื่น ๆ ในท้องถิ่นนั้น ๆ

ที่ความยุติธรรม (Equity) ก็คือ งานที่มีลักษณะคล้ายคลึง หรือ อย่าง เดียวกัน จะต้องมียศตราเงินเดือนเท่ากัน และจะต้องไม่มีการเลือกสรรกตัญญู ในระหว่างบรรดาข้าราชการด้วยกัน การที่จะวางอัตราเงินเดือนให้ยุติธรรม จะต้องพิจารณาโดยแบ่งแยกบรรดาคำแหน่ง และหน้าที่การงานทั้งหมดออกเป็นพวก เป็นหมวด เป็นเหล่า แล้วพิจารณาปริมาณความยากง่าย ลักษณะแห่งความปลอดภัย ความรับผิดชอบ ของแต่ละตำแหน่ง แต่ละหน้าที่ แล้ววางอัตราตามเกณฑ์ที่วางไว้ ซึ่งในการนี้มีการ ที่เรียกว่า การวิเคราะห์งาน (Job analysis) การพรรณายาน (Job description) และวิธีวางเกณฑ์ ซึ่งมีหลายอย่างหลายวิธีตั้งแต่ซับซ้อน และปรากฏว่าในการยอมรับกันได้จัดให้มีผู้บรรยายถึงเรื่องเหล่านี้โดยเฉพาะ เป็นส่วนหนึ่งคำสั่งหากอยู่แล้ว ผมจึงขอไม่กล่าวในที่นี้ คงมีหลักเพียงที่กล่าวแล้วเมื่อก่อน ซึ่งสรุปได้ง่าย ๆ ว่า เงินเดือนที่ยุติธรรมนั้นจะต้องไม่เป็นไปในลักษณะที่ลดถอย เช่นผู้ทำงานง่าย ๆ ปริมาณน้อย รับผิดชอบน้อย ได้รับเงินเดือนมาก แต่ผู้ทำงานด้วยความยากลำบาก ปริมาณมาก รับผิดชอบมาก ได้รับเงินเดือนน้อยกว่า เป็นต้น

อัตราเงินเดือนนั้นอาจต้องแตกต่างกันแต่ที่ท้องถิ่นหรือสภาพของงาน เช่น ข้าราชการที่ประจำอยู่ในท้องถิ่นดาร์ ค่าครองชีพสูง ก็ควรได้รับเงินเดือนสูงกว่าที่ประจำอยู่ในท้องถิ่นเจริญ เป็นต้น

ลักษณะการกำหนดอัตราเงินเดือนที่มีอยู่ยกประการหนึ่ง คือ จะต้องแบ่งออกเป็นชั้นๆ ประกอบด้วยขั้นสูง ชั้นต่ำ ในระหว่างขั้นน้อย หรือที่เรียกว่า ขั้นสูง ขั้นต่ำ ทั้งนี้เพื่อยกเว้นการปรับอัตราเงินเดือนหรือการเลื่อนเงินเดือนเพื่อทดแทนความดีความชอบแก่ข้าราชการ

สำหรับในประเทศเราได้กำหนดเป็นชั้นๆ หนึ่งแบ่งเป็นอันดับๆ หนึ่ง ยังช้อยออกเป็นขั้น และได้มีการให้เงินเพิ่มแก่ข้าราชการที่ประจำทำงานในท้องที่กันดาร หรือในตำแหน่งที่ผ้อันตราย อันจัดได้ว่าสอดคล้องกับหลักคงได้กล่าวมาแล้วเหมือนกัน จะมีข้อที่นักคิดก็แต่เรื่องจำนวนเงินซึ่งยากที่จะกล่าวได้ว่า อัตราเงินเดือนข้าราชการขั้นต่ำ ๓๐ บาท บวกด้วยเงินเพิ่มเป็น ๔๕๐ บาท หรืออะไรนั้นเป็นการเพียงพอแก่มาตรฐานการครองชีพแล้วหรือยัง นอกจากนั้นก็ได้แก่การที่ยังมิได้เปลี่ยนแปลงจำนวนเงินเดือนให้เป็นเงินเดือนตามที่ได้รับโดยแท้จริง หากแต่ยังกำหนดอัตราไว้เช่นเดียวกับสมัยก่อนสงครามหากแต่มาใช้วิธีให้เงินเพิ่มซึ่งไม่เป็นหลักประกันอันแน่นอน และไม่มผลไปถึงข้าราชการบำนาญซึ่งควรจะได้รับประโยชน์จากการเพิ่มตามอัตราเดียวกัน ซึ่งอาจจะมีไม่เป็นการยุติธรรมอยู่ยกประการหนึ่ง.

(ยังมีต่อ)

เก็บตก

นโยบายของรัฐบาล

นักการปฏิบัติงานในหน้าที่เสมือนพมพคนหนึ่ง ผู้บังคับบัญชาต้องให้พมพหนึ่งสองครั้งหรือหนึ่ง ก็ไม่ยอมปฏิบัติตาม กตางานหนึ่งสองครั้งเอง ผู้บังคับบัญชาได้เตือนแล้วเตือนอีกถึง ๓ ครั้ง ๓ ครา ทั้งได้สั่งให้เข้มแข็งเป็นตายลักษณะอักษรว่าเหตุใดจึงไม่พมพ กตางาน จึงถูกตัดเงินเดือน ๓๐% ๔ เดือน

ก.พ. คงขอตั้งเกล้าว่า ทำผิดอย่างนั้น ทำให้เสียการปกครองและเบียดเบียนตัวอย่างไรดี ค่อยไป

ควรพิจารณาโทษอย่างหนัก

"น้ำไหล ไฟสว่าง ทางดี มีงานทำ" คือนโยบายประการสำคัญของรัฐบาล แต่อย่าลืมว่า หลวงท่านเล็งแต่คนที่ทำงานเท่านั้นละครับ.

ระเบียบข้าราชการพลเรือนในต่างประเทศ

โดย ประวิณ ณ นคร

บทนำ

เรื่องนี้ เป็นเพียงบันทึกความจำของข้าพเจ้าในการดูงานการจัดระเบียบข้าราชการพลเรือนในสหรัฐอเมริกา ซึ่งข้าพเจ้าได้บันทึกสิ่งที่ได้รู้ได้เห็นไว้เพื่อจดจำและนำมาเล่าสู่กันฟังเท่านั้น มิได้มีความมุ่งหมายที่จะให้เป็นคำหรือตำราสำหรับคนศึกษาแต่อย่างใด เพราะฉะนั้น ถ้อยคำด้านหน้าที่ใช้จึงเป็นภาษาฟัน ๆ ที่คนเดินดินกินข้าวแกงอย่างข้าพเจ้าพอจะอ่านเข้าใจ หากผู้ใดสนใจจะศึกษารายละเอียด ก็ควรไปค้นคว้าศึกษาจากหนังสือต่าง ๆ ตามที่ได้หมายเหตุบอกไว้ในเรื่องนั้น ๆ แล้ว

ส่วนใหญ่ของเรื่องที่ข้าพเจ้าจดจำนำมาเล่าสู่กันฟังนี้ เป็นระเบียบข้าราชการพลเรือนในสหรัฐอเมริกา เพราะว่าข้าพเจ้าได้ไปดูที่นั่นเป็นส่วนใหญ่ แต่โดยที่ข้าพเจ้าขอเอกสารเกี่ยวกับระเบียบข้าราชการพลเรือนของประเทศที่ข้าพเจ้าเดินทางผ่านได้บ้าง และเจ้าหน้าที่ ก.พ. ของประเทศต่าง ๆ กว้า ๆ ๓๖ ประเทศที่ไปดูงานในสหรัฐอเมริกาพร้อมกัน ก็ได้นำเอกสารเกี่ยวกับระเบียบข้าราชการพลเรือนของประเทศนั้น ๆ มาแลกเปลี่ยนศึกษากันด้วย จึงได้มีระเบียบข้าราชการพลเรือนของประเทศอื่นบางประเทศนำมาเล่าเปรียบเทียบกับบ้าง

ข้าพเจ้าใช้คำว่า “ข้าราชการ” สำหรับสหรัฐอเมริกา ซึ่งรู้สึกว่ามันไม่ค่อยตรงกับความเป็นจริงนัก เพราะสหรัฐอเมริกาไม่มีพระเจ้าแผ่นดิน หรือไม่มี “ราช” จึงเรียก “ราชการ” และ “ข้าราชการ” ไม่ค่อยจะตรงกับความจริง ถ้าจะเรียกให้ตรงกับความจริง ควรจะเรียกว่า “รัฐการ” และ “ข้าราชการ” แต่คำในภาษาอังกฤษเหมือนกัน ก็จะเป็นประเทศที่มีพระเจ้าแผ่นดินหรือไม่มีพระเจ้าแผ่นดินก็ตาม ~~.....~~ เรียกว่า “Civil service” และเรียก “ข้าราชการพล” ว่า “Civil servant” เหมือนกัน แต่บางทีก็เรียกข้าราชการทั่วไป ว่า “Government employee” เช่นเดียวกับที่เราเคยให้คำจำกัดความคำว่า

“ข้าราชการพลเรือน” ไว้ใน พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๕ ว่า หมายถึง “พนักงานของรัฐบาล” นั้นเอง อย่างไรก็ตาม ข้าพเจ้าขอใช้คำว่า “ข้าราชการพลเรือน” ให้เหมือนกันทั้งหมด เพราะเป็นที่เข้าใจกันดีแล้วว่าหมายถึงใคร และจะได้สะดวกในเมื่อเคยพูดถึงประเทศที่มีพระเจ้าแผ่นดินบ้าง เคยพูดถึงประเทศที่ไม่มีพระเจ้าแผ่นดินบ้าง จะได้ไม่ต้องเรียกอย่างหนึ่งที่เรียกอย่างหนึ่งที่ยุ่งยากซับซ้อน

การที่ข้าพเจ้านำระเบียบข้าราชการพลเรือนของต่างประเทศมาเดานี้ มิได้มีความมุ่งหมายจะสนับสนุนให้เราเอาอย่างสหรัฐอเมริกาหรือประเทศอื่นที่นำมาเดานี้ หากแต่เพียงเพื่อ “รู้ไว้ ใ้รู้ว่า ใ้สบ่าแบกหาม” เท่านั้น แต่บางอย่างก็อาจทำให้ได้แนวคิด (idea) ที่จะปรับปรุงระเบียบข้าราชการพลเรือนของเราให้เหมาะสมยิ่งขึ้นก็ได้ การที่รู้แต่เรื่องของเราคนเดียว จะทำให้ความคิดแคบ บางทีสิ่งที่ไม่เหมาะสมก็ยังไม่ถูกตั้งข้อสงสัย เพราะไม่รู้ว่าจะไม่เหมาะสม จนกว่าจะได้เห็นอย่างของคนอื่นเหมาะสมกว่า จึงจะนึกขึ้นได้ว่าของเราไม่เหมาะสม แต่บางทีตรงกันข้าม ของเราดี ๆ อยู่แล้ว กลับหาว่าไม่ดี ต่อเมื่อได้รู้ว่าคนอื่นเขาก็ทำอย่างเรา และเขามีเหตุผลแต่ตั้งว่าดี จึงจะร้องว่า “อ้อ, อย่างนี้หรือ?”

อย่างไรก็ตาม จะพูดว่า “ของเราไม่ดี, ของเขาดี” หรือ “ของเขาไม่ดี, ของเราดี” อย่างนี้ก็ไม่ได้ถูก ถ้าพูดว่า “แตกต่างกัน” จะน่าฟังกว่า เพราะประวัติศาสตร์ไม่เหมือนกัน ภูมิประเทศไม่เหมือนกัน สิ่งแวดล้อมไม่เหมือนกัน ก็ย่อมจะต้องมีวิธีปฏิบัติที่แตกต่างกันไปตามความเหมาะสมแก่เวลาและสถานที่ เพราะฉะนั้น การปกครองของสหรัฐอเมริกาจึงมีวิธีการผิดแผกแตกต่างออกไปจากวิธีการของประเทศในยุโรป ชื่อต่างๆ ก็มีผิดแผกแตกต่างกันจนบางทีดูประหลาดใจระพ้อกันไปเลยก็มี เช่น “กระทรวง” เขาไม่เรียกว่า “Ministry” เหมือนทางยุโรป แต่กลับเรียกว่า “Department” ซึ่งเราแปลว่า “กรม” เช่น กระทรวงมหาดไทยของอเมริกัน เรียกว่า “Department of the Interior” คำว่า “รัฐมนตรี” เขาก็ไม่เรียกว่า “Minister” แต่เรียกว่า “Secretary” ซึ่งเราแปลว่า “เลขาธิการ” เมื่อเช่นนั้น ถ้าเลขาธิการกรมมหาดไทยของเราไปดูงานที่อเมริกา แล้วบอกตำแหน่งเราว่า “Secretary of the Department of the Interior” ละก็ คงได้รับการต้อนรับอย่างเชิดเกริกแค้น ~~เหมือนเขา~~ พณ ฯ รัฐมนตรี

พระราชบัญญัติ

วิธีการงบประมาณ

พ.ศ. ๒๕๐๒

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๗ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๐๒

เป็นปีที่ ๑๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎรในร่างรัฐธรรมนูญในฐานะรัฐสภาดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๔๙๘

บรรดาบทกฎหมาย กฎและข้อบังคับอื่นในส่วนที่มีบัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้แทน

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“งบประมาณรายจ่าย” หมายความว่า จำนวนเงินอย่างสูงที่อนุญาตให้จ่ายหรือให้ก่อหนี้ผูกพันได้ ตามวัตถุประสงค์และภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่าย

“งบประมาณรายจ่ายข้ามปี” หมายความว่า งบประมาณรายจ่ายที่ใช้ได้เกินปีงบประมาณ ตามวัตถุประสงค์และระยะเวลาที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่าย

“ปีงบประมาณ” หมายความว่า ระยะเวลาตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ของวันหนึ่ง ถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ของปีถัดไป และให้ใช้ปี พ.ศ. ที่ถัดไปนั้นเป็นชื่อสำหรับปีงบประมาณนั้น

“หนี้” หมายความว่า ข้อผูกพันที่จะต้องจ่ายหรืออาจจะต้องจ่ายเป็นเงิน ings หรือ บริการ ไม่ว่าจะ เป็นข้อผูกพันอันเกิดจากการกู้ยืม การค้าประกัน การซื้อหรือการจ้างโดยใช้ เครดิต หรือจากการอื่นใด

“เงินประจำงวด” หมายความว่า ส่วนหนึ่งของงบประมาณรายจ่ายที่แบ่งสรรให้จ่าย หรือให้ก่อหนี้ผูกพันในระยะเวลาหนึ่ง

“ส่วนราชการ” หมายความว่า กระทรวง ทบวง กรม หรือทบวงการเมืองที่มีฐานะ เทียบเท่า สำนักงานหรือหน่วยงานอื่นใดของรัฐ แต่ไม่รวมตลอดถึงรัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงาน ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการส่วนท้องถิ่น

“รัฐวิสาหกิจ” หมายความว่า

- (ก) องค์การของรัฐขาดหรือหน่วยงานธุรกิจที่รัฐขาดเป็นเจ้าของ
- (ข) บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ส่วนราชการมีทุนรวมอยู่ด้วยเกินกว่าร้อยละห้าสิบ
- (ค) บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ส่วนราชการและ / หรือรัฐวิสาหกิจตาม (ก) และ / หรือ (ข) มีทุนรวมอยู่ด้วยเกินกว่าร้อยละห้าสิบ

(ง) บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ส่วนราชการและ / หรือรัฐวิสาหกิจตาม (ก) และ / หรือ (ข) และ / หรือ (ข) มีทุนรวมอยู่ด้วยเกินกว่าร้อยละห้าสิบ

(จ) บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ส่วนราชการและ / หรือรัฐวิสาหกิจตาม (ง) และ / หรือ (ก) และ / หรือ (ข) และ / หรือ (ค) มีทุนรวมอยู่ด้วยเกินกว่าร้อยละห้าสิบ

“คลัง” หมายความว่า คลังจังหวัดหรือคลังอำเภอและให้หมายความรวมถึงบัญชีเงิน ฝากของกระทรวงการคลังที่ธนาคารแห่งประเทศไทยด้วย

“เงินทศของราชการ” หมายความว่า เงินที่กระทรวงการคลังจ่ายและอนุญาตให้ ส่วนราชการมีไว้ตามจำนวนที่เห็นสมควร เพื่อทศรองเป็นค่าใช้จ่ายตามระเบียบหรือข้อบังคับของ กระทรวงการคลัง

“ผู้อำนวยการ” หมายความว่า ผู้อำนวยการสำนักงาน

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

มาตรา ๕ ให้นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราช บัญญัตินี้ ตามอำนาจหน้าที่ที่เกี่ยวกับสำนักนายกรัฐมนตรีหรือกระทรวงการคลังแล้วแต่กรณี

หมวด ๑

อำนาจหน้าที่ของผู้อำนวยการ

มาตรา ๖ ให้ผู้อำนวยการมีอำนาจหน้าที่จัดทำงบประมาณกับปฏิบัติการอย่างอื่นตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจหน้าที่ เกี่ยวกับงบประมาณดังต่อไปนี้ด้วย

- (๑) เรียกให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ เสนอประมาณการรายรับ และรายจ่ายตามแบบ และหลักเกณฑ์ พร้อมด้วยรายละเอียดตามที่ผู้อำนวยการกำหนด
- (๒) วิเคราะห์งบประมาณและการจ่ายเงินของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ
- (๓) กำหนด เพิ่ม หรือลดเงินประจำงวดตามความจำเป็นของการปฏิบัติงานและตามกำลังเงินของแผ่นดิน
- (๔) กำหนดระยะเวลาของเงินประจำงวด

มาตรา ๗ เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ผู้อำนวยการมีอำนาจเรียกให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจเสนอข้อเท็จจริงตามที่เห็นสมควร และให้ผู้อำนวยการหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ผู้อำนวยการมอบหมายมีอำนาจที่จะเข้าตรวจสรรพสมุดบัญชี เอกสาร และหลักฐานต่างๆ ของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ

เพื่อประโยชน์แห่งวรรคก่อน ให้ถือว่าพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ผู้อำนวยการมอบหมายเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญาดังนี้

หมวด ๒

ลักษณะของงบประมาณ

มาตรา ๘ งบประมาณประจำปีต้องเป็นรัฐสภาพัน โดยปกติให้ประกอบด้วย

- (๑) ค่าแสดงประกอบงบประมาณแสดงฐานะและนโยบายการคลังและการเงิน สำคัญของงบประมาณ และความสัมพันธ์ระหว่างรายรับและงบประมาณรายจ่ายที่ขอตั้ง
- (๒) รายรับรายจ่ายเปรียบเทียบระหว่างปีที่ล่วงมาแล้ว ปีปัจจุบันและปีที่ขอตั้งงบประมาณรายจ่าย
- (๓) คำอธิบายเกี่ยวกับประมาณการรายรับ
- (๔) คำชี้แจงเกี่ยวกับการงบประมาณรายจ่ายที่ขอตั้ง

- (๕) รายงานเกี่ยวกับการเงินของรัฐวิสาหกิจ
- (๖) คำอธิบายเกี่ยวกับหนี้ของรัฐขนาดท้องถิ่นอยู่แต่ในปัจจุบันและที่เด่นชัดยิ่งขึ้น
- (๗) รายงานการรับจ่ายเงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้มอบให้เพื่อช่วยราชการ
- (๘) ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี

มาตรา ๘ ในการเสนองบประมาณนี้ ถ้าประมาณการรายรับประเภทรายได้ตามอำนาจกฎหมายที่มีอยู่แล้วเป็นจำนวนต่ำกว่างบประมาณรายจ่ายท้องถิ่นที่ขอตั้ง ให้แสดงวิธีหาเงินส่วนที่ขาดด้วยวิธีที่รัฐสภาด้วย แต่ถ้าเป็นจำนวนสูงกว่าก็ให้แสดงวิธีที่จะจัดการแก้ส่วนที่เกินด้วยในทางที่จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง

มาตรา ๑๐ งบประมาณรายจ่ายที่ขอตั้ง จะกำหนดให้มีเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็นก็ได้

มาตรา ๑๓ งบประมาณรายจ่ายข้ามปีจะมีได้ในกรณีที่คาดว่าจะใช้งบประมาณรายจ่ายให้เสร็จทันภายในปีงบประมาณไม่ได้ การตั้งงบประมาณรายจ่ายข้ามปี ต้องกำหนดเวลาสิ้นสุดไว้ด้วย

หมวด ๓

การจัดทำงบประมาณ

มาตรา ๑๒ ให้หัวหน้าส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจมอบหมายให้เจ้าหน้าที่ผู้หนึ่งเป็นเจ้าหน้าที่งบประมาณ มีหน้าที่เกี่ยวกับงบประมาณของส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจนั้น

มาตรา ๑๓ ให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัดของส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจ หรือรัฐมนตรีซึ่งตามกฎหมายให้มีหน้าที่กำกับหรือควบคุมกิจการของรัฐวิสาหกิจ มีหน้าที่รับผิดชอบในการยื่นงบประมาณประจำปีของส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจนั้นต่อผู้ช่วยการภายในเวลาที่ผู้ช่วยการกำหนด

ในกรณีรัฐวิสาหกิจที่เป็นบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล ให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัดของส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจเจ้าของทุน เป็นผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบตามความในวรรคก่อน

งบประมาณประจำปีนั้น ถ้ามิได้ยื่นภายในกำหนดเวลาตามความในสองวรรคแรก ผู้ช่วยการอาจพิจารณาการตั้งงบประมาณประจำปีตามที่เห็นสมควร

มาตรา ๑๔ งบประมาณรายจ่ายเพื่อค่าใช้จ่ายเงินคงคลังตามกฎหมายว่าด้วยเงินคงคลัง ให้แยกตั้งไว้เป็นส่วนหนึ่งต่างหากและให้ถือว่าเป็นรายจ่ายของปีงบประมาณที่ได้จ่ายเงินคงคลังนั้นๆ ไป

มาตรา ๓๕ ให้ผู้อำนวยการเดินของงบประมาณประจำปีคือนายกรัฐมนตรี เพื่อคณะรัฐมนตรีเดินขอต่อรัฐสภาเป็นเวลาอย่างน้อยสองเดือนก่อนวันเริ่มงบประมาณนั้น

มาตรา ๓๖ ถ้าพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี ออกใช้ไม่ทันงบประมาณใหม่ให้ใช้งบประมาณ รายจ่ายประจำปีงบประมาณที่ล่วงแล้วไป พดลารก่อนได้ตาม หลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่ผู้อำนวยการกำหนดโดยอนุมัตินายกรัฐมนตรี

มาตรา ๓๗ ในกรณีจำเป็นจะต้องจ่ายเงินหรือถือหุ้น ผูกพันเกินกว่าที่ร่อนนอกเหนือไปจากที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี คณะรัฐมนตรีอาจเสนอร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมต่อรัฐสภาได้ และให้แสดงถึงเงินที่พึงได้มาสำหรับจ่ายตามงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมที่ขอตั้งด้วย

การจัดทำงบประมาณเพิ่มเติม ให้เป็นไปตามวิธีการที่ผู้อำนวยการกำหนด

หมวด ๔

การโอนงบประมาณรายจ่าย

มาตรา ๓๘ รายจ่ายที่กำหนดไว้สำหรับส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจใดตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีก็ดี พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมก็ดี จะโอนหรือนำไปใช้สำหรับส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจอื่นมิได้ เว้นแต่จะได้ตราเป็นพระราชบัญญัติ

มาตรา ๓๙ รายจ่ายที่กำหนดไว้ในรายการใด สำหรับส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีก็ดี พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมก็ดี จะโอนหรือนำไปใช้ในรายการอื่นมิได้ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากผู้อำนวยการ แต่ผู้อำนวยการจะอนุญาตมิได้ ในกรณีที่เห็นผลให้เพิ่ม รายจ่ายประเภท เงินราชการ ดับหรือเป็นงาน หรือโครงการใหม่ เว้นแต่จะได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรี

มาตรา ๔๐ การใช้รายจ่ายสำหรับส่วนราชการ หรือรัฐวิสาหกิจ ที่กำหนดไว้ในแต่ละรายการตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีก็ดี พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่าย เพิ่มเติมก็ดี ให้เป็นไปตามระเบียบที่ผู้อำนวยการกำหนด

หมวด ๕

การควบคุมงบประมาณ

มาตรา ๔๑ ให้รัฐมนตรีเป็นผู้รับผิดชอบในการควบคุมงบประมาณ เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบหรือข้อบังคับ และให้มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้ด้วย

(๖)

(๑) จัดให้มีการประมวลบัญชีการเงินแผ่นดิน

(๒) กำหนดระเบียบหรือข้อบังคับเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินจากคลัง การเก็บรักษาเงินและการนำเงินดังกล่าว ด้วยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี

(๓) จัดให้มีการตรวจเอกสารการขอเบิกเงิน การจ่ายเงินและการก่อหนี้ผูกพัน ตลอดจนเอกสารต่าง ๆ เกี่ยวกับการรับเงิน การเก็บรักษาเงินและการนำเงินดังกล่าว

(๔) กำหนดและควบคุมระบบบัญชี แบบรายงานและเอกสารเกี่ยวกับการรับจ่ายเงินและหนี้

(๕) กำหนดระเบียบหรือข้อบังคับว่าด้วยเงินตราของราชการ ด้วยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีและให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๒๒ ให้รัฐมนตรีมีอำนาจเรียกให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจเสนอ ข้อเท็จจริงตามที่เห็นสมควร และให้มีอำนาจมอบหมายให้พนักงานเจ้าหน้าที่เข้าตรวจสอบทรัพย์สิน บัญชีเอกสารและหลักฐานต่าง ๆ ของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ

มาตรา ๒๓ ส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจจะจ่ายเงินหรือก่อหนี้ผูกพันได้แต่เฉพาะตามที่ได้อำนาจไว้ ในพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี หรือพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม หรือตามอำนาจที่มีอยู่ตามกฎหมายอื่น และห้ามมิให้จ่ายเงินหรือก่อหนี้ผูกพันตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี หรือพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมจนกว่าจะได้รับอนุมัติเงินประจำงวดแล้ว ทั้งนี้แต่ในกรณีที่มีความจำเป็นและเร่งด่วน ซึ่งคณะรัฐมนตรีอนุมัติให้ทำได้

มาตรา ๒๔ บรรดารายรับที่ส่วนราชการได้รับไม่ว่าในทางใดจะ ต้องรายงานให้ กระทรวงการคลังทราบเต็มจำนวนโดยไม่มีการหักเพิกถอนใด ๆ ทั้งสิ้น และจะต้องนำเงินรายรับดังกล่าวตามระเบียบหรือข้อบังคับที่รัฐมนตรีกำหนด ทั้งนี้แต่จะมีกฎหมายกำหนดเป็นอย่างอื่น

ในกรณีรายรับที่ส่วนราชการได้รับตามโครงการช่วยเหลือหรือร่วมมือกับรัฐบาลต่างประเทศ องค์การสหประชาชาติ ทบวงการชำนาญพิเศษแห่งสหประชาชาติ องค์การระหว่างประเทศอื่นใด หรือบุคคลใด คณะรัฐมนตรีจะกำหนดเป็นอย่างอื่น โดยไม่ต้องนำเงินดังกล่าวก็ได้

รัฐมนตรีจะอนุญาตให้ส่วนราชการที่เป็นดำเนินงานในต่างประเทศ หรือรัฐวิสาหกิจใดนำเงินรายรับดังกล่าวเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารใดก็ได้

งบประมาณรายจ่ายที่ส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจเบิกไปจากคลัง แต่ไม่ได้จ่ายหรือจ่ายไม่หมดภายในกำหนดเวลาตามระเบียบหรือข้อบังคับที่รัฐมนตรีกำหนด ให้ถือเป็นเงินรายรับอันจะ ต้องนำดังกล่าวตามความในวรรคแรก

มาตรา ๒๕ การขอเบิกเงินจากคลังตามงบประมาณรายจ่ายเป็นค่าทรัพย์สิน หรือค่าจ้าง
ทำของ ต้องมีเอกสารของผู้ขายหรือผู้รับจ้างแสดงรายการและราคาหรือค่าจ้าง ประกอบคำขอ
เบิกเงินด้วย

การตั้งจ่ายเงินจากคลังเป็นราคาหรือค่าจ้างตามความในวรรคก่อน ถ้าตั้งจ่ายเป็นเช็คให้
ออกเช็คในนามผู้ขายหรือผู้รับจ้าง ถ้าตั้งจ่ายเป็นเงินสดให้ปฏิบัติตามวิธีการที่รัฐมนตรีกำหนด

ความในวรรคหนึ่งและวรรคสอง ไม่ใช้บังคับแก่กรณีขอเบิกเงินและตั้งจ่ายเงินจากคลัง
ตามงบประมาณรายจ่ายของส่วนราชการที่เป็นสำนักงานในต่างประเทศ

ความในวรรคสองไม่ใช้บังคับแก่กรณีตั้งจ่ายเงินจากคลังตามงบประมาณรายจ่ายเพื่อซื้อ
เงินตราของราชการ

มาตรา ๒๖ ข้าราชการหรือลูกจ้างผู้ใดของส่วนราชการกระทำการก่อกวนผูกพันหรือจ่ายเงิน
หรือโดยรู้อยู่ด้วยยินยอมอนุญาตให้กระทำการดังกล่าวนั้น โดยฝ่าฝืนพระราชบัญญัติหรือระเบียบ
หรือข้อบังคับที่ได้ออกตามความในพระราชบัญญัติ นอกจากความรับผิดชอบทางอาญาซึ่งอาจได้รับ
ตามกฎหมายอื่นแล้ว ผู้กระทำหรือผู้ยินยอมอนุญาตให้กระทำดังกล่าว จะต้องรับผิดชอบใช้จำนวนเงิน
ที่ส่วนราชการได้จ่ายไปหรือต้องผูกพันจะต้องจ่าย ตลอดจนค่าเสียหายทดแทนใด ๆ ให้แก่ส่วน
ราชการนั้น

บุคคลภายนอกผู้ได้รับ ประโยชน์จากการกระทำที่เป็นการ ฝ่าฝืน พระราชบัญญัติ หรือระเบียบ
หรือข้อบังคับที่ได้ออกตามความในพระราชบัญญัติดังกล่าวในวรรคก่อน จะต้องร่วมรับผิด
กับผู้กระทำการฝ่าฝืนตามความในวรรคก่อนเช่นกันเว้นแต่จะแสดงได้ว่า คนได้กระทำไปโดยสุจริต
ไม่รู้เท่าถึงการฝ่าฝืนพระราชบัญญัติหรือระเบียบหรือข้อบังคับดังกล่าว

ความในวรรคแรกไม่ใช้บังคับแก่ข้าราชการหรือลูกจ้างซึ่งได้ทักท้วงคำสั่งของผู้บังคับบัญชา
เป็นหนังสือแล้วว่า การที่จะปฏิบัติตามคำสั่งนั้นอาจไม่ชอบด้วยกฎหมายหรือระเบียบหรือข้อ
บังคับ

มาตรา ๒๗ เมื่อต้นปีงบประมาณ หากงบประมาณรายจ่ายมีเหลืออยู่โดยยังมีได้มีการตั้ง
ให้เบิกจ่าย ก็ให้เป็นอันพับไปจะนำไปจ่ายหรือก่อกวนผูกพันมิได้ เว้นแต่

- (๑) - เป็นงบประมาณรายจ่ายข้ามปี หรือ
- (๒) - เป็นงบประมาณรายจ่ายที่มีข้อผูกพัน และกระทรวงการคลังได้กั้นเงินไว้ก่อนแล้ว
ในกรณี (๒) ให้เบิกและนำไปจ่ายต่อไปได้อีกไม่เกินตามเงื่อนไขของปีงบประมาณ

ถัดไป

มาตรา ๒๘ ในกรณีที่เงินงบประมาณรายจ่ายข้ามปี เมื่อสิ้นกำหนดเวลาที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่าย ถ้าหากงบประมาณรายจ่ายมีเหลืออยู่โดยยังมีได้มีการตั้งให้เบิกจ่าย ก็ให้เป็นอันพับไป เว้นแต่เป็นงบประมาณรายจ่ายที่มีข้อผูกพันและกระทรวงการคลังได้กั้นเงินไว้ก่อนแล้ว ก็ให้เบิกและนำไปจ่ายต่อไปได้อีกไม่เกินตามเดือนปฏิทิน

มาตรา ๒๘ ให้รัฐมนตรีมีอำนาจตั้งจ่ายจากคลังเป็นเงินทศของราชการได้

มาตรา ๓๐ เมื่อสิ้นปีงบประมาณ ให้รัฐมนตรีประกาศรายงานการรับจ่ายเงินประจำปีงบประมาณที่สิ้นสุดลงในราชกิจจานุเบกษาโดยมีชกษา

รายงานการรับจ่ายเงินประจำปีตามความในวรรคก่อน เมื่อคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินได้ตรวจสอบแล้ว ให้ทำรายงานผลการตรวจสอบเสนอคณะรัฐมนตรี เพื่อเสนอรัฐสภา

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๓๑ การปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณที่ใช้บังคับอยู่ก่อน วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เว้นแต่ความในมาตรา ๒๘ แห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๓๒ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๓ ให้มีระยะเวลาตั้งแต่วันที่ ๓ มกราคม พ.ศ. ๒๕๐๓ ถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๐๓ และให้เสนอร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีต่อรัฐสภาก่อนสิ้นเดือนตุลาคม พ.ศ. ๒๕๐๒

ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๔ ให้มีระยะเวลาตั้งแต่วันที่ ๓ มกราคม พ.ศ. ๒๕๐๔ ถึงวันที่ ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๐๔ และให้เสนอร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีต่อ รัฐสภา ก่อนสิ้นเดือนตุลาคม พ.ศ. ๒๕๐๓

มาตรา ๓๓ ส่วนราชการใดเบิกจ่ายเงินจากคลังตามระบบจ่ายก่อนตรวจอยู่แล้ว ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ถือปฏิบัติต่อไปได้อีกไม่เกินหกเดือนนับตั้งแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๓๔ ความในวรรคสองของมาตรา ๒๕ ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวัน ประกาศระเบียบหรือข้อบังคับว่าด้วยเงินทศของราชการซึ่งได้ออกตามความในพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

จอมพล ศ. ธนะรัชต์

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ ประกาศราชกิจจานุเบกษาเล่ม ๑๖ ตอนที่ ๘๘ วันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๐๒

พระราชกฤษฎีกา

ว่าด้วยการเบิกจ่ายเงินเดือน เงินที่จ่ายควบกับเงินเดือน เบี้ยหวัด บำเหน็จ
บำนาญ และเงินประเภทอื่นที่จ่ายเป็นลักษณะเงินเดือน
(ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๐๒

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๐๒
เป็นปีที่ ๑๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ
ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเบิกจ่ายเงินเดือน เงินที่
จ่ายควบกับเงินเดือน เบี้ยหวัด บำเหน็จ บำนาญ และเงินประเภทอื่นที่จ่ายเป็นลักษณะเงินเดือน
พ.ศ. ๒๔๘๘

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกฤษฎีกานี้เรียกว่า “พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเบิกจ่ายเงินเดือน
เงินที่จ่ายควบกับเงินเดือน เบี้ยหวัด บำเหน็จ บำนาญ และเงินประเภทอื่นที่จ่ายเป็นลักษณะ
เงินเดือน (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๐๒”

มาตรา ๒ พระราชกฤษฎีกานี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๐ แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการจ่ายเงินเดือน
เงินที่จ่ายควบกับเงินเดือน เบี้ยหวัด บำเหน็จ บำนาญ และเงินประเภทอื่นที่จ่ายเป็นลักษณะเงิน
เดือน พ.ศ. ๒๔๘๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๐ การเบิกจ่ายเงินเดือนประจำเดือนหนึ่ง ๆ ให้วางฎีกาเบิกตามวันที่กระทรวง
การคลังกำหนด

การตั้งจ่ายเงินเดือนจากคลัง ให้ตั้งจ่ายในวันเดียวกับวันจ่ายเงินเดือน เว้นแต่ในกรณี
พิเศษจะตั้งจ่ายให้ก่อนกำหนดเช่นว่านั้นก็

การจ่ายเงินเดือนให้จ่ายในวันทำงานเต็มวันสุดท้ายของเดือน เว้นแต่ในกรณีพิเศษ
กระทรวงการคลังจะให้จ่ายก่อนกำหนดเช่นว่านั้นก็

(๑๐) ~~~~~ ปีที่ 5 ฉบับที่ 1 วารสารข้าราชการ

ความในตำรวรกก่อนมิให้ใช้บังคับในกรณีที่เบิกจ่ายเงินเดือนเฉพาะตัวข้าราชการที่ออกจากราชการ ตาย โอน หรือแต่งตั้งไปรับราชการในหน่วยงานอื่น โดยเปลี่ยนอัตราเงินเดือนในระหว่างเดือน”

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๗ แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเบิกจ่ายเงินเดือน เงินที่จ่ายควบกับเงินเดือน เบี้ยหวัด บำเหน็จ บำนาญ และเงินประเภทอื่นที่จ่ายเป็นลักษณะเงินเดือน พ.ศ. ๒๔๘๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๗ การเบิกเงินเดือนให้ใช้ฎีกาเบิกเงินเดือนตามแบบที่กระทรวงการคลังกำหนด บรรดาเงินเดือนค้างเก่าให้เบิกต่างหาก ไม่ให้รวมเบิกในฎีกาที่จะเบิกเงินเดือนสำหรับเดือนปัจจุบัน”

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๒ แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเบิกจ่ายเงินเดือน เงินที่จ่ายควบกับเงินเดือน เบี้ยหวัด บำเหน็จ บำนาญ และเงินประเภทอื่นที่จ่ายเป็นลักษณะเงินเดือน พ.ศ. ๒๔๘๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๒ การเบิกเงินเดือนข้าราชการวิสามัญที่มีสัญญาจ้าง ให้ใช้ฎีกาเบิกเงินเดือนเฉพาะตัวตามแบบที่กระทรวงการคลังกำหนด

ฎีกาเบิกเงินเดือนเฉพาะตัวนั้น ในส่วนกลางให้ผู้เบิกยื่นต่อกรมหรือกระทรวงเจ้าสังกัด ในส่วนภูมิภาคให้ยื่นต่อผู้ว่าราชการจังหวัด”

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๓ แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเบิกจ่ายเงินเดือน เงินที่จ่ายควบกับเงินเดือน เบี้ยหวัด บำเหน็จ บำนาญ และเงินประเภทอื่นที่จ่ายเป็นลักษณะเงินเดือน พ.ศ. ๒๔๘๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๓ การเบิกเงินเดือนข้าราชการวิสามัญที่มีสัญญาจ้าง ถ้าผู้เบิกลาพักหรือไม่อยู่ในที่ทำการจะมอบฉันทะให้ผู้อื่นเบิกแทนได้โดยทำหนังสือมอบฉันทะตามแบบที่กระทรวงการคลังกำหนด ตั้งไปพร้อมกับฎีกาเบิกเงินเดือน

หนังสือมอบฉันทะ สำหรับจังหวัดพระนครและจังหวัดธนบุรีให้ส่งหนึ่งฉบับ สำหรับจังหวัดอื่นให้ส่งสองฉบับ”

มาตรา ๗ ให้ยกเลิกแบบ (๔) แบบ (๕) และแบบ (๖) ท้ายพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเบิกจ่ายเงินเดือน เงินที่จ่ายควบกับเงินเดือน เบี้ยหวัด บำเหน็จ บำนาญ และเงินประเภทอื่นที่จ่ายเป็นลักษณะเงินเดือน พ.ศ. ๒๔๘๘

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

จอมพล ส. ธนะรัชต์

นายกรัฐมนตรี

พระราชกฤษฎีกา

ว่าด้วยระเบียบค่าเช่าบ้านข้าราชการ (ฉบับที่ ๕)

พ.ศ. ๒๕๐๒

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๓๐ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๐๒

เป็นปีที่ ๑๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ

ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขอัตราค่าเช่าบ้านข้าราชการ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกฤษฎีกาอันเรียกว่า “พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยระเบียบค่าเช่าบ้านข้าราชการ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๐๒”

มาตรา ๒ พระราชกฤษฎีกาให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๐๒ เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๐ แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยระเบียบค่าเช่าบ้านข้าราชการ พุทธศักราช ๒๔๘๓ ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยระเบียบค่าเช่าบ้านข้าราชการ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๔๘๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๐ ค่าเช่าบ้านให้เบิกจ่ายได้เท่าที่จ่ายจริงตามอัตราส่วนที่สมควรแก่สภาพแห่งบ้าน แต่อย่างสูงไม่เกินจำนวนเงินที่กำหนดไว้ตามบัญชีอัตราค่าเช่าบ้านข้าราชการท้ายพระราชกฤษฎีกา”

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ
จอมพล ศ. ธนะรัชต์
นายกรัฐมนตรี

บัญชีหมายเลข ๑

อัตราเบี้ยเลี้ยงเดินทางในการไปราชการในราชอาณาจักร

ก. ค่าใช้จ่ายส่วนตัว

อัตราปกติ

ข้าราชการที่ได้รับเงินเดือน

๑. เกินกว่า ๘,๐๐๐ บาท		วันละ ๓๖ บาท
๒. เกินกว่า ๖,๒๐๐ บาท	ถึง ๘,๐๐๐ บาท	วันละ ๓๒ บาท
๓. เกินกว่า ๔,๐๐๐ บาท	ถึง ๖,๒๐๐ บาท	วันละ ๒๘ บาท
๔. เกินกว่า ๓,๐๐๐ บาท	ถึง ๔,๐๐๐ บาท	วันละ ๒๔ บาท
๕. เกินกว่า ๓,๕๐๐ บาท	ถึง ๓,๐๐๐ บาท	วันละ ๒๒ บาท
๖. เกินกว่า ๓,๒๐๐ บาท	ถึง ๓,๕๐๐ บาท	วันละ ๒๐ บาท
๗. เกินกว่า ๘๐๐ บาท	ถึง ๓,๒๐๐ บาท	วันละ ๑๘ บาท
๘. เกินกว่า ๗๐๐ บาท	ถึง ๘๐๐ บาท	วันละ ๑๖ บาท
๙. เกินกว่า ๕๒๕ บาท	ถึง ๗๐๐ บาท	วันละ ๑๔ บาท
๑๐. ตั้งแต่ ๕๒๕ บาท ลงมา		วันละ ๑๒ บาท

อัตราพิเศษ

๑. การเดินทางไปราชการในบางจังหวัดที่กระทรวงการคลังเห็นว่า มีค่าใช้จ่ายส่วนตัวสูงกว่าอัตราใน ๑ ถึง ๑๐ ให้กระทรวงการคลังมีอำนาจกำหนดอัตราค่าใช้จ่ายส่วนตัวเพิ่มขึ้นได้ ตามความเหมาะสม แต่ไม่เกินอีกหนึ่งเท่าของอัตราปกติ
๒. ผู้ทำการสำรวจแผนที่ หรือค้นหาโรคทrophic เช่น แห้งแรหรือนามนคราวหนึ่งเป็นเวลานาน ตั้งแต่ ๓๐ วันขึ้นไป ถ้าวันใดต้องตรากตรำในที่ก้นคาร เช่น ต้องเข้าป่าฝ่าฝืนลุยฝนหนาวแดด หรือหยั่งน้ำในทะเล ให้เบิกค่าใช้จ่ายส่วนตัวในวันนั้นเพิ่มขึ้นอีกหนึ่งเท่าของอัตราปกติหรือของอัตราพิเศษ ๑. แล้วแต่กรณี
๓. การเดินทางไปราชการพิเศษนอกจากที่กำหนดไว้ในอัตราพิเศษ ๒. ถ้าจำเป็นต้องเพิ่มค่าใช้จ่ายส่วนตัวให้กระทรวงการคลังมีอำนาจกำหนดอัตราค่าใช้จ่ายส่วนตัวเพิ่มให้แต่ไม่เกินอีกหนึ่งเท่า

ข. ค่าเช่าที่พัก (ไม่รวมค่าอาหาร)

๑. ข้าราชการที่ได้รับเงินเดือนเกินกว่า ๑,๕๐๐ บาท ให้เบิกจ่ายค่าเช่าที่พักได้ในอัตราชั้นที่ ๑ หรือชั้นพิเศษของโรงแรมธรรมดาในท้องถิ่น
๒. ข้าราชการที่ได้รับเงินเดือนเกินกว่า ๖๗๕ บาทถึง ๑,๕๐๐ บาท ให้เบิกจ่ายค่าเช่าที่พักได้ในอัตราชั้นที่ ๒ ของโรงแรมธรรมดาในท้องถิ่น ถ้าชั้นที่ ๒ ไม่มีก็ให้เบิกชั้นที่ ๑ ได้
๓. ข้าราชการที่ได้รับเงินเดือนตั้งแต่ ๖๗๕ บาทลงมา ให้เบิกจ่ายค่าเช่าที่พักได้ในอัตราชั้นต่ำที่สุดของโรงแรมธรรมดาในท้องถิ่น
๔. คนใช้ส่วนตัวให้เบิกค่าเช่าที่พักได้ในอัตราชั้นต่ำที่สุดของโรงแรมธรรมดาในท้องถิ่น

หนังสือ “ย่อประวัติศาสตร์ไทย”

โดย..... โขก สุคันธวิช พ.ม., ธ.บ. Int. Sc., F.R. G.S,
อาสา ศุภระมงคล พ.ม., ธ.บ.

ซึ่งได้พิมพ์ลงในวารสารข้าราชการเป็นระยะ ๆ มาจนจบฉบับนี้ บัดนี้ บริการสวัสดิการ ก.พ. ได้จัดพิมพ์เป็นเล่ม ออกจำหน่ายแล้ว

ราคาเล่มละ ๓๐ บาท (เพิ่มค่าส่งอีกเล่มละ ๒ บาท)

หนังสือเล่มนี้เหมาะสำหรับนักเรียนชั้นมัธยม—นักเรียนเตรียมอุดม—นักเรียนฝึกหัดครู

และผู้สอบข้าราชการพลเรือน

สั่งได้จากเลขานุการบริการสวัสดิการ ก.พ. สำนักงาน ก.พ. ในพระบรมมหาราชวัง พระนคร ส่งเงินทางชานาณัติ สั่งจ่ายที่ ป.ณ. หน้าพระदान.

พระราชกฤษฎีกา
ว่าด้วยอัตราค่าพาหนะและเบี่ยงเบนเดินทาง
(ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๐๒

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๓๐ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๐๒

เป็นปีที่ ๑๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควร แก่ไขเพิ่มเติมพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยอัตราค่าพาหนะและเบี่ยงเบนเดินทาง จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๓ พระราชกฤษฎีกานี้เรียกว่า “พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยอัตราค่าพาหนะและเบี่ยงเบนเดินทาง (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๐๒”

มาตรา ๒ พระราชกฤษฎีกานี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๓ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๐๒ เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกบัญญัติหมายเลข ๓ ท้ายพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยอัตราค่าพาหนะและเบี่ยงเบนเดินทาง พุทธศักราช ๒๔๗๘ ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยอัตราค่าพาหนะและเบี่ยงเบนเดินทาง (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๔๗๐ และให้ใช้บัญญัติหมายเลข ๓ ท้ายพระราชกฤษฎีกานี้แทน

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

จอมพล ศ. ชนงวัชร์

นายกรัฐมนตรี

ระเบียบ

ค.ความ

ที่ ๕๕๘๖๓/๒๕๐๒

กระทรวงการคลัง

๓๒ พฤศจิกายน ๒๕๐๒

เรื่อง วัตถุประสงค์เกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินงบประมาณรายจ่ายต่อไปอีก ๓ เดือน
เรียน (เวียนกระทรวงทบวงกรม)

๓. พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ มาตรา ๒๗ บัญญัติว่า “เมื่อสิ้นปีงบประมาณ หากงบประมาณรายจ่ายมีเหลืออยู่ โดยยังมีได้มีการตั้งให้เบิกจ่ายก็เป็นอันพับไปจะนำไปจ่ายหรือกักหน้ผูกพันมิได้ เว้นแต่

- (๑) เป็นงบประมาณรายจ่ายข้ามปี หรือ
- (๒) เป็นงบประมาณรายจ่ายที่มีข้อผูกพัน และกระทรวงการคลังได้กั้นเงินไว้ก่อนแล้ว

ในกรณี (๒) ให้เบิกและนำไปจ่ายต่อไปได้อีกไม่เกินสามเดือน ปฏิทินของปีงบประมาณถัดไป”

๒. กระทรวงการคลังขอชี้แจงความเข้าใจว่า เจตนาในการที่รัฐบาลได้เสนอให้มีบทบัญญัติเป็นกฎหมายเช่นนี้ขึ้น ก็เพื่อแก้ปัญหาซึ่งเคยประสบมามากแล้วในอดีต กล่าวคือ มีเหตุพิเศษที่คาดดวงหน้าไม่ถึงเกิดขึ้น ทำให้ไม่สามารถเบิกจ่ายเงินไปชำระหนี้ตามข้อผูกพันได้ทันก่อนสิ้นปีงบประมาณ เช่น ในกรณีการก่อสร้าง หรือการซื้อสิ่งของ เมื่อเกิดความล่าช้าขึ้น ไม่สามารถส่งมอบงานหรือของได้ตามกำหนดก่อนสิ้นปี ก็ย่อมเบิกเงินไปชำระไม่ได้ ครั้นจะขอจ่ายจากงบประมาณปีใหม่ก็อาจจะมีได้ข้อตั้งไว้ เพราะเหตุว่าเป็นเรื่องที่คาดดวงหน้าไม่ถึง เจตนาแท้จริงก็เพื่อแก้ปัญหาข้อนี้ เป็นการให้ความสะดวกแก่ส่วนราชการต่าง ๆ มิได้มุ่งหมายจะให้เงินช่องทางให้ใช้เงินที่มีเหลืออยู่จนหมดสิ้นไป อันเท่ากับว่าเป็นงบประมาณ ๓๕ เดือน ซึ่งไม่ใช่วัตถุประสงค์ที่กระทรวงการคลังจึงขอความร่วมมือจากทุกส่วนราชการในเรื่องนี้ว่า ถ้าไม่มีข้อผูกพันอยู่ก่อนแล้ว หรือไม่มีความจำเป็นที่จะต้องทำข้อผูกพัน ขึ้นใหม่จริง ๆ ก็ขอ อย่า ได้ ทำให้เกิด มี ข้อผูกพันเป็นหนี้สิน

เกี่ยวกับเรื่องขอเรียนว่า สำหรับงบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ นั้น ไม่มีงบประมาณรายจ่ายข้ามปีตามนัยแห่งมาตรา ๒๗ (๑) ดังกล่าวข้างต้น คงมีแต่เฉพาะงบประมาณรายจ่ายที่มีข้อผูกพันตามนัยแห่งมาตรา ๒๗ (๒) ข้อผูกพันในต้นหมายความว่าข้อผูกพันเป็นหนี้สินที่จะต้องจ่ายเงินชำระให้แก่เจ้าหนี้ ฉะนั้น เพื่อให้การปฏิบัติในเรื่องนี้เฉพาะที่เกี่ยวกับงบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ เป็นไปโดยเรียบร้อย กระทรวงการคลังได้ปรึกษารื้อถอนบัญชีงบประมาณและตกลงกันวางวิธีปฏิบัติไว้ดังนี้

กรณีเบิกจ่ายกับกรมบัญชีกลาง

๓. สำหรับหน่วยราชการ (รวมทั้งรัฐวิสาหกิจ) ที่ทำการเบิกจ่ายกับกรมบัญชีกลาง การกันเงินไว้จ่ายข้ามปีให้กระทำเฉพาะที่กรณีครบถ้วนดังต่อไปนี้

- (ก) ได้มีการกันเงินไว้แล้วตาม ข้อ ๓๑. แห่งระเบียบการเบิกจ่ายเงินจากคลัง พ.ศ. ๒๕๐๒ และ
- (ข) ได้ทำสัญญาตั้งซื้อหรือตั้งจ้างทำของเป็นข้อผูกพันไว้แล้ว ก่อน ต้น วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๐๒ และ
- (ค) ไม่สามารถเบิกเงินไปจ่ายชำระหนี้ก่อนต้นวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๐๒ แต่จะชำระได้เสร็จก่อนต้นวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๐๓

๔. หน่วยราชการใดจำเป็นต้องกันเงินไว้จ่ายข้ามปี ให้ยื่นหนังสือต่อกรมบัญชีกลาง แจ้งให้ทราบว่า การซื้อหรือจ้างทำของรายใดจะต้องกันเงินไว้จ่ายข้ามปี เป็นจำนวนเท่าใด โดยระบุเลขที่เอกสารใบอนุมัติกันเงิน พร้อมทั้งแนบสำเนาสัญญา ถ้าไม่มีสัญญาก็ให้แนบสำเนาใบตั้งซื้อหรือจ้างทำของซึ่งผู้ขายหรือผู้รับจ้างยืนยันกำหนดเวลาดังมอบตั้งของหรืองานไว้ด้วย

๕. สำหรับหน่วยราชการที่ได้รับอนุมัติใบกันเงิน ซึ่งมีเงื่อนไขจ่ายเงินข้ามปีไปก่อนแล้ว ก็ให้ปฏิบัติตาม ข้อ ๔. อีกด้วย

๖. หนังสือที่ยื่นต่อกรมบัญชีกลางตาม ข้อ ๔. จะต้องยื่นที่หน่วยรับเอกสาร กรมบัญชีกลางก่อนต้นเวลาทำการ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๐๒

๗. เงินที่ขอกันไว้จ่ายข้ามปีนั้น เมื่อได้รับหนังสือแจ้งยืนยันการกันเงินจากกรมบัญชีกลางแล้วจึงให้เบิกจ่ายได้ โดยใช้วิธีเกี่ยวกับการเบิกเงินงบประมาณ ปี ๒๕๐๒ ตามปกติ และใช้รหัสซึ่งเคยใช้ในปี ๒๕๐๒ แต่ให้เขียนหัวฎีกาด้วยตัวแดงว่า "เงินกันไว้จ่าย จาก ปี ๒๕๐๒"

๘. ทะเบียนสำหรับคุมงบประมาณที่กันไว้จ่ายข้ามปี ให้ใช้ทะเบียนเดิมเดียวกับทะเบียนสำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ แต่ให้แยกไว้เป็นคนละส่วน โดยยกยอดที่กันไว้จ่ายข้ามปี มาคงจ่าย

๘. เงินที่เบิกไปจากเงินที่กันไว้จ่ายข้ามปี ถ้าจ่ายไม่หมดหรือไม่ได้จ่ายภายในกำหนดเวลาตามความใน ข้อ ๖๕ (๓) แห่งระเบียบการเบิกจ่ายเงินจากคลัง พ.ศ. ๒๕๐๒ ให้นำส่งคลังโดยใช้แบบใบนำส่งเงินเบิกเกินตั้งคืน (แบบ บก. ๓๐ บ) และใช้รหัสซึ่งเคยใช้ในปี ๒๕๐๒ กับให้เขียนหัวใบนำส่งด้วยตัวแดงว่า "เงินที่กันไว้จ่ายจากปี ๒๕๐๒"

เงินเบิกเกินตั้งคืนตามความในวรรคก่อน ให้นำเข้าบวกเพิ่มเงินที่กันไว้จ่ายจากปี ๒๕๐๒ และให้เบิกจ่ายต่อไปได้

บรรดาเงินที่เบิกไปจากเงินที่กันไว้จ่ายข้ามปี ถ้าจ่ายไม่หมดหรือไม่ได้จ่าย เมื่อพ้นวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๐๓ ให้นำส่งเป็นรายได้ประเภทเงินเหลือจ่ายปีเก่าตั้งคืน โดยใช้ใบนำส่งเงินรายได้แผ่นดิน (แบบ บก. ๒๐ บ) แต่ให้ใช้รหัสของปี ๒๕๐๓

เงินที่กันไว้จ่ายข้ามปี ถ้ายังไม่ได้ออกเมื่อต้นวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๐๓ ให้เป็นอันพับไป

๓๐. การทำงานเบื้องต้นคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน สำหรับเงินที่จ่ายจากยอดที่กันไว้จ่ายข้ามปี ให้แยกทำไว้เป็นส่วนหนึ่งต่างหากจากงบเดือนงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๓ โดยให้ปฏิบัติตามวิธีการตั้งงบเดือนธรรมดาโดยอนุโลม

กรณีเบิกจ่ายกับคลังจังหวัดหรือคลังอำเภอ

๓๑. สำหรับหน่วยราชการ (รวมทั้งรัฐวิสาหกิจ) ที่ทำการเบิกจ่ายกับคลังจังหวัดหรือคลังอำเภอ การกันเงินไว้จ่ายข้ามปีให้กระทำเฉพาะที่มีกรณีครบถ้วนดังต่อไปนี้

(ก) มีข้อผูกพันเนื่องจากการตั้งซื้อหรือตั้งจ้างทำของ เป็นจำนวนเงินตั้งแค่นั้นหมั้นบาทขึ้นไป และ

(ข) ได้ทำสัญญาตั้งซื้อ หรือตั้งจ้างทำของเป็นข้อผูกพันไว้แล้ว ก่อนต้นวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๐๒ และ

(ค) ไม่สามารถเบิกเงินไปจ่ายชำระหนี้ ก่อนต้นวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๐๒ แต่จะดำเนินการชำระได้เสร็จก่อนต้นวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๐๓

๓๒. หน่วยราชการใดจำเป็นจะต้องกันเงินไว้จ่ายข้ามปี ให้ยื่นหนังสือต่อคลังจังหวัดหรือ

คลังอำเภอ แจงให้ทราบว่าการซื้อหรือจ้างทำของรายใดจะต้องกันเงินไว้จ่ายข้ามปีเป็นจำนวนเงินเท่าใด พร้อมทั้งแนบสำเนาการดำเนินการตามระเบียบการพัสดุหรือระเบียบการจ้างและสำเนาสัญญา ถ้าไม่มีสัญญา ก็ให้แนบสำเนาใบตั้งซื้อหรือจ้างทำของซึ่งผู้ขายหรือผู้รับจ้างยืนยันกำหนดเวลาดังมอบตั้งของหรืองานไว้ด้วย

๓๓. หนังสือขณตาม ข้อ ๓๒. จะต้องยื่นต่อคลังจังหวัด หรือคลังอำเภอ หรือผู้ทำการแทน ณ ที่ทำการ ก่อนต้นเดือนราชการ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๐๒

เมื่อคลังจังหวัดหรือคลังอำเภอได้ตรวจเอกสารหลักฐานถูกต้องครบถ้วนตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๓๓ และมีเงินจัดสรรตามรายการ (ถ้ามี) ในหมวดรายจ่ายนั้นเหลือพอ ก็ให้ตั้งระเบียบกันเงินไว้ แล้วทำหนังสือแจ้งยืนยันการกันเงินให้หน่วยราชการนั้นทราบ พร้อมทั้งส่งสำเนาให้กรมบัญชีกลาง ๓ ฉบับ

๓๔. เงินที่ขอกันไว้จ่ายข้ามปี นั้น เมื่อหน่วยราชการได้รับหนังสือแจ้งยืนยันการกันเงินจากคลังจังหวัดหรือคลังอำเภอแล้ว จึงให้เบิกจ่ายได้ โดยใช้วิธีเดียวกับการเบิกเงินงบประมาณปี ๒๕๐๒ ตามปกติ (ใช้รหัสซึ่งเคยใช้ในปี ๒๕๐๒) และให้เขียนหัวฎีกาด้วยตัวแดงว่า "เงินกันไว้จ่ายจาก ปี ๒๕๐๒"

๓๕. ทะเบียนสำหรับคุมงบประมาณที่กันไว้จ่ายข้ามปี ให้ใช้ทะเบียนเดิมเดียวกับทะเบียนสำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ แต่ให้แยกไว้เป็นคนละส่วน โดยยกยอดที่กันไว้จ่ายข้ามปีมาจ่าย

๓๖. การทำงานเดือนของคลังจังหวัดหรือคลังอำเภอ ให้แยกรายงานงบประมาณรายจ่าย (แบบ บก. ๓๒ บ) ซึ่งแสดงรายจ่ายเงินที่ขอกันไว้จ่ายข้ามปี ไว้ต่างหากจากรายงานงบประมาณรายจ่ายของปี ๒๕๐๓ และให้เขียนหัวรายงานด้วยตัวแดงว่า "เงินกันไว้จ่ายจากปี ๒๕๐๒"

ในแบบงบเดือนเงินสดคลังจังหวัด (แบบ บก. ๘๘ บ รายการ ๗ งบประมาณรายจ่าย) ให้รวมเงินที่จ่ายจากเงินที่กันไว้จ่ายข้ามปี กับเงินที่จ่ายจากงบประมาณรายจ่ายปี ๒๕๐๓ ไว้ในยอดเดียวกัน

๓๗. เงินที่เบิกไปจากเงินที่กันไว้จ่ายข้ามปี ถ้าจ่ายไม่หมดหรือไม่ได้จ่ายภายในกำหนดเวลาตามความใน ข้อ ๖๔ (๓) แห่งระเบียบการเบิกจ่ายเงินจากคลัง พ.ศ. ๒๕๐๒ ให้นำส่งคลังโดยใช้แบบใบนำส่งเงินเบิกเกินตั้งคืน (แบบ บก. ๓๐ บ) โดยเขียนหัวใบนำส่งด้วยตัวแดงว่า "เงินกันไว้จ่ายจากปี ๒๕๐๒" และใช้รหัสที่เคยใช้ในปี ๒๕๐๒ กับให้คลังจังหวัดหรือคลังอำเภอนำเงิน

(๒๐) ~~~~~ ปีที่ 5 ฉบับที่ 1 วารสารข้าราชการ

นี้เข้าบวกเพิ่มเงินที่กันไว้จ่ายจากปี ๒๕๐๒ และให้เบิกจ่ายต่อไปได้

การลงทะเบียนเงินเบิกเกินตั้งคืนตามความในวรรคก่อน ให้แยกหน้าทะเบียนไว้ส่วน
หนึ่งต่างหากจากเงินเบิกเกินตั้งคืนของงบประมาณรายจ่าย ปี ๒๕๐๓

บรรดาเงินที่เบิกไปจากเงินที่กันไว้จ่ายข้ามปี ถ้าจ่ายไม่หมดหรือไม่ได้จ่ายเมื่อพ้น
วันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๐๓ แล้ว ให้นำตั้งคลังเป็นรายได้ประเภทเงินเหลือจ่ายปีเก่าตั้งคืน โดยใช้ใบ
นำตั้งเงินรายได้แผ่นดิน (แบบ บก. ๒๐ บ) แต่ให้ใช้รหัสของปี ๒๕๐๓

เงินที่กันไว้จ่ายข้ามปี ถ้ายังไม่ได้เบิกเมื่อต้นวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๐๓ ให้เป็นอัน
พับไป

๓๗. การทำงานเดือนของคลังจังหวัดหรือคลังอำเภอ สำหรับรายงานเงินเบิกเกินตั้งคืน
(แบบบก. ๓๓ บ) และงบเดือนเงินตั้งคลังจังหวัด (แบบ บก. ๕๘ บ. รายการ ๒ เงินเบิกเกินตั้งคืน)
ให้ปฏิบัติตามข้อ ๓๖. โดยอนุโลม

อนึ่ง กระทรวงการคลังขอข้อมความเข้าใจด้วยว่า เงินที่เบิกจากเงินที่กันไว้จ่ายข้ามปีตั้ง
กล่าวกฎหมายบัญญัติว่า จะต้องนำไปจ่ายชำระหนี้ให้เสร็จก่อนต้นวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๐๓ ทั้งนี้
หมายความว่า ความในข้อ ๕๗ วรรคแรกแห่งระเบียบการเบิกจ่ายเงินจากคลัง พ.ศ. ๒๕๐๒ จะนำ
มาใช้ในกรณีนี้ไม่ได้ ฉะนั้น เพื่อให้หน่วยราชการต่างๆ มีเวลาเบิกเงินแล้วนำไปจ่ายชำระหนี้ได้
ทันตามกำหนดจึงขอให้ยื่นฎีกาเบิกเงินที่กันไว้จ่ายข้ามปีก่อนต้นเวดราชการวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๐๓
หลังจากนั้นแล้ว กรมบัญชีกลาง คลังจังหวัดและคลังอำเภอจะมีตราบัญชีประเภทหนี้

จึงเรียนมาเพื่อทราบ และตั้งให้ถือปฏิบัติตั้งแต่วันที่นี้เป็นต้นไป.

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงชื่อ)

ส. วินิจฉัยกุล
(นายเสริม วินิจฉัยกุล)
ปลัดกระทรวงการคลัง

ที่ ๕๕๗๒๐/๒๕๐๒

กระทรวงการคลัง

๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๐๒

เรื่อง วิธีปฏิบัติเกี่ยวกับพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๐๒
เรียน (เวียนกระทรวงทบวงกรม)

ตั้งที่ส่งมาด้วย แบบรายการสอบัดวงบำนาญพิเศษหรือบำเหน็จตกทอด ๓ ฉบับ แบบหนังสือสัญญา
รับรองชดใช้เงินคืน ๓ ฉบับ

พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๐๒ ซึ่งใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๐๒ มาตรา ๓๓ ได้บัญญัติให้ยกเลิกบำนาญตกทอดเดิมตั้งแต่วันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๐๒ ให้นำพระราชกฤษฎีกาที่ ๑๓๓๓๒ ลงวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๐๒ มาตรา ๓๓ มาใช้แทน และให้จ่ายบำเหน็จตกทอดแทน กล่าวคือ ถ้าข้าราชการประจำผู้ใดตายในระหว่างรับราชการอยู่ หรือทหารกองหนุนมีเบี้ยหวัดตาย ให้ทายาทของผู้ตายได้รับบำเหน็จ ตกทอด เป็นจำนวนเท่า กับเงินเดือนเดือนสุดท้าย คูณด้วยจำนวนปีเวตราาชการ (มาตรา ๕๗) หรือถ้าเป็นผู้ที่ได้รับบำนาญปกติอยู่หรือได้รับบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพ ถ้าถึงแก่ความตายก็ให้ทายาทของผู้ตายได้รับบำเหน็จตกทอดเป็นจำนวนตามเดิมเท่าของบำนาญที่ได้รับอยู่ (มาตรา ๕๘)

โดยเหตุที่การจ่ายบำเหน็จตกทอดให้แก่ทายาท เป็นการจ่ายเงินก้อนครั้งเดียว ฉะนั้นการพิจารณาดังจ่ายบำเหน็จตกทอดจึงจำเป็นต้องทราบข้อเท็จจริงต่าง ๆ โดยละเอียด เพื่อให้เป็นที่แน่นอนว่าจ่ายให้แก่ทายาทผู้มีสิทธิโดยชอบและครบถ้วนทุกคนแล้ว ถ้าหากบำเหน็จตกทอดรายใดทายาทรับไปแล้ว ภายหลังปรากฏมีทายาทผู้มีสิทธิร้องขอเพิ่มเติมมาอีก ย่อมจะเกิดปัญหาเกี่ยวกับเงินที่จะจ่าย เพราะได้ส่งจ่ายเงินให้ไปหมดแล้วตามจำนวนที่กำหนดไว้ในกฎหมาย

ดังนั้น เพื่อเป็นการรักษาประโยชน์ของแผ่นดิน จึงเรียนมาเพื่อขอได้โปรดปฏิบัติดังต่อไปนี้

- ให้ข้าราชการประจำ หรือผู้ได้รับเบี้ยหวัดหรือบำนาญ แจ้งรายชื่อทายาทผู้มีสิทธิจะได้รับบำเหน็จตกทอดตามกฎหมายไว้ต่อเจ้าสังกัดให้ถูกต้องเสียแต่ในขณะนี้ ดังแบบที่ได้เคยเวียนมาให้ทราบตามหนังสือที่ ว. ๒๐๖๘๕/๒๕๐๔ ลงวันที่ ๓๓ มิถุนายน ๒๕๐๔ และต่อไปขอให้แจ้งเมื่อขึ้นปีใหม่ทุกปี ไม่ว่าจะมีการเปลี่ยนแปลงหรือไม่ก็ตาม เพื่อป้องกันกรณีหลังเดิม แต่ในระหว่างที่มีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นให้รีบแจ้งทันที เมื่อจะขอรับบำนาญพิเศษหรือบำเหน็จตกทอดก็ให้สอบัดวงอีกครั้งหนึ่ง ตามแบบรายการสอบัดวงบำนาญพิเศษหรือบำเหน็จตกทอดที่แนบมาพร้อม กับหนังสือ

๒. ในกรณีขอบำเหน็จตกทอด หากมีทายาทโดยชอบเกิดขึ้นภายหลังอีกโดยมีสิทธิจะได้รับบำเหน็จตกทอดและร้องขอขึ้นมา จะต้องให้ทายาทที่ได้รับบำเหน็จตกทอดไปแล้วนั้นชดใช้เงินตามจำนวนที่ได้รับไปเกินสิทธิคืนให้แก่ทางราชการ เพื่อทางราชการจะได้จ่ายให้แก่ทายาทใหม่ตามสิทธิที่จะได้รับต่อไป ในการนี้จึงจำเป็นต้องให้ทายาทที่จะขอรับบำเหน็จตกทอดทุกคนทำหนังสือสัญญารับรองชดใช้เงินคืนให้แก่ทางราชการตามแบบที่แนบมาพร้อมกับหนังสือนี้

เมื่อเจ้าสังกัดได้สอบสวนเห็นว่าผู้ใดมีสิทธิจะได้รับบำนาญพิเศษหรือบำเหน็จตกทอด ให้แจ้งรายการส่งรูปลงไปในห้องสมุดขอให้ตั้งจ่าย พร้อมกับส่งดำเนินหลักฐานต่าง ๆ ไปพร้อมกับเรื่องราวขอรับบำนาญพิเศษหรือบำเหน็จตกทอดด้วย

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง
 (ลงชื่อ) ต. วินิจฉัยกุล
 (นาย เสริม วินิจฉัยกุล)
 ปลัดกระทรวงการคลัง

รายการสอบสวนบำนาญพิเศษหรือบำเหน็จตกทอด

ในการขอรับบำนาญพิเศษหรือบำเหน็จตกทอดให้หัวหน้าส่วนราชการ ทำการ สอบ สอน และกรอกคำตอบตามคำถามต่อไปนี้

<u>คำถาม</u>	<u>คำตอบ</u>
ข้อ ๑. เป็นข้าราชการประเภทใด ประจำหรือเบียดหัวัดหรือบำนาญ	๑. ....
ข้อ ๒. ตายด้วยเหตุใด หรือสูญหายเมื่อใด ส่งใบรับรองของแพทย์ หรือดำเนินารณบัตร หรือหลักฐานการสูญหายไปด้วย	๒. ....
ข้อ ๓. ถ้าตายด้วยเหตุอื่น ซึ่งไม่ใช่กรณีปกติ ให้ส่งหลักฐาน การสอบสวน ถึง สาเหตุที่ตายไปด้วย	๓. ....
ข้อ ๔. ขอรับบำเหน็จตกทอดหรือบำนาญพิเศษ หรือ ขอรับ บำเหน็จ พิเศษแทน บำนาญพิเศษ	๔. ....

คำถาม

คำตอบ

ข้อ ๕. บิดามารดา

(๑) ยังมีชีวิตอยู่ทั้ง ๒ คน หรือคน
หนึ่งคนได้ตายเมื่อใด หรือตาย
ทั้งหมดเมื่อใด

(๒) ถ้าตายตั้งจำเนาะมรณบัตรไปด้วย
ถ้าไม่มีจำเนาะมรณบัตร ต้องมีผู้
รับรองและตั้งใบรับรองไปด้วย

ข้อ ๖. ดำมี มีดำมีโดยชอบด้วยกฎหมายหรือ
ไม่ ถ้ามีชื่อใด

ข้อ ๗. ภริยา

(๑) มีภริยาทั้งหมดกี่คน

(๒) ก่อน ป.พ.พ. (๑ ต.ค. ๒๔) กี่คน
ชื่อใด ต้องมีผู้รับรองว่าสมรส
ก่อน ป.พ.พ. และตั้งใบรับรอง
ไปด้วย

(๓) หลัง ป.พ.พ. มีภริยาที่จดทะเบียน
สมรสกี่คน ชื่อใด ตั้งหลักฐาน
การจดทะเบียนสมรสไปด้วย

(๔) ผู้ใดตายหรือไม่ เมื่อใด ตั้งจำเนาะ
มรณบัตรไปด้วย ถ้าไม่มีจำเนาะ
มรณบัตร ต้องมีผู้รับรองและตั้ง
ใบรับรองไปด้วย

(๕) มีการหย่าหรือไม่ เมื่อใดและการ
หย่ากันนั้น ถูกต้องตามกฎหมายที่
ใช้อยู่ขณะนั้นหรือไม่ ตั้งหลักฐาน
การหย่าไปด้วย ถ้าหย่าก่อน
ป.พ.พ. ต้องมีผู้รับรองและตั้งใบ
รับรองไปด้วย

๕. ชื่อบิดา.....อายุ.....ปี

ชื่อมารดา.....อายุ.....ปี

บิดาตายเมื่อ.....

มารดาตายเมื่อ.....

.....

.....

.....

๖. ....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

คำถาม

คำตอบ

ไปด้วย ในกรณีที่ผู้อุปการะหรือ
ผู้อยู่ในอุปการะอายุยังไม่ถึง ๒๐ ปี
บริบูรณ์ ให้ส่งหลักฐานตามข้อ
(๖) ไปด้วย.

.....
.....
.....
.....

ข้อ ๘. ในกรณีบุตรทุกคน ให้ส่งตำแหน่งผู้บิด
ไปด้วย ถ้าไม่มีตำแหน่งผู้บิดก็ให้ส่งตำแหน่ง
ทะเบียนบ้าน หรือตำแหน่งประกาศนียบัตร
หรือตำแหน่งทะเบียนโรงเรียน แสดง
วัน เดือน ปีเกิดไปด้วย

๘. ....
.....
.....
.....

ข้อ ๙. ผู้ตายเป็นผู้ต้องห้ามตามมาตรา ๔๗, ๕๓,
๕๔ หรือไม่ ทายาทต้องห้ามตามมาตรา
๕๕ หรือไม่

๙. ....
.....
.....

ข้อ ๑๐. ผู้ใดขอรับทางจังหวัดใด

๑๐. ....

ข้อ ๑๑. ตั้งแต่เมื่อใด

๑๑. ....

ข้อ ๑๒. ให้ส่วนราชการใดเป็นผู้เบิกไปจ่ายให้

๑๒. ....

(ลงชื่อ) .....

ตำแหน่ง.....

หนังสือสัญญารับรองการชำระเงินคืนให้แก่ทางราชการ

เขียนที่.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ข้าพเจ้า.....อายุ.....ปี

ชื่อชาติ..... สัญชาติ..... ตั้งบ้านเรือนอยู่ที่บ้านเลขที่.....

ถนน..... หมู่ที่..... ตำบล.....

อำเภอ..... จังหวัด..... ขอทำหนังสือสัญญารับรองให้ไว้

แก่ทางราชการ (กรม, กระทรวง, จังหวัด).....

คงมีข้อความต่อไปนี้

ข้อ ๓. ตามที่ข้าพเจ้าได้ยื่นเรื่องราวขอรับเงิน $\times$ $\left\{ \begin{array}{l} \text{บำนาญพิเศษ} \\ \text{บำเหน็จพิเศษแทนบำนาญพิเศษ} \\ \text{บำเหน็จตกทอด} \end{array} \right.$

ของ.....ซึ่งตายไปแล้วนั้น ข้าพเจ้ารับรองว่าข้าพเจ้าเป็นผู้มีสิทธิโดยชอบ

ด้วยกฎหมาย โดยเป็น .....

ข้อ ๒. ข้าพเจ้ารับรองว่านอกจากข้าพเจ้า และ

- (๑).....
- (๒).....
- (๓).....
- (๔).....
- (๕).....

๑๓๑

รวม.....คนแต่ไม่มีทายาทผู้มีสิทธิเหลืออยู่อีก และไม่มีบุตรที่เกิดจากภริยา
โดยไม่ชอบด้วยกฎหมายเลย

ข้อ ๓. ถ้าหากภายหลังปรากฏว่ามีทายาทผู้มีสิทธิโดยชอบด้วยกฎหมายของ.....

.....อันเมื่อใด ข้าพเจ้ายินยอมชำระเงิน $\times$ $\left\{ \begin{array}{l} \text{บำนาญพิเศษ} \\ \text{บำเหน็จพิเศษแทนบำนาญพิเศษ} \\ \text{บำเหน็จตกทอด} \end{array} \right.$

$\times$ ค่าใดที่ไม่ใช่ให้ชักฆ่าออก

ที่ข้าพเจ้าได้รับไปโดยไม่มีผิดพิ หรือในส่วนที่รับไปเกินสิทธิคืนให้แก่ทางราชการภายใน ๓๐ วัน นับตั้งแต่วันที่ราชการได้แจ้งให้ข้าพเจ้าทราบ

ข้อ ๔. ข้าพเจ้ามีอสังหาริมทรัพย์อัน (เฉพาะให้คุ้มจำนวนเงินที่ได้รับไปจากทางราชการ)

- (๑).....
- (๒).....
- (๓).....
- (๔).....
- (๕).....

๑๓๑

ข้อ ๕. ถ้าข้าพเจ้าไม่ชดใช้เงินคืนด้วยประการใด ๆ ก็ดี หรือข้าพเจ้าตายหรือหลบหนีไปก็ดี ข้าพเจ้ายินยอมให้ทางราชการยึดทรัพย์สินของข้าพเจ้าตามข้อ ๔. ทำการขายทอดตลาด นำเงินมาชดใช้ให้แก่ทางราชการตามจำนวนที่ข้าพเจ้าจะต้องชดใช้ให้จนครบถ้วน ตลอดจนค่าเสียหายต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นทั้งสิ้น

ข้อ ๖. ข้าพเจ้าเข้าใจข้อความในสัญญาที่ตลอดแล้ว จึงได้ลงลายมือชื่อไว้ให้เป็นที่สำคัญต่อหน้าพะยาน

ตั้งชื่อ.....ผู้ให้สัญญา

” .....พะยาน

” .....พะยาน

” ..... พะยาน

(๒๘)

ปีที่ 5 ฉบับที่ 1 วารสารข้าราชการ

ที่ น.ว. ๓๔๓/๒๕๐๒

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

๓๓ พฤศจิกายน ๒๕๐๒

เรื่อง ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๐๒ และระเบียบสำนัก
นายกรัฐมนตรีว่าด้วยการจ้าง (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๐๒

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด, กระทรวงทบวงกรมต่างๆ

อ้างถึง หนังสือสำนักบริหารของนายกรัฐมนตรี ที่ น.ว. ๘๘/๒๕๐๒ ลงวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๐๒

สิ่งที่ส่งมาด้วย ดำเนาระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๐๒ และ
ดำเนาระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการจ้าง (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๐๒

ตามที่ได้แจ้งเรื่องให้ยกเลิกสถิติข้ในการจ้างเหมาก่อสร้างโดยไม่ต้องประมูล และ
สถิติข้ในการตั้งซื้อสินค้าจากต่างประเทศ หรือจากภายในประเทศ หากจะขอยกเว้นไม่ต้องประมูล
ก็ขอให้เสนอคณะที่ปรึกษาองค์การของรัฐ และคณะที่ปรึกษาเศรษฐกิจร่วมกัน พิจารณาเป็นรายๆ
ไป นั้น

บัดนี้ คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาถงมติให้ไว้ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการ
พัสดุ (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๐๒ และระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการจ้าง (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๐๒
ดังที่แนบมาพร้อมนี้ และให้ยกเลิกหนังสือที่ น.ว. ๘๘/๒๕๐๒ ลงวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๐๒ เรื่อง
ยกเลิกสถิติข้ดังกล่าว

จึงขออัญญาเพื่อถือเป็นระเบียบปฏิบัติต่อไป.

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง
(ลงชื่อ) มนูญ บริสุทธี
(นายมนูญ บริสุทธี)
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

(ดำเนา)

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี
ว่าด้วยการพัสดุ (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๐๒

ด้วยคณะรัฐมนตรีได้พิจารณาเห็นว่า ตามที่ทางราชการได้ยกเว้นให้กระทรวงทบวงกรม
ที่ประสงค์จะตั้งซื้อสิ่งของใช้ราชการจากหน่วยราชการ โรงงานหรือสถานศึกษาของทางราชการ
องค์การของรัฐบาล หรือบริษัทซึ่งรัฐบาลมีหุ้นอยู่บางแห่งได้ โดยไม่ต้องประกวดราคาหรือตีบราคา
นั้น เป็นเหตุให้เกิดการปฏิบัติเห็ดล้มถ้าไม่เต็มอภาค จึงลงมติให้แก้ไขเพิ่มเติมระเบียบสำนักนาย
กรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๑๗ ดังต่อไปนี้

ให้ยกเลิกความในข้อ ๒๐ ทวิ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ.
๒๕๑๗ ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๑๗
และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อยกเว้นไม่ต้องประกวดราคา ข้อ ๒๐ ทวิ กระทรวงทบวงกรมใดประสงค์จะตั้งซื้อ
ของจากหน่วยราชการ โรงงาน หรือสถานศึกษาของทางราชการ องค์การของรัฐบาล หรือบริษัท
ที่รัฐบาลมีหุ้นอยู่เกินกว่าร้อยละห้าสิบ และสิ่งของนั้น ๆ เป็นสิ่งของที่หน่วยราชการ โรงงาน หรือ
สถานศึกษาของทางราชการ องค์การของรัฐบาล หรือบริษัทซึ่งรัฐบาลมีหุ้นอยู่เกินกว่าร้อยละ
ห้าสิบ แห่งนั้น ๆ เป็นผู้ทำหรือผลิตขึ้นเองเมื่อได้รับอนุมัติจากนายกรัฐมนตรีแล้ว ให้ตั้งซื้อเป็น
กรณีพิเศษโดยไม่ต้องทำการประกวดราคาหรือตีบราคาได้”

ให้ไว้ ณ วันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๐๒
(ลงนาม) จอมพล ถ. ชนวิรัตน์
นายกรัฐมนตรี

(ดำเนา)

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี

ว่าด้วยการจ้าง (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๐๒

ด้วยคณะรัฐมนตรีได้พิจารณาเห็นว่า ตามที่ทางราชการได้ยกเว้นให้กระทรวงทบวงกรม
ที่ประสงค์จะจ้างหรือผลิตสิ่งของใดจากหน่วยราชการ โรงงานหรือสถานศึกษาของทางราชการ
องค์การของรัฐบาล หรือบริษัทซึ่งรัฐบาลมีหุ้นอยู่บางแห่งได้ โดยไม่ต้องประกวดราคาหรือตั้งราคา
ก่อนนั้น เป็นเหตุให้การปฏิบัติเหลืออัตรามากเกินไป จึงลงมติให้แก้ไขเพิ่มเติมระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการจ้าง พ.ศ. ๒๕๐๒ ดังต่อไปนี้

ให้ยกเลิกความในข้อ ๒๓ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการจ้าง พ.ศ. ๒๕๐๒
ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการจ้าง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๐๒ และให้
ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อยกเว้นไม่ต้องประกวดราคา ข้อ ๒๓ กระทรวงทบวงกรมใดประสงค์จะจ้างหน่วย
ราชการ โรงงาน หรือสถานศึกษาของทางราชการ องค์การของรัฐบาล หรือบริษัทซึ่งรัฐบาลมีหุ้น
อยู่เกินกว่าร้อยละห้าสิบ ทำหรือผลิตสิ่งต่าง ๆ ซึ่งหน่วยราชการ โรงงาน หรือสถานศึกษาของทาง
ราชการ องค์การรัฐบาลหรือบริษัทซึ่งรัฐบาลมีหุ้นอยู่เกินกว่าร้อยละห้าสิบ แห่งนั้น ๆ เป็นผู้ทำหรือ
ผลิตเอง เมื่อได้รับอนุมัติจากนายกรัฐมนตรีแล้วให้จ้างเป็นกรณีพิเศษ โดยไม่ต้องทำการประกวด
ราคาหรือตั้งราคาได้”

ให้ไว้ ณ วันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๐๒

(ลงนาม) จอมพล ต. ชนงวัชร์

นายกรัฐมนตรี

น.ว.

ที่ น.ว. ๓๔๗/๒๕๐๒

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

๓๗ พฤศจิกายน ๒๕๐๒

เรื่อง บัตรต้นแท้

เรียน (เวียนกระทรวงทบวงกรม)

ด้วยกระทรวงมหาดไทยได้รับรายงานจาก ศูนย์การป้องกันและปราบปราม อาชญากรรม ว่า การที่ทางราชการรับพิมพ์บัตรต้นแท้ขึ้นได้ผลน้อย จากสถิติที่สำรวจได้ปรากฏว่ามีมูลค่าความจริง เพียง ๓๐% เท่านั้น และยังมีผลเสียหายที่เกิดขึ้นอีก คือ

๑. เปิดโอกาสให้มีการถดถอยกัน
๒. ต้องสิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายในการตีพิมพ์
๓. ต้องเสียกำลังเจ้าหน้าที่ไปทำการตีพิมพ์
๔. ทำให้เจ้าหน้าที่เสียกำลังใจในการปฏิบัติงาน
๕. เจ้าหน้าที่ไม่กล้าปฏิบัติงานโดยเด็ดขาดเพราะกลัวถูกบัตรต้นแท้
๖. สันนิษฐานให้ประชาชนเป็นคนซลาดไม่กล้าแสดงความจริง

ซึ่งกระทรวงมหาดไทยได้พิจารณาแล้ว เห็นพ้องด้วยในการที่ไม่รับพิจารณาบัตรต้นแท้ เว้นแต่บัตรต้นแท้ที่รายได้ที่ระบุหลักฐานกรณีแวดล้อมปรากฏชัดแจ้ง ตลอดจนขั้วพยานบุคคลแน่นอน จึงควรรับพิจารณาเป็นเฉพาะเรื่องเฉพาะราย และเห็นว่าเนื่องจากบัตรต้นแท้ที่มีส่งไปยังกระทรวง ทบวงกรมต่าง ๆ หลายแห่ง เมื่อจะไม่รับพิจารณาแล้วก็ควรจะได้มีระเบียบเพื่อถือปฏิบัติในแนวเดียวกันทั้งหมด

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาแล้วเมื่อวันที่ ๓๗ พฤศจิกายน ๒๕๐๒ ลงมติเห็นชอบด้วย และให้ถือเป็นหลักปฏิบัติต่อไปตามที่กระทรวงมหาดไทยเสนอ

จึงขอเรียนมาเพื่อถือเป็นหลักปฏิบัติต่อไป.

(ลงชื่อ)

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง
มัญญ บริสุทธี
(นายมัญญ บริสุทธี)
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๐๒

เรื่อง การเดือนเงินเดือนข้าราชการที่โอนไปรับราชการในกระทรวงทบวงกรมใหม่ เพราะถูกจัดสรรตามพระราชบัญญัติโอน อำนาจหน้าที่ ข้าราชการ และ ถูกจ้างเกี่ยวกับ ราชการ ของ กระทรวงทบวงกรม ซึ่งมีการปรับปรุงใหม่ พ.ศ. ๒๕๐๓ หรือโดยการตัดโอนงบประมาณ
เรียน (เวียงกระทรวงทบวงกรม)

เนื่องด้วยมีกระทรวงทบวงกรมบางแห่งได้รับโอนข้าราชการ ที่ถูก จัดสรร มาจาก กระทรวงทบวงกรมที่ถูกยุบตามพระราชบัญญัติโอนอำนาจหน้าที่ ข้าราชการและถูกจ้างเกี่ยวกับราชการของกระทรวงทบวงกรมซึ่งมีการปรับปรุงใหม่ พ.ศ. ๒๕๐๓ และที่โอนไปเพราะการตัดโอนงบประมาณ และประสงค์จะเดือนเงินเดือนให้แก่ข้าราชการที่โอนมานั้น แต่การโอนเช่นนี้ในทางปฏิบัติก็ต้องมีการโอนกันตามมาตรา ๓๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๗ และมีผลตั้งแต่วันที่ ๓ มกราคม ๒๕๐๒ อันเป็นวันที่ทางกระทรวงการคลังได้ตั้งงบประมาณให้รับโอนและเบิกจ่ายเงินเดือนทางกระทรวงทบวงกรมใหม่ได้ตั้งแต่วันที่ ๓ มกราคม ๒๕๐๒ ผู้บังคับบัญชาในกรมใหม่ย่อมจะตั้งเดือนเงินเดือนตั้งแต่วันที่ ๓ มกราคม ๒๕๐๒ อันเป็นวันเดียวกับที่โอนนั้นย่อมไม่ได้ เพราะจะเป็นการขัดกับมาตรา ๓๐ ดังกล่าวแล้ว

เพื่อความสะดวกในเรื่องนี้ ก.พ. ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าเพื่อประโยชน์แก่ข้าราชการที่ถูกโอนมาดังกล่าวแล้วและเพื่อมิให้เป็นการขัดกับมาตรา ๓๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๗ จึงลงมติอนุมัติว่า ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาในกระทรวงทบวงกรมใหม่เห็นสมควรจะเดือนเงินเดือนให้แก่ข้าราชการที่โอนมาเพราะเหตุดังกล่าวแล้วข้างต้นนั้น ก็ให้ตั้งเดือนเงินเดือนได้ตั้งแต่วันที่ ๒ มกราคม ๒๕๐๒ เป็นต้นไปโดยมิต้องขออนุมัติ ก.พ. เป็นรายกรณีไป

จึงเรียนมาเพื่อถือปฏิบัติต่อไป ทั้งนี้ขอได้โปรดแจ้งให้กรมในสังกัดทราบด้วย

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงชื่อ)

สุขุม নয়ประดิษฐ

(หลวงสุขุม নয়ประดิษฐ)

เลขาธิการ ก.พ.

ว่าการกระทรวงมหาดไทย ยืนยันว่าแต่ชาวต่างประเทศเคยที่รู้จักดีถึงคนอเมริกันเองก็เคย
อเมริกันคนหนึ่งเล่าให้ข้าพเจ้าฟังว่า เขาเคยไปติดต่องาน ณ ที่แห่งหนึ่งในสหรัฐอเมริกา
แล้วแนะนำตัวเองว่า “ผมมาจาก State Department” ซึ่งหมายความว่ามาจากกระทรวงการ
ต่างประเทศ ผู้ต้อนรับกลับถามว่า “มาจาก State อะไรนะ?” เขาย้ำอีกทีว่า “State
Department” กลับถูกถามว่า “เอ๊ะ, ไม่เคยได้ยินชื่อ State นี้เลย นี่มี State ใหม่มา
รวมเข้าในสหรัฐอีก State หนึ่งแล้วหรือ?” กว่าจะอธิบายกันรู้เรื่องว่า State Department
คือกระทรวงการต่างประเทศ ก็ต้องโต้ตอบกันชนิด “ไปไหนมา—สามวาสองศอก” เสียตั้งนาน

ความแตกต่างกันเช่นนี้ จะไปว่าของใครดี ของใครไม่ดีก็ว่าไม่ได้ อาจเป็นเรื่องของ
ประวัติศาสตร์ อาจเป็นเรื่องของความเคยใช้ เช่นเดียวกับการทำอะไรบางอย่างที่ใช้วิธีทำไม่
เหมือนกัน เช่นการปอกเปลือกมันฝรั่ง หรือการเหลาดินสอ ฝรั่งทำหรือไทยทำก็มีจุดประสงค์ที่จะ
ให้มันฝรั่งหมดเปลือก หรือให้ดินสอใช้เขียนได้เหมือนกัน แต่วิธีปอกหรือวิธีเหลาไม่เหมือนกัน
ฝรั่งจับมีดเขาคมเข้าหาคั่วแล้วปอกหรือเหลาเข้าหาคั่ว แต่ไทยจับมีดเขาคมออกแล้วปอกหรือ
เหลาออกไปจากคั่ว ถ้าเราถามเขาว่า “ทำไมจึงทำอย่างนั้น ไม่กลัวมีดบาดท่านหรือ?” เขาก็
อาจย้อนถามเราว่า “แล้วทำไมท่านจึงทำอย่างนั้น ไม่กลัวมีดบาดคนอื่นหรือ?” ก็จะไปดงเขย
เอาที่การมองกันคนละแง่ จะว่าของใครดีของใครไม่ดีจึงว่าไม่ได้

เพื่อเป็นการเปรียบเทียบให้เห็นความแตกต่างระหว่างระเบียบข้าราชการพลเรือน ของไทย
กับของประเทศอื่นๆ ข้าพเจ้าจะได้นำระเบียบข้าราชการพลเรือนของประเทศที่ข้าพเจ้าได้รู้ได้เห็น
มา มาเล่าสู่กันฟังเกี่ยวกับเรื่องดังต่อไปนี้

เกียรติภูมิ (Prestige) ของข้าราชการ

สมาคม (Union) ของข้าราชการ

ประเภทข้าราชการ

องค์การกลางจัดระเบียบข้าราชการ (ก.พ.)

การกำหนดอัตราเงินเดือน

การบรรจุ

การเลื่อนเงินเดือน เลื่อนตำแหน่ง

การฝึกอบรม

การออกจากราชการ

การลงโทษ

การอุทธรณ์

สวัสดิการ — วันลา — บำเหน็จบำนาญ

๑ ๓ ๓

๑ ๓ ๓

ซึ่งจะได้นำมาเด้าเป็นตอน ๆ เป็นลำดับไป

Washington D.C.

December 1, 1959

(ต่อฉบับหน้า)

ปัญหาและทวงปฏิบัติ ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน

โดย สาขบัว พุ่มแดง ผู้ช่วยหัวหน้ากองวินัยและเรื่องราว
รักษาราชการแทนหัวหน้ากองวินัยและเรื่องราว สำนักงาน ก.พ.

ปัญหาใหม่

๔๒๘. ถาม ข้าราชการพลเรือนสามัญชั้นจัตวาสอบได้ได้รับปริญญานิติศาสตร์บัณฑิต ได้ลาออกจากราชการไปรับราชการทหารตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการฝึกวิชาทหาร พ.ศ. ๒๔๘๗ ขณะรับราชการทหารได้รับพระราชทานยศเป็นร้อยตรี รับเงินเดือน ๘๐ บาท เงินเพิ่มค่าวิชา ๓๐ บาท ต่อมาทางราชการทหารได้ปลดเป็นนายทหารกองหนุน ผู้นั้นได้ยื่นเรื่องราวขอกลับเข้ารับราชการในสังกัดกรมเดิม โดยขอให้พิจารณาบรรจุในชั้นและอัตราเงินเดือนที่สูงกว่าที่ได้รับอยู่ใน ขณะ ที่ ลาออกจากราชการตามความในมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ แต่เท่ากับที่ได้รับอยู่ทางราชการทหารโดยรวมเงินเดือนและเงินเพิ่มค่าวิชาเป็นข้าราชการพลเรือนสมัคร ชั้นตรี ๓ เงิน ๘๐๐ บาท ดังนี้ กระทำได้หรือไม่

ตอบ กระทำได้ โดยกระทรวงทบวงกรมนั้นๆ ต้องขอขออนุมัติ ก.พ. ตามความในข้อ ๕ แห่งกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๓๘๓ (พ.ศ. ๒๕๐๒) และต้องบรรจุตั้งแต่วันที่ตั้งบรรจุ แต่ไม่ก่อนวันที่ อ.ก.พ. กรม หรือ อ.ก.พ. กระทรวงพิจารณาอนุมัติให้บรรจุกลับเข้ารับราชการ (มติ ก.พ. ความหนังสือสำนักงาน ก.พ. ถึงกระทรวงมหาดไทย ที่ มท. ๓๓๖๒๗/๒๕๐๒ ด.ว. ๓๓ ข.ค. ๒๕๐๒)

๔๒๙. ถาม วิธีคำนวณอายุข้าราชการซึ่งมีอายุครบ ๖๐ ปีบริบูรณ์ มีอย่างไร

ตอบ

วิธีคำนวณอายุข้าราชการซึ่งมีอายุครบ ๖๐ ปีบริบูรณ์ เทาทเจ้าหน้าทีได้ปฏิบัติโดยกำหนดเกณฑ์การนับอายุให้แก่ข้าราชการซึ่งมีวันเดือนปีเกิดต่างกัน และอายุครบ ๖๐ ปีบริบูรณ์ในปีเดียวกันนั้น สำหรับข้าราชการซึ่งมีอายุครบ ๖๐ ปีบริบูรณ์ในปี พ.ศ. ๒๕๐๒ ได้กำหนดไว้ดังนี้ คือ ผู้ที่เกิดตั้งแต่ วันที่ ๒ มกราคม ๒๔๔๓ ไปจนถึงผู้เกิดวันที่ ๓ มกราคม ๒๔๔๒ เป็นที่สุด เพราะผู้เกิดในระหว่างนี้จะมียุขครบ ๖๐ ปีบริบูรณ์ในวันที่ ๓ มกราคม ๒๕๐๒ จนถึงวันที่ ๓๓ ธันวาคม ๒๕๐๒ ทั้งนี้โดยคำนึงถึงผู้เกิดในเดือนมกราคม, กุมภาพันธ์ และ มีนาคม ซึ่งได้เริ่มต้นเปลี่ยนปฏิทินศักราชโดยนับเอาวันที่ ๓ มกราคม เป็นต้นปี พ.ศ. ๒๔๘๔ เป็นต้นมา สำหรับการคำนวณอายุก็คงนับเริ่มต้นจากวันเดือนปีเกิดไปบรรจบครบรอบเอาในวันเดือนปีที่อายุครบ ๖๐ ปีบริบูรณ์ จำนวนอายุ ๖๐ ปี ถือเป็นเกณฑ์บวกกับ พ.ศ. เกิด ยกเว้นสำหรับผู้เกิดตั้งแต่ วันที่ ๒ มกราคม ถึงวันที่ ๓๓ มีนาคมของปีจะต้องเพิ่มเกณฑ์จำนวนอายุขึ้นอีก ๓ ปี เป็นจำนวนอายุบวก ๖๓ ปี ตามข้อดังกล่าวเดือนเกิดของผู้เปลี่ยนปฏิทินศักราช(หนึ่งร้อยด้านกงาน ก.พ. ถึงโรงงานยาสูบ ที่ ๓๐๘๐๖/๒๕๐๒ ถ.ว. ๓ ข.ศ. ๒๕๐๒)

(ตัวอย่าง)

ลำดับ	วันเดือนปีเกิด	วันมียุขครบ ๖๐ ปีบริบูรณ์
๑	๒๒ มี.ค. ๒๔๔๒	๒๓ มี.ค. ๒๕๐๓
๒	๔ มี.ค. ๒๔๔๒	๓ มี.ค. ๒๕๐๓
๓	๕ เม.ย. ๒๔๔๒	๔ เม.ย. ๒๕๐๒
๔	๓๕ มี.ย. ๒๔๔๒	๓๔ มี.ย. ๒๕๐๒
๕	๕ ต.ค. ๒๔๔๒	๔ ต.ค. ๒๕๐๒
๖	๓๖ พ.ย. ๒๔๔๒	๓๕ พ.ย. ๒๕๐๒
๗	— — ๒๔๔๒	๓๓ มี.ค. ๒๕๐๒

ปัญหาสมาชิก

คุณเอไร กองพันธ์ แผนกสรรพสามิตจังหวัดบุรีรัมย์ ถามว่า

๓. ตามความในมาตรา ๕๗ แห่ง พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๙๗ วรรค ๒ ความว่า "ข้าราชการพลเรือนชั้นจตุตถะที่ได้รับราชการมาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๓๕ ปี และได้รับเงินเดือน ๓๒๐ บาทมาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปี และดำรงตำแหน่งประจำแผนกหรือตำแหน่งที่เทียบเท่ามาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปี" ขอถามว่า

(ก) คำว่า "ไม่น้อยกว่า" ตามข้อความดังกล่าวข้างต้น เช่นคำว่า "ไม่น้อยกว่า ๓๕ ปี" จะต้องเป็น ๓๕ ปี "ไม่น้อยกว่า ๕ ปี" จะต้อง ๕ ปี และคำว่า "ไม่น้อยกว่า ๓ ปี" จะต้อง ๓ ปี เข้าใจเช่นนี้ถูกหรือไม่ ประการใด

(ข) ตมมทิ นาย ก. เป็นข้าราชการพลเรือนชั้นจตุตถะ จะเลื่อนเป็นชั้นตรี จะต้องรับราชการมาครบ ๓๕ ปี และได้รับเงินเดือน ๓๒๐ บาทมาแล้ว ๕ ปี และต้องเป็นประจำแผนกอีก ๓ ปี จะถูกต้องหรือไม่

(ค) ตามข้อ ข. รวมเวลาราชการแล้วจนกว่าจะเลื่อนเป็นชั้นตรีได้ ต้องเป็นเวลารวม ๒๐ ปี ปีที่ ๒๑ จึงจะเลื่อนเป็นชั้นตรี ถูกไหม

๒. ตามมาตรา ๕๘ คำว่า "ภายใต้บังคับแห่งมาตรา ๕๗ และมาตรา ๕๘" มีความหมายว่าอะไร

คำตอบ

๑. ยังเข้าใจไม่ถูก ทั้ง ๓ อย่าง อาจรวมอยู่ใน ๓๕ ปีนั้นก็ได้
๒. หมายความว่า ถ้า ม. ๕๗-๕๘ ว่าไว้อย่างไรก็ปฏิบัติตามนั้น ถ้า ม. ๕๗-๕๘ ระบุว่าไว้ ก็ปฏิบัติตาม ม. ๕๘ หรือจะพูดอีกทีว่า ม. ๕๗-๕๘ ไม่ต้องเรียงตามลำดับก็ได้ (พูดอีกทีว่า ม. ๕๘ ไม่ใช่ลำดับกรณีตาม ม. ๕๗-๕๘ ก็ได้)

คุณปรีชา ไชยหาญ จังหวัดบุรีรัมย์ ถามว่า

๓. (ก) ตัดตั้งจังหวัดเป็นหัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัด (ตามที่กระทรวงมหาดไทย เคยแจ้งให้จังหวัดทราบทางปฏิบัติ) ดังนั้น ตัดตั้งจังหวัดจึงเป็น อ.ก.พ. จังหวัดด้วย ใช่หรือไม่ เท่าที่เห็นมายังเป็นที่เข้าใจกันว่าตัดตั้งจังหวัดไม่เป็น อ.ก.พ. จังหวัด

(ข) พัดตั้งเรือนจำจังหวัดต่างๆ เป็นหัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัด และเป็น อ.ก.พ. จังหวัดหรือไม่

๒. การเดือนเงินเดือนจาก ๔๕ เป็น ๕๐ หรือจาก ๓๒๐ เป็น ๓๓๐ ๑ ๓ ๑ เรียกว่า เดือนอันดับเงินเดือน ถ้าจะลดโทษลดเงินเดือนจาก ๕๐ ลงเหลือ ๔๕ หรือจาก ๓๓๐ ลงเหลือ ๓๒๐ บาท จะทำได้หรือไม่ เพราะโทษลดอันดับเงินเดือนไม่มีบัญญัติไว้

๓. (ก) ข้าราชการที่รับราชการอยู่ที่กิ่งอำเภอ เช่น นาย ก. รับราชการในตำแหน่ง พนักงานที่ดินประจำกิ่งอำเภอ ภายหลังได้มีพระราชกฤษฎีกายกฐานะกิ่งขึ้นเป็นอำเภอ จะต้อง ออกคำสั่งแต่งตั้ง นาย ก. ให้ดำรงตำแหน่งพนักงานที่ดินประจำ อำเภอ ให้ตรงตามที่ได้ยกฐานะ กิ่งอำเภอขึ้นเป็นอำเภอหรือไม่ อย่างไร เพราะแต่ละกระทรวงทบวงกรมปฏิบัติไม่เหมือนกัน

(ข) ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นตามกฎหมาย ก.พ. เช่น ตำแหน่งนายด่าน (กรมปลัดตั้ง) ภายหลังออกกฎ ก.พ. ใหม่ เรียกตำแหน่งนายด่าน ว่า หัวหน้าด่าน นาย ก. รับราชการในตำแหน่ง นายด่านอยู่แต่จะ ต้องออกคำสั่งแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งหัวหน้าด่านให้ตรงตามที่เรียกชื่อในกฎ ก.พ. ฉบับใหม่หรือไม่ เพราะเหตุใด.

คำตอบ

๑. (ก) ตาม ม. ๒๐ แห่ง พ.ร.บ. ๘๘ บัญญัติว่า "อ.ก.พ. จังหวัด ประกอบด้วย ผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นประธานและหัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัด ซึ่งกระทรวงทบวงกรม ต่าง ๆ แต่งตั้งไปประจำจังหวัด เป็นอนุกรรมการ โดยตำแหน่ง...." ดังนั้น หากข้อเท็จจริงปรากฏ ว่า สังกัดจังหวัดเป็นหัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัด ก็ย่อมเป็น อ.ก.พ. จังหวัด

(ข) ไม่เป็น เพราะมีผู้บัญชาการเรือนจำ เป็นหัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัด ซึ่ง เป็นอ.ก.พ. จังหวัดอยู่แล้ว

๒. ทำได้ ตาม ม. ๘๓ วรรคท้าย กรณีเช่นนี้ไม่ถือว่าเป็นการลดอันดับ ต้องถือว่าผู้ถูก ลดอันดับเงินเดือนยังคงเป็นข้าราชการพลเรือนในอันดับเดิมก่อนถูกลด แต่ให้ได้รับเงินเดือนค่าจ้างมา แทน

๓. (ก) ไม่ต้องออกคำสั่งแต่งตั้งใหม่ก็ได้ เพราะ พ.ร.ฎ. นั้นเปลี่ยนแปลงเฉพาะสถานที่เท่านั้น ส่วนตำแหน่งต่างๆ คงเป็นไปเช่นเดิม มิได้เปลี่ยนแปลงไปด้วย หรือจะออกคำสั่ง แต่งตั้งใหม่ก็ได้ ไม่มีอะไรขัดข้อง

(ข) ควรจะออกคำสั่งแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งใหม่ ให้ตรงกับตำแหน่งตามที่กำหนด ไว้ในกฎ ก.พ. เพราะตำแหน่งนายด่านไม่มีในกฎ ก.พ. แล้ว

ระเบียบคลัง

โดย... วิเชียร ไม้เรือง อ.บ. ผู้ช่วยผู้อำนวยการกองบำเหน็จบำนาญ กรมบัญชีกลาง

กอบกู้ปัญหาคลัง

คุณกระแส ศาสตระสิงห์ โรงพยาบาลระยอง ถามว่า

พยาบาลจิตวาทที่ตอมกัศเด็กกวิชาพยาบาลตรีได้ เมื่อกรมได้ตั้งบรรจุและแต่งตั้งให้ทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการจนครบ ๑ ปีแล้ว แต่ทางกรมยังมีได้ตั้งให้พ้นจากการทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการและตั้ง แต่งตั้งให้ดำรง ตำแหน่งใหม่อีกครั้งหนึ่งตามความในมาตรา ๕๒ วรรคท้ายแห่ง พ.ร.บ.ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ ในกรณีเช่นว่านี้ จะดำเนินการเบิกจ่ายเงินเดือนของพยาบาลตรีผู้นั้นนับแต่วันที่เกินกำหนด ๑ ปีให้ต่อไปอีก จะได้หรือไม่ ถ้าได้หรือไม่ได้ เพราะเหตุใด.

คำตอบ

ขาดสภาพ ข้าราชการไปเลย ตั้งแต่ วันครบ ๑ ปีเพราะ เป็นผู้ ไม่มีความ สามารถก็ จะดำรงตำแหน่ง กรมจึงมิได้ขอออกคำสั่งแต่งตั้ง จ่ายเงินเดือนให้ไม่ได้

สมาชิกเลขที่ ๓๘๘/๒๕๐๒ นราธิวาส ถามว่า

๑. ข้าราชการมหาดไทย ซึ่งรับราชการอยู่ที่อำเภอสะเดา สงขลา ในระหว่างมีพระบรมราชโองการประกาศสถานการณ์ฉุกเฉิน ขอทราบว่าจะนับวันราชการเป็นท่อกฎหมาย ม. ๒๔ แห่ง พ.ร.บ. บำเหน็จบำนาญ พ.ศ. ๒๔๘๔ ได้หรือไม่ เพียงใด อย่างไร

๒. ตามระเบียบว่าด้วยการจ้าง (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๐๒ ของสำนักนายกรัฐมนตรี ว่า "ข้อ ๑๘ อำนาจในการตั้งอนุญาตจ้าง ให้หมายความรวมถึงอำนาจในการต่ออายุสัญญาจ้างด้วยการงคปรับหรือลดค่าปรับให้แก่ผู้รับจ้างนั้น จะกระทำมิได้"

ความเจตนาจริงของระเบียบข้อนี้ เป็นการห้ามมิให้มีการงดหรือลดค่าปรับใช้หรือไม่? เช่นผู้รับจ้างทำไม่เสร็จตามสัญญาที่ตกลงกันได้ และในสัญญาทำให้ปรับวันละเท่าใด ก็ต้องปรับ ทุก ๆ จำนวนวันกว่าจะแล้วเสร็จ ทั้งนี้ปัญหาเกิดขึ้นว่าผู้มีอำนาจใช้อำนาจตั้งต่ออายุสัญญาเดียว การจะไปปรับผู้รับจ้างก็เป็นโมฆะไป เช่นนี้ จะถือว่าใช้อำนาจหน้าที่นอกเหนือระเบียบได้หรือไม่ เพราะ ระเบียบส่วนนี้หายาก ๆ ห้ามมิให้กระทำ (ในขั้นที่จะให้เกิดการงดหรือลดค่าปรับ) จึงขอเรียนถามว่า ความเข้าใจของสมมติหรือถูกเพียงใด และตามตัวอย่างที่ยกมาดังกล่าวแล้ว การต่ออายุสัญญา จะโดยสุจริตหรือไม่ก็ตาม เท่ากับเป็นการทำให้รัฐขาดรายได้ เท่ากับการทำปรับในสัญญาไม่มีผล เท่ากับเป็นเหตุให้เกิดครหานินทาได้ เช่นนี้ ควรจะแก้ระเบียบดังกล่าวให้รัดกุมกว่านี้ หรือว่าควรจะได้เบี่ยงเข้ากับผู้ตั้งต่ออายุสัญญาที่ทำไปนอกเหนือระเบียบ

คำตอบ

๑. ประกาศภาวะฉุกเฉินไม่ใช่กฎอัยการศึก ฉะนั้นจึงไม่มีสิทธิที่จะได้ปรับวันละเท่าใดตาม ความในมาตรา ๒๔ วรรค ๒

เว้นแต่ ผู้หนึ่งจะได้รับมอบหมายจากกระทรวงกลาโหมให้ทำหน้าที่ ซึ่งตามระเบียบของ กระทรวงกลาโหม ถือว่าหน้าที่นั้น ๆ เป็นการทำหน้าที่อย่างทหาร

๒. เพิกขังจะเข้าใจเรื่องนางยงชน ขอยกตัวอย่างเช่น

การจ้างทำกรรอกสร้างสะพานข้ามแม่น้ำเจ้าพระยา และในสัญญานี้กำหนดว่าถ้าทำไม่ทัน ต. กำหนดจะปรับวันละ ๓๐๐๐ บาท

ผู้รับจ้างทำไม่ทันตามกำหนด ผู้มีอำนาจให้ตั้งสัญญาทำค่าคงไม่ได้อีก แต่ไม่หมายความว่า ค่าของสัญญาแล้วจะไม่ถูกปรับ สมมติว่า ยังจะต้องทำค่าอีก ๒๐ วันก็จะเสร็จในระหว่าง ๒๐ วัน นั้นปรับเหมาคงต้องถูกปรับวันละ ๓๐๐๐ บาททุกวันไป

คุณประดิษฐ เสนานาค กาศสินธุ์ ถามว่า

เดิมกระผมรับราชการในตำแหน่งเสมียนศาลจังหวัดขอนแก่น เมื่อปี ๒๔๗๗ เป็นข้าราชการ ฝ่ายตุลาการตามัญญัตติกกระทรวงยุติธรรม และได้ย้ายไปรับราชการที่ศาลจังหวัดกาฬสินธุ์ ในตำแหน่ง และตั้งกตเดิมปี ๒๔๗๐ จนเมื่อวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๔๗๕ จึงได้ลาออกจากราชการตั้งกตเดิม และ

เข้ารับราชการเป็นเสมียนพนักงานแผนกสหกรณ์ประจำที่ทำการสหกรณ์จังหวัดกาฬสินธุ์ แต่วันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๔๘๕ เป็นต้นมาสังกัดกระทรวงสหกรณ์จนบัดนี้ ในสมุดประวัติคงลงรายการเริ่มเข้ารับราชการตอนแรกตลอดมา แต่หากตอนที่ลาออกยังไม่ได้ขอรับบำเหน็จบำนาญจากสังกัดเดิมเลย จึงขอเรียนว่าหากเมื่อกระผม ออกจาก ราชการตอนหลังนี้ จะนับเวลาราชการ ตอนแรกกับตอนหลังรวมกันเพื่อกำหนดบำเหน็จบำนาญได้หรือไม่ เพราะผมไม่ได้โอนมารับราชการหากแต่เป็นการลาออกวันนั้นและบรรจุใหม่อีกในวันนั้น ทั้งกระผมยังเข้าใจว่าบางกรณี ก็นับให้บางกรณีก็ไม่ นับให้จึงยังสงสัยอยู่ว่า กรณีอย่างกระผมนี้จะนับคิดต่อกันให้หรือไม่ ถ้าได้อาศัยบทบัญญัติอันใด และหากไม่ได้ต้องห้ามตามมาตราในกฎหมายใดใจความว่าอย่างไร

คำตอบ

คุณลาออกจากราชการเมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๕ ซึ่งการลาออกครั้งนี้ คุณมีเวลาราชการเพียง ๘ ปี ยังไม่มีสิทธิที่จะได้รับบำเหน็จบำนาญใดๆ เลย

ฉะนั้นนับเวลาราชการก่อนลาออกนั้นมา กำหนดเวลาราชการติดต่อกับตอนหลังไม่ได้เพราะเป็นการต้องห้ามตามมาตรา ๓๐ (๓) แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๘๔ ซึ่งบัญญัติว่า

“มาตรา ๓๐ ข้าราชการผู้ใด (๓) ลาออกโดยไม่มีสิทธิได้รับเบี้ยหวัด บำเหน็จ หรือบำนาญจากการรับราชการก่อนลาออก

๑๑๑

ถ้าภายหลังได้เข้ารับราชการใหม่ให้คิดเวลาราชการ สำหรับกำหนดบำเหน็จบำนาญเฉพาะการรับราชการในครั้งใหม่เท่านั้น

๑๑๑”

สมาชิกเลขที่ ๒๔๑/๒๕๐๒ ถามว่า

๓. ตามหนังสือกระทรวงการคลัง ที่ ๒๓๔๖๘/๒๕๐๒ เรื่องการตรวจสอบเวลาราชการตอนเป็นทหาร และเวลาที่ผู้คุณ ๑ นั้น ขอศึกษารายละเอียดของข้อความบางคนในหนังสือฉบับนี้ว่า

“(๓) ถูกเกณฑ์เป็นทหารหรือตำรวจมาก่อนเข้ารับราชการ” นั้น เข้าใจว่าผู้ที่ถูกเกณฑ์ ๑ ตาม พ.ร.บ. รับราชการทหาร แล้วปลดประจำการ หรือลาออก เพราะครบกำหนดปลดหรือสมัครต่อแต่ได้ลาออก และต่อมาจึงมารับราชการพลเรือนโดยระยะเวลาที่ปลดจากประจำการ

หรือตาออกจากทหาร—ตำรวจ แล้วจึงมารับราชการพลเรือนนั้น ระยะเวลาไม่ติดต่อกัน ถ้าจะ
ว่างเว้นเป็นเดือน—ปี แล้วจึงมารับราชการพลเรือน ตามที่เรียนถามมานี้ บุคคลพวกนั้นก็ได้รับการ
นับเวลาเพื่อรวมคิดบำเหน็จบำนาญตอนออกจาก ราชการโดย จะต้องให้ทาง กระทรวง กลาโหม หรือ
กรมตำรวจรับรองไว้ก่อนด้วยหรือไม่

๒. ข้อความในหนังสือดังกล่าวที่ว่า “...ควรรับจัดการทำเดี่ยงแต่ยังไม่ออกจากราชการ
จึงขอได้โปรดแจ้งให้.....” นั้น การทำแบบ ๘. เพื่อให้กระทรวงกลาโหมรับรองตามข้อความนี้
จัดทำโดยเจ้าตัวจัดทำเอง แล้วส่งไปกระทรวงกลาโหมเอง หรือว่าจะต้องให้เจ้าสังกัดปัจจุบัน
จัดส่งเป็นทางราชการไป (ถ้าตอบที่ต้องการคือขอทราบวิธีปฏิบัติโดยละเอียด)

๓. เวลาที่ผู้คนที่ได้รับโดยการประกาศใช้กฎอัยการศึกในปัจจุบันนั้น เมื่อเวลาออก
จากราชการโดยมีมติที่ได้รับบำเหน็จบำนาญ วิธีปฏิบัติลงรายการในแบบ ๘. จะต้องลงไว้ในช่อง
หมายเหตุของแบบ ๘. ในช่องนั้น ๆ ด้วยหรือไม่ว่าปัจจุบันนี้มีการประกาศใช้กฎอัยการศึก

คำตอบ

๑. ผู้ที่ถูกเกณฑ์ครบกำหนดรับราชการทหาร แล้วทางการ ปลดปล่อย เป็นกองหนุน
มีสิทธินับเวลาราชการต่อได้ ควรให้กลาโหมตรวจรับรองเวลาราชการเดี่ยง

ส่วนผู้ที่ครบกำหนดแล้วสมัครต่อ ภายหลังจากออกจากทหารมาเข้ารับราชการทางพลเรือน
นับเวลาราชการตอนต้นต่อให้ไม่ได้ เพราะเป็นการต้องห้ามตามมาตรา ๓๐ (๓)

๒. เจ้าสังกัดเป็นผู้จัดส่งไปให้ หลักฐานเหล่านี้สังกัดใหม่จะต้องบันทึกและเก็บต้นฉบับ
ไว้กับสมุดประวัติ ดำเนินเรื่องเก็บไว้แผนกสารบรรณ

๓. หมายเหตุวันป่วย ลาขาด หรือออกไปปฏิบัติราชการนอกเขตใช้กฎอัยการศึกว่า
ตอนใดมีกวัน ให้ผู้บังคับบัญชาเซ็นรับทราบ

ส่วนประกาศกฎอัยการศึกครั้ง ตั้งแต่เมื่อใดถึงเมื่อใดนั้น ทางเจ้าหน้าที่กระทรวงการ
คลังทราบแล้ว

คุณอรพรรณ สุรพงศ์ สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตร ถามว่า

ในเรื่องบำเหน็จบำนาญเหตุสูงอายุ มาตรา ๓๓ แห่ง พ.ร.บ. บำเหน็จบำนาญข้าราชการ
การ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๐๒ บัญญัติว่า “บำเหน็จบำนาญเหตุสูงอายุนี้ให้แก่ข้าราชการผู้มีอายุ
ครบหกสิบปีบริบูรณ์แล้ว...” ตามมาตราที่ กฎหมายบัญญัติถึงเฉพาะอายุของบุคคล ไม่เกี่ยวแก่

อายุราชการ ซึ่งหมายความว่า ข้าราชการผู้นั้นจะมีอายุราชการเท่าใดก็ตาม ถ้าอายุของเขาครบหกสิบปีบริบูรณ์แล้วก็มีสิทธิที่จะรับบำเหน็จหรือบำนาญเหตุสูงอายุได้ เช่นตัวอย่างนาย ก. เริ่มเข้ารับราชการเมื่ออายุได้ ๕๗ ปี นาย ก. เป็นข้าราชการอยู่ได้ ๓ ปี อายุก็ครบหกสิบปีบริบูรณ์ ดังนั้นนาย ก. จึงมีสิทธิที่จะรับบำเหน็จหรือบำนาญเหตุสูงอายุได้ตามมาตรา ๓๓ ดังกล่าวข้างต้น

ตามแต่มาตรา ๓๕ แห่ง พ.ร.บ. บำเหน็จบำนาญข้าราชการ ๒๔๘๔ วรรคสอง บัญญัติว่า "ข้าราชการผู้มဲเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญตั้งแต่สิบปีบริบูรณ์ขึ้นไปมีสิทธิได้บำนาญ" จึงขอเรียนถามว่า ความในมาตรา ๓๓ อยู่ในบังคับมาตรา ๓๕ ดังกล่าวข้างบนหรือไม่ และตามอุทธรณ์ข้างบนนาย ก. มีสิทธิรับบำนาญเหตุสูงอายุหรือไม่.

คำตอบ

การออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุสูงอายุนั้น หมายถึงอายุของข้าราชการนั้น ๆ ครบ ๖๐ ปีบริบูรณ์แล้ว

ส่วนเวลาราชการเท่าใดนั้นไม่คำนึงถึง ถ้ามีเวลาราชการไม่ถึง ๓๐ ปีบริบูรณ์ก็รับบำเหน็จไป ถ้าถึง ๓๐ ปีบริบูรณ์แล้วมีสิทธิได้รับบำนาญ

ตามตัวอย่างมีเวลาราชการเพียง ๓ ปีมีสิทธิได้รับเพียงบำเหน็จ

สมาชิกเลขที่ ๒๔๘๘/๒๕๐๒ พระนคร ถามว่า

นาย ก. รับราชการตำแหน่งศึกษาราชการอำเภอตรี ได้ลาออกไปสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ใน ปี พ.ศ. ๒๔๘๗ อายุราชการ ๘ ปี ในระหว่างลาออกจากราชการ คือ ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๘๗-๒๕๐๒ ได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร รวม ๒ ครั้ง ครั้งที่ ๒ ยับสภาผู้แทนราษฎร เพราะผลแห่งการปฏิวัติเมื่อ ๒๓ ตุลาคม ๒๕๐๓ ขณะนั้น นาย ก. มีอายุได้ ๕๓ ปี มีความประสงค์จะขอกลับเข้ารับราชการในตำแหน่งศึกษาราชการอำเภอตรี อยากทราบว่า

ทางราชการจะนับอายุราชการ ๘ ปี ก่อนลาออกสมัครรับเลือกตั้ง รวมให้กับการกลับเข้ามารับราชการใหม่ เพื่อคำนวณในการรับบำเหน็จบำนาญหรือไม่ มีระเบียบ หรือมติ ก.พ. ระบุเกี่ยวกับเรื่องนี้ไว้อย่างไรบ้าง เพราะความในมาตรา ๕๖ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๘๔ ระบุในเรื่องนี้ไว้ว่า "ข้าราชการผู้ใดลาออกไปดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนหรือสภาผู้แทนราษฎร แล้วแต่กรณีก่อนใช้พระราชบัญญัตินี้ ถ้าภายหลังกลับเข้ารับราชการใหม่ก็ให้นับเวลาระหว่างที่ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนหรือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในการ

คำวินิจฉัยว่าเห็นจำเป็นตามกฎหมายที่ ใช้ชื่อยุ่ก่อนวันใช้พระราชบัญญัติ^๕” ซึ่งผมเข้าใจความหมาย ในมาตรา ๕๖ ว่า ข้าราชการที่ลาออกไปเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เช่น ว่างลาออกไป นั้นได้เป็นผู้แทน ๓ ปี อย่างนั้นเป็นต้น ถ้าหากกลับเข้ารับราชการใหม่ ก็ให้นับเวลา ๓ ปี^๕รวม ให้กับเวลาราชการเดิมเพื่อกำหนดว่าเห็นจำเป็น^๕ด้วย ตัวอย่างของนาย ก. ถ้ากลับเข้ารับราชการ ใหม่ที่เริ่มนับอายุราชการต่อไปเป็น ๓๒ ปีขึ้นไป อย่างนั้นจะถูกต้องใหม่

คำตอบ

“ลาออกไปดำรงตำแหน่ง” กับ “ลาออกไปสมัครเป็นสมาชิก” ต่างกัน

ผู้ที่ยังเป็นข้าราชการอยู่ได้รับเลือกเป็นผู้แทนแล้ว ต้องลาออกเพื่อไปดำรงตำแหน่ง ได้เวลา ราชการสำหรับกำหนดว่าเห็นจำเป็น^๕

ผู้^๕ที่ลาออกจากราชการเพื่อไปเป็นราษฎรคนหนึ่ง (ในอันที่จะให้มีคุณสมบัติครบที่จะสมัคร เข้ารับเลือก) ก็เป็นการลาออกโดยสมัครใจแล้ว ไม่ได้เวลาราชการตาม ม. ๕๖

ตามตัวอย่างราชการก่อน ๘ ปีจะเอามาเป็นเวลาราชการสำหรับกำหนดว่าเห็นจำเป็น^๕ ในตอนหลังไม่ได้เพราะเป็นการต้องห้ามตามมาตรา ๓๐ (๑) และเวลาว่างเป็นสมาชิกสภาฯ ก็ ไม่ได้ เพราะไม่เข้าเกณฑ์ตามที่บัญญัติไว้ ในมาตรา ๕๖

สมาชิกเลขที่ ๓๘๕ เชียงใหม่ ถามว่า

อัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนวิสามัญ ตำแหน่งหัวหน้าภารโรง ว่างลงในวันที่ ๓ มกราคม ๒๕๐๓ จะบรรจุผู้^๕มีคุณสมบัติแทน จะต้องขออนุมัติ^๕ขออนุมัติอัตราเงินเดือนข้าราชการ พลเรือนวิสามัญนั้นเป็นอัตราค่าจ้างตามหนังสือ กรมสารบรรณคณะรัฐมนตรีฝ่ายบริหาร ค.ว.น. ที่ นว. ๑๕๘/๒๕๐๗ ลงวันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๐๗ หรือไม่

คำตอบ

ในกรณีนี้ขยับไม่ได้ แต่ต้องติดต่อ^๕ตราข้าราชการวิสามัญไปตั้งทางลูกจ้างประจำ จะกระทำได้ ในโอกาสที่ว่างประมาณประจำปี แต่ถ้อตราวิสามัญนั้นว่างลงและจะติดต่อ^๕ตั้งจ่ายเป็นอัตราลูกจ้าง ประจำยังไม่ได้ ก็ให้บรรจุเป็นข้าราชการวิสามัญไปได้ ตามกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๑๗ (พ.ศ. ๒๕๐๑) โดยกำหนดเงื่อนไขไว้ให้เจ้ากระทรวง แล้วยกด้วยว่า เป็นการบรรจุได้ชั่วคราว เมื่อสิ้นปีงบประมาณ แล้วจะติดต่อ^๕ตราไปตั้งจ่ายทางลูกจ้างประจำ

Conversation สหภาพ

โดย..... สมศักดิ์ ชูโต Ph. D.

SOME USEFUL CONVERSATIONAL PHRASES (IV)

สำนวนบางสำนวนที่เป็นประโยชน์ในการสนทนา (ตอนที่๔)

1. Could you tell me the way to .....? Could you direct me to.....? How do you get to ..... from here?	๓. วิธีถามทางหรือสถานที่ มักจะใช้กับเจ้าหน้าที่
2. Go straight on (turn left, right ....) I am afraid I am not familiar with the place you mentioned.	๒. วิธีตอบบอกทางหรือสถานที่ จำนวนที่ต้องในกรณีที่ไม่ทราบ
3. What would you like to drink? What could I offer you? What will it be?	๓. วิธีถามว่าจะดื่มอะไร (มักจะหมายถึงเฉพาะเครื่องดื่มที่มแอลกอฮอล์)
4. Whisky and soda (or name a drink you want), please. Could I have... (name your drink), please.	๔. วิธีตอบ
5. Would you like tea or coffee? Could I offer you a cup of tea (or coffee)?	๕. วิธีถามถึงเครื่องดื่มอื่น ๆ เช่น น้ำชา กาแฟ ฯลฯ
6. How do you like you tea (or coffee)?	๖. วิธีถามต่อจาก ๕ ว่าชอบกาแฟหรือน้ำชาอย่างไร
7. Black, please (with milk and sugar, with milk but without sugar etc) Without, please.	๗. วิธีตอบ จำนวนที่ต้องหมายถึงกาแฟดำ (ไม่ได้ทั้งนมและน้ำตาล หรือน้ำชาเฉย ๆ)
8. Dinner (lunch, tea etc), is served. Let's us have dinner (lunch, tea, etc) shall we?	๘. เจ้าภาพเชิญแขกเข้ารับประทานอาหาร
9. Please let me know when you want your dinner (lunch, tea.....etc.....)	๙. วิธีพูด ถ้าเจ้าภาพ ไม่เร่งเวลา รับ ประทานอาหาร (คือแต่ัวแต่ความสะดวกของแขก)
10. Please don't hurry. Take your time, please.	๑๐. ถ้าเจ้าภาพเชิญรับประทานอาหาร ปรากฏว่าแขกบางคนยังทำอย่างอื่นอยู่ ก็อาจจะกล่าวอย่างไม่จำเป็นต้องรีบ หรือ ตามสบาย (จำนวนที่ต้อง)

คำศัพท์อังกฤษที่ใช้เสมอ

โดย.....สมพร เทพสิทธิ์ M.B.A. (Penn)

★ ★ ★

(ต่อจากฉบับก่อน)

advent ย่างเข้ามา

With the advent of spring, birds begin to sing.

เมื่อฤดูใบไม้ผลิย่างเข้ามา นกก็เริ่มร้องเพลง

With the advent of airplane, we can travel much more quickly than before.

ด้วยการนำเครื่องบินมาใช้ เราสามารถท่องเที่ยวได้รวดเร็วกว่าเมื่อก่อนมาก.

adventure การผจญภัย

a flight in an airplane is no longer such an adventure as it used to be.

การไปกับเครื่องบินไม่ใช่การผจญภัยเหมือนที่เคยเป็น

He told me about his adventures in the african forests.

เขาเล่าให้ฉันฟังเกี่ยวกับการผจญภัยของเขาในป่าอาฟริกา

adventurer ๑. นักผจญภัย

๒. นักฉวยโอกาส, ผู้แสวงผลประโยชน์

He is not a real politician, but a political adventurer.

เขาไม่ใช่นักการเมืองที่แท้จริง เป็นแต่เพียงนักฉวยโอกาสทางการเมือง

adventurous ๑. ชอบการผจญภัย

He was a bold, adventurous explorer.

เขาเป็นนักสำรวจที่กล้าหาญและชอบผจญภัย

๒. เดินไปด้วยการผจญภัย

The discovery of North Pole was an adventurous undertaking.

การค้นพบขั้วโลกเหนือ เป็นงานที่เต็มไปด้วยการผจญภัย

adverse ตรงข้าม, ไม่ดี

The floods will bring about adverse effect on rice crop.

น้ำท่วม จะนำผลเสียมาสู่ข้าว

Adverse winds hinder ships. ตมท่หวนขัดขวางเรือ

Your action is adverse to our interests.

การกระทำของคุณ ขัดต่อผลประโยชน์ของเรา

adversary ศัตรู, คู่ต่อสู้

He has a formidable adversary in boxing.

เขาไม่มีคู่ต่อสู้ที่น่ากลัว ในการชกมวย

adversely ไม่ดี

Our economy is adversely affected by the fall in tin prices.

เศรษฐกิจของเราถูกกระทบกระเทือน โดยการลดลงของราคาคั่วบุก

This book is adversely criticized หนังสือของเขาถูกวิจารณ์ในทางไม่ดี

adversity ความทุกข์ยาก

A brave man smiles in the face of adversity.

ผู้กล้าหาญยิ้มแม้ประสบความทุกข์ยาก

You are a friend in adversity. คุณเป็นเพื่อนในยามยาก

advertise โฆษณา, แจ้งความ

Merchants usually advertise their goods in newspapers

พ่อค้ามักจะโฆษณาสินค้าของเขาในหนังสือพิมพ์

He advertised his car for sale. เขาแจ้งความขายรถยนต์ของเขา

advertising การโฆษณา

Advertising will make your goods known to consumers.

การโฆษณาจะทำให้สินค้าของคุณเป็นที่รู้จักแก่ผู้บริโภค

Advertising expenses have steadily increased.

ค่าใช้จ่ายในการโฆษณาเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ

advertisement คำโฆษณา

I want to put an advertisement in the newspaper.

ฉันต้องการลงโฆษณา เช่นในหนังสือพิมพ์

advice คำแนะนำ, คำสั่ง, ข่าวก:

Please give him an advice. โปรดให้คำแนะนำแก่เขา

You must follow the doctor's advice. คุณจะต้องปฏิบัติตามคำสั่งของหมอ

We receive an advice from our agent that the goods have arrived safely.

เราได้รับข่าวจากตัวแทนของเราว่าสินค้าได้ถึงโดยปลอดภัย

advise เตือน, แจ้ง.

He advised me to give up smoking. เขาแนะนำให้ฉันเลิกสูบบุหรี่

We beg to advise you of the opening of our new store.

เราขอแจ้งให้ท่านทราบถึงการเปิดร้านใหม่ของเรา

We were advised of the danger in taking the trip

เราได้รับแจ้งถึงอันตรายเดินทางนี้

advisable เหมาะสม, สมควร.

It is not advisable to go out alone at night.

ไม่เป็นการเหมาะสมที่จะออกไปข้างนอกคนเดียวในเวลากลางคืน

It is advisable for you to see a doctor.

เป็นการสมควรสำหรับคุณที่จะไปหาหมอ

Your project very advisable. โครงการของคุณเหมาะสมมาก

adviser, advisor ที่ปรึกษา.

He is an adviser to our ministry. เขาเป็นที่ปรึกษาระทรวงของเรา

advisory ในฐานะที่ปรึกษา

The duty of the Committee is purely advisory.

หน้าที่ของคณะกรรมการเป็นเพียงให้คำปรึกษาเท่านั้น

The advisory committee is in favor of the plan.

คณะกรรมการที่ปรึกษาเห็นด้วยในโครงการ

เฉลยปัญหาภูมิศาสตร์ประวัติศาสตร์

โดย..... โชค สุกันชวณิช พ.ม., อ.บ. Int. Sc., F.R.G.S. อาจารย์ใหญ่วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
 อาสา ศุภระมงคล พ.ม., อ.บ. อาจารย์ใหญ่โรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัย

(ต่อจากฉบับก่อน)

ข้อ ๘๘ ถาม เส้นรุ้งและเส้นแวง คืออะไร มีประโยชน์อย่างไร

ตอบ เส้นรุ้ง (latitude) คือเส้นสัมผัสเป็นวงกลมขนาน ตั้งตั้งฉากกับเส้นแวงของโลกหนึ่ง
 ลงไปจนจรดขั้วโลกได้ เส้นซึ่งอยู่ตอน กึ่งกลาง ของโลก พอ คั่น เรียกว่า เส้น ศูนย์สูตร
 (equator) ตรงเส้นศูนย์สูตรนับเป็น ๐° (ศูนย์องศา) แบ่งขึ้นไปทาง ขั้วโลกเหนือ ๙๐° เส้น
 (๙๐ องศา) แบ่งลงไปทางขั้วโลกใต้ ๙๐° เส้นรุ้งนี้เป็นประโยชน์ในการชี้บอก
 ว่าตำแหน่งของตำบลใดตำบลหนึ่งนั้น อยู่ในส่วนเหนือหรือส่วนใต้ของโลก โดยถือหลักจากเส้นศูนย์
 สูตรและอาจรู้ได้ว่าตำบลนั้น ๆ มีภูมิอากาศหนาวหรือร้อนเพียงใด เพราะเส้นรุ้งต่าง ๆ ได้ทำการแบ่ง
 เขตของโลกออกไปตามภูมิอากาศของโลก กล่าวคือ ระยะเวลาประเทศระหว่างเส้นศูนย์สูตรขึ้นไป
 ทางเหนือจรดเส้น ทropicออฟแคนเซอร์ (ระหว่าง ๐° ถึง ๒๓½° เหนือ) และระหว่างเส้นศูนย์สูตร
 ลงไปทางใต้จรดเส้น ทropicออฟแคปรีคอร์น (ระหว่าง ๐° ถึง ๒๓½° ใต้) จัดว่าเป็นตอนที่มีภูมิ
 อากาศร้อนมากกว่าส่วนอื่น ๆ ของโลก และภูมิภาคเหนือเส้น ทropicออฟแคนเซอร์ ขึ้นไปถึง
 เส้น อาร์กติกเซอร์เคิล (ระหว่าง ๒๓½° เหนือถึง ๖๖½° เหนือ) และภูมิภาคที่อยู่ใต้เส้น ทropic
 ออฟแคปรีคอร์น ไปจนจรดเส้น แอนตาร์กติกเซอร์เคิล (ระหว่าง ๒๓½° ใต้ถึง ๖๖½° ใต้)
 เป็นระยะที่มีภูมิอากาศอบอุ่น กับภูมิภาคที่อยู่เหนือเส้น อาร์กติกเซอร์เคิล ขึ้นไปจนจรดขั้วโลก
 เหนือ กับ ภูมิภาคที่อยู่ใต้เส้น แอนตาร์กติกเซอร์เคิล ลงไปจนจรดขั้วโลกใต้ เป็นตอนที่มีภูมิ
 อากาศค่อนข้างหนาวจัด.

เส้นแวง (longitude) คือเส้นสัมผัสให้ลากตั้งฉากกับเส้นรุ้งทั้งหลาย ตากจากขั้วโลก
 เหนือไปจนจรดขั้วโลกได้ ตั้งต้นจาก ๐ องศา ซึ่งเป็นเส้นที่ลากผ่านเมือง กรีนวิช (greenich) ใน
 ประเทศอังกฤษ ซึ่งเรียกชื่อว่าเส้นศูนย์เที่ยง เส้นแวงนี้แบ่งโลกออกโดยรอบจากเส้น ๐° ไปทาง

ตะวันออก ๑๘๐° และไปทางตะวันตก ๑๘๐° รวมเป็นเส้นแวงทั้งหมด ๓๖๐ เส้น เส้นแวงนี้จะมี
 ประโยชน์ในการบอกตำแหน่งที่ตั้งของดาวที่มองเห็น อยู่ทางทิศตะวันออกหรือไปทาง
 ทิศตะวันตก ของเมืองกรีนวิช คิดเป็นเส้นแวงที่เท่าใด และยังกำหนดให้รู้ถึง เวลาของตำแหน่งนั้นๆ
 ในขณะที่ขณะหนึ่งว่าแตกต่างจากที่เมืองกรีนวิชอย่างไร กล่าวคือตำแหน่งที่ตั้งของดาวที่มองเห็นของ
 เมืองกรีนวิชจะมีเวลาเร็วกว่า ตำแหน่งที่ตั้งของดาวที่มองเห็นของเมืองกรีนวิช จะมีเวลาช้ากว่าที่เมือง
 กรีนวิช เช่น จังหวัดกรุงเทพฯ อยู่ที่เส้นแวงที่ ๑๐๐° ทางตะวันออก ในขณะที่เดียวกันเวลาที่กรุง
 เทพฯ ย่อมเร็วกว่าเวลาที่กรีนวิช และถ้าสามารถจะหาตำแหน่งที่ตั้งของดาวที่มองเห็นได้ ในเมื่อเรารู้ว่าตำแหน่ง
 นั้นๆ ตั้งอยู่ตรงเส้นรุ้งที่เท่าใดและเส้นแวงที่เท่าใด โดยการมองดูจากแผนที่ตรงที่เส้นรุ้งและเส้น
 แวงนั้นๆ คัดกัน.

ข้อ ๘๘ ถาม ทำไมเขตมรสุมจึงได้ชื่อว่าเป็นเขตที่อุดมสมบูรณ์ของโลก.

ตอบ เขตมรสุมคือเขตที่มีลมมรสุมพัดผ่านเป็นประจำ ได้แก่ภูมิประเทศ ทางทิศ
 ตะวันออกเฉียงใต้ของทวีปเอเชีย ลมมรสุมตะวันออกเฉียงใต้พัดผ่านเข้ามาในบริเวณดังกล่าว
 ตั้งแต่ระหว่างเดือนพฤษภาคม ถึงเดือนตุลาคม ลมนี้พัดผ่านมหาสมุทรและได้หอบเอาไอน้ำมาด้วย
 ไอน้ำนี้ได้กลายเป็นฝนตกในบริเวณนี้จึงทำให้พินดินที่ไต่รับน้ำฝนมีความชุ่มชื้นและอุดมสมบูรณ์ จึง
 เป็นประโยชน์ต่อการเพาะปลูกพืชต่าง ๆ เป็นอันมาก ส่วนตามบริเวณที่สูง ๆ ที่ได้รับน้ำฝน เช่น
 ตามภูเขาและเชิงเขา ก็กลายเป็นที่อุดมสมบูรณ์ไปด้วยป่าไม้นานาชนิด พืชสำคัญที่ใช้ในการ
 เพาะปลูกและอุดมสมบูรณ์ได้แก่ ข้าว, ฝ้าย, ยาสสูบ, ยางพารา, ถั่ว, และผลไม้ต่าง ๆ
 ส่วนที่ราบสูงซึ่งไม่เหมาะแก่การเพาะปลูกก็กลายเป็นทุ่งหญ้าเหมาะแก่การเลี้ยงสัตว์ต่าง ๆ ได้ เช่น
 วัว, ควาย, แพะ, แกะและหมู เป็นต้น ฉะนั้นดินในแถบมรสุมจึงจัดว่าเป็นเขตที่อุดมสมบูรณ์
 ของโลก

ข้อ ๘๙ ถาม จงกล่าวถึงความสำคัญของ นายพลเอก คึกกวด แม่คอาเซอร์มาโดยสังเขป.

ตอบ นายพลเอก คึกกวด แม่คอาเซอร์ เป็นชนชาวอเมริกัน เมื่อเกิด สงครามโลก
 ครั้งที่สอง กำลังดำรงตำแหน่งผู้บัญชาการทัพประจำอยู่ ณ ประเทศฟิลิปปินส์ พ.ศ. ๒๔๘๕
 ญี่ปุ่นได้รุกรานฟิลิปปินส์ เป็นเหตุให้ประเทศสหรัฐอเมริกาต้องประกาศ สงครามกับญี่ปุ่น

และการสงครามอย่างร้ายแรงได้บังเกิดขึ้นในบริเวณทวีปเอเชีย เพราะฟิลาปปินส์เป็นฐานทัพเรืออันสำคัญของอเมริกา นายพลเอก ดักกลัด แมคอาเธอร์ได้พยายามควบคุมกำลังเข้าด้านทานต่อสู้กับญี่ปุ่นเป็นต้นมา แต่ยังมีได้รับกำลังส่งมาช่วยเหลือในที่สุดราวต้นปี ๒๔๘๕ ก็ต้องทิ้งเมืองมะนิลาให้แก่ญี่ปุ่น และควบคุมกำลังไปตั้งกองบัญชาการอยู่ที่ซิดเดอเรย์ ต่อจากนั้นได้ทำหน้าที่เป็นผู้บัญชาการสูงสุดของกองทัพสัมพันธมิตรนำกำลังทัพเรือ ทัพอากาศและทัพบก เข้าสู้รบกับญี่ปุ่นอย่างเข้มแข็งประกอบกับได้รับกำลังหนุนมาเรื่อย ๆ ในที่สุดปลายปี ๒๔๘๗ ก็สามารถตีเอาฟิลาปปินส์คืนมาได้ และญี่ปุ่นได้ยอมแพ้สงครามในปี ๒๔๘๘ เสร็จสงครามแล้ว นายพล ดักกลัด แมคอาเธอร์ ก็ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นผู้บัญชาการสูงสุดในการยึดครองประเทศญี่ปุ่น และในตอนที่เกิดกรณีพิพาทและทำสงครามกันในเกาหลี ในปี ๒๔๙๓ นายพลเอก ดักกลัด แมคอาเธอร์ ก็เป็นผู้รับผิดชอบในการแก้ปัญหา โดยได้เป็นผู้บัญชาการสูงสุด ของกองทัพสหประชาชาติที่เข้าปฏิบัติการณ์รบในประเทศเกาหลี ในการนี้ประเทศไทยก็ได้มีผู้ส่งทหารเข้าไปร่วมรบในฐานะเป็นฝ่ายสัมพันธมิตรด้วย หลังจากที่ไอเซนเฮอว์ได้เป็นประธานาธิบดีแล้ว จึงได้มีการประชุมเพื่อสงบศึกกันที่บันมุงจอม การประชุมได้ทำกันหลายครั้ง กว่าจะเป็นที่ตกลงกันได้ ถึงกับแบ่งเขตให้เส้นขนานที่ ๓๘ เหนือเป็นเขตปลดออกทหาร

ข้อ ๙๓ ถาม มุสตาฟา เคมาลปasha คือใคร มีความสำคัญอย่างไร

ตอบ มุสตาฟา เคมาลปasha เป็นชาวตุรกี เกิดที่เมืองซาดามิกา เมื่อ พ.ศ. ๒๔๒๓ ตอนวัยเด็ก เป็นคนเข้มแข็ง กล้าหาญ และเอาใจตัวเองเป็นใหญ่ ได้เข้าโรงเรียนนายทหาร ตอนหลังได้เข้าอบรมที่โรงเรียนเสนาธิการทหาร ณ กรุงคอนสแตนติโนเปิล ในปี พ.ศ. ๒๔๕๓ ได้เข้าร่วมงานกับ เอนเวอร์ปasha หัวหน้าคณะตุรกีหนุ่ม ทำการยึดอำนาจการปกครองระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชได้ แล้วจัดตั้งคณะรัฐบาลขึ้นทำการปกครองประเทศ ครั้งสงครามโลกครั้งที่ ๑ ตุรกีแพ้สงคราม แต่ภายหลัง เคมาลปasha ได้รวบรวมผู้คนเข้า ดำเนินการบริหารประเทศและจัดการย้ายเมืองหลวงจากกรุงคอนสแตนติโนเปิลมาที่อังการา และได้เปลี่ยนชื่อเสียใหม่เป็นกรุงอิสตันบูล

เคมาล ปasha ได้พยายามปรับปรุงบ้านเมืองตามแบบสาธารณรัฐ โดยตนเองได้รับเลือกเป็นประธานาธิบดี เคมาลปasha ได้ใช้ความพยายามสร้างสรรประเทศชาติให้รุ่งเรืองและเข้มแข็งก้าวหน้ายิ่งขึ้น จนเป็นที่นิยมนักใคร่ของประชาชนชาวตุรกีทั่วไปตรา ชื่อชีวิตของเขา

แนวเรียงความ

โดย.....บุญหยด พันธุ์เพ็ง ช.บ.

เรื่อง ความเจริญของบ้านเมือง

(ข้อสอบชั้นตรี กรมการศาสนา พ.ศ. ๒๔๕๕)

ฉบับปีใหม่นี้ ผมขอส่ง ส.ค.ส. ถึงท่านสมาชิก—แฟนแนวเรียงความ—ด้วยเรื่อง ความเจริญของบ้านเมือง ซึ่งเป็นข้อสอบของกรมการศาสนา เมื่อปี พ.ศ. ๒๔๕๕ ถึงแม้จะเพิ่น นานมาบ้าง แต่ถ้าเป็น “แนว” ที่ดี ก็คงจะไม่เกินไปตามกาลเท่าใดนัก การวางแนวเพื่อเป็น ตัวอย่างนั้น ผมมิได้คิดเหิมหาญว่าแนวของผมเข้าไปใกล้ความเป็นแนวที่ดีที่สุด คง คิดแต่ว่า เพียงเพื่อแนะแนวทางแก่ผู้ที่ยังคิดไม่ออกเท่านั้นเอง ท่านที่คิดออก หรือรู้ดี แล้ว คงมิได้มีเวลาดมาพิจารณาแนวเหล่านี้ด้วยหรือ!

จากนี้ คือ แนวเรียงความ เรื่องความเจริญของบ้านเมือง...ของผม

๑. อารัมภบท (เริ่มต้น เกริ่นหรือเขียนขึ้นเป็นคำแรกควรจะให้เป็นประโยค หรือ วลีที่เรียกร้องความสนใจ กระทบตา หรือดึงดูดความรู้สึกเพื่อเป็นชวน ให้อยากอ่านต่อ การขึ้นต้นสุดแล้วแต่แบบวิธีของผู้ใด จะออกมาใน รูปใด บางทีก็อาจเป็นเช่น)

“ไม่ช้าบ้านเมืองใด ย่อมปรารถนาความเจริญของบ้านเมือง ด้วยกันทั้งนั้น ทั้งนี้เพราะเหตุว่า ความเจริญของบ้านเมืองเป็น...หรือ หมายถึง... (เพื่อให้ได้คำตอบอันแสดงความหมายว่า ก. ความเจริญของบ้านเมือง หมายถึงอย่างไร)

- ก. ความเจริญของบ้านเมือง หมายถึง — การที่บ้านเมือง คดี คดหายไปสู่ ความเจริญ
— การพัฒนาหรือสร้างเสริม ความเจริญให้แก่บ้านเมือง
— ความรุ่งเรืองขอ บ้านเมือง

ข. ความเจริญของบ้านเมือง คืออย่างไร
(เป็นคชนเข้าหาเรื่อง และจากนั้นแหละคือแก่นที่ต่อกรให้เรียงความ)

๒. เข้าเรื่อง ก. ความเจริญของบ้านเมือง --- คือการไม่หยุดนิ่ง การเจริญเติบโต
หรือการพัฒนาบ้านเมืองให้เจริญก้าวหน้าอยู่เสมอ

ข. ความเจริญก้าวหน้าในทางใด

ในทาง — ๑. วัตถุ — สิ่งก่อสร้าง ตึกกรมบ้านช่อง ถนนหนทาง ฯ

- การเอาชนะธรรมชาติ
- ศิลปกรรมต่างๆ, โบสถ์วิหาร
- การประคองรัฐ ฯ

๒. เศรษฐกิจ

- การลงทุน
- การค้า
- การคมนาคม ติดต่อดังดาร์
- ผลผลิต
- ตลาด

(ทุกสิ่งที่เกี่ยวข้องกับความเจริญของบ้านเมืองใน ส่วนที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจ , นำมาบรรยายได้)

๓. จิตใจของบุคคล — รักสงบ

- กระตือรือร้น ในการสร้างเสริมความเจริญรุ่งเรืองของบ้านเมือง
- การรักษาให้คงไว้
- ความสะอาด
- ความมีชัยดี, ประหยัด
- ความสามัคคี

ค. ใครเป็นผู้ทำความเจริญให้แก่บ้านเมือง

- โดยรัฐเป็นผู้นำ
- องค์การของรัฐ เจ้าหน้าที่
- ประชาชนพลเมืองช่วยกัน ร่วมมือกัน
รักษาสิ่งที่มียุติและจัดทำขึ้นใหม่ ดันบั
ดุนนุ เผยแพร่ ฯลฯ

ง. ความเจริญของบ้านเมืองเป็นผลอย่างไร

- ประเทศชาติทันสมัยชาติอื่น ๆ
- ความรู้ดีทั้งในเกียรติภูมิ
- ความมีหน้ามีตา และได้รับคำยกย่อง
สรรเสริญ
- แสดงความเป็นอารยะ ฯลฯ

จ. บ้านเมืองที่ขาดความเจริญจะเป็นอย่างไร

ฯลฯ

๓. บรรยายตามหัวข้อที่วางไว้ และขยายความ การบรรยายตามหัวข้อที่วางไว้ ก็เพื่อให้อยู่ในกรอบที่กำหนด มิเช่นนั้นจะออกนอกขอบข่ายของเรื่อง ซึ่งจะกลายเป็นผิดมุ่งโหม่งเหวี่ยงไป โดยเสียเวลาเขียนเปล่า มีแต่หน้าไม่มีเนื้อ การบรรยายขยายความจึงควรกอดหัวข้อเรื่อง เรียงความที่ตรงตามหัวข้อเรื่อง มักจะได้คะแนนเต็มขอ อย่างไรก็ตามเรื่องนั้นก็ควรเขียนอยู่ในหลักกติกามารยาทของชุด ศูนย์กลาง คือบรรยายตามแนวอันเกี่ยวกับเรื่อง—“ความเจริญของบ้านเมือง” เท่านั้น

๔-๕. แทรกความคิดเห็นและให้ตัวอย่างในตอนที่เห็นสมควร ความคิดเห็นบางทีก็เป็นส่วนหนึ่งของคะแนนดี เพราะเป็นที่แสดงความคิดเห็นของ และความคิดพิเศษที่เห็นอกเห็นใจ นอกจากนั้นถ้ายกตัวอย่างให้เห็นบ้าง บางแห่ง ก็เป็นเรื่องที่ควรทำได้ ความในเรื่องจะได้แจ่มชัดขึ้น เข้าใจง่ายขึ้น และคะแนนก็อาจได้มากขึ้นด้วย ความคิดเห็นของเราจะเป็นเช่น—

แนวความคิดทำให้บ้านเมืองเจริญ มีความคิดเห็นอย่างไร หรือมีข้อ
คิดซึ่งไม่ควรแก้ไขอย่างไร ควรจะได้รับความร่วมมือช่วยเหลือจากใคร เพียง
ใดหรือไม่ (แนวความคิดเห็นเหล่านี้ จะออกห่างจากข้อเท็จจริงไม่ได้ ดังนั้น
การอธิบายประกอบความคิดความเห็นก็เป็นเรื่องไม่ควรยกตัวอย่างประกอบด้วย
แล้วให้ความคิดเห็นในตัวอย่างนั้น ๆ จึงจะไปกันได้ มีเช่นนั้นก็ไม่ทราบว่าจะ
จะออกความคิดความเห็นอย่างไร เมื่อไม่มีตัวอย่าง ตุ๊กตา หรือของจริง)

๖. สรุป เคยเรียนให้ทราบแล้วว่า กรรมการตรวจเรียงความบางท่านตรวจ
โดยอ่านแต่ตอนขึ้นต้น ย่อหน้าใหม่ๆ บ้าง, หัวข้อ และตอนลง
ท้ายก็มี ดังนั้นการสรุปโดยประมวลย่อความสำคัญมาลงไว้ตอน
ปลายให้อ่านสะดวก ประเดี๋ยวเดียวก็รู้เรื่องตลอด จึงเป็นวิธีการ
ที่เห็นว่ายังเข้าที่ได้อยู่ ดังนั้น ถ้าอยากสอบเรียงความได้ หรือ
ได้คะแนนดี ก็ไปรดอย่ำลิมเสี่ย.

เก็บตก

ลืมหักกา

ปลัดอำเภอเห็นชายสองคนกำลังชกต่อยกันอยู่ จึงเข้าห้ามปรามให้แยกจากกัน แต่มิได้นำตัว
ผู้กระทำผิดไปตบตวงดำเนินคดีตามระเบียบ ผู้บังคับบัญชาจึงตั้งตงโทษภาคทัณฑ์
ผู้กระทำผิดอาญาต้องถูกสอบสวนและดำเนินคดีตามระเบียบ ใต้.... ท่านปลัดลืมหักกาข้อนี้เสียได้.

ข้อสอบข้าราชการพลเรือน

เฉลยข้อสอบข้าราชการพลเรือนชั้นตรี

แนวเขียนเรียงความภาษาอังกฤษ

โดย.....สมศักดิ์ ชูโต Ph. D.

△   △   △

A RAILWAY JOURNEY

(ข้อสอบชั้นตรี กรมการศาสนา พ.ศ. ๒๔๘๕)

There is something very appealing about making a journey, whether for business or pleasure. Making a journey is usually an event; it is therefore only natural that most people are looking forward to their journey. The end of a journey may be sad, dreary and unexciting but the journey itself is likely to be eventful - a pleasure, a risk and even an adventure.

There are various ways in which a journey can be undertaken. For the general public, however, it is generally accepted that there are three ways: by land, sea and air. These three means of getting from one place to the other are familiar to everyone. With regard to the merit and demerit of these means, there have always been controversies and arguments. For speed and convenience, air travel may be preferable but it is highly questionable whether a journey by air is a pleasure. Many people, not necessarily old-fashioned, still have faith in the older methods of travelling by sea and by land. And who can blame them for it?

We also know that there are several ways of making a journey by land. With the invention of the internal combustion, motor cars as a means of transport by land have become extremely popular. However, in spite of this fact, it remains true that a railway journey is still the more important and the more convenient. Passengers by rail

are well looked after and everything is arranged for them. There is also a great opportunity of making friend among fellow passengers, thus making the journey livelier and more pleasurable.

A railway journey also offers various advantages denied to other forms of journey. It is probably the best way of enjoying scenery, landscape and life in the countryside. As for comfort, many people believe that it is better than a journey by sea or by air. A railway journey is also likely to be safer, judging from frequent reports of air and road accidents. It is true that a journey by rail is unlikely to be the quickest but if speed is not the first consideration in travelling, then the old-fashioned way of going by train is probably the best of all.

Ultimately, however, whichever form of journey one chooses depends on what one wants out of a journey. If a journey is made for the sake of getting from one place to the other as quick as possible, then a railway travel is hardly the choice. On the other hand, most people are inclined to make their journey with a reasonable degree of speed, comfort and pleasure. Although everybody is not always in a position to get this combination out of his journey, there is no denying the fact that it is an ideal combination. For this ideal way of travel, a railway journey is likely to be the best or at least, second to none.

แปล

การเดินทางโดยรถไฟ

การเดินทางเพื่อธุรกิจหรือเพื่อความสนุกสนานก็ตามรู้สึกว่าเป็นสิ่งที่น่าสนใจทีเดียว การเดินทางมักจะเป็นเหตุการณ์อันสำคัญมากอย่างหนึ่ง เพราะฉะนั้นจึงเป็นเรื่องสำคัญมากที่จะพยายามคิดถึงวันที่ตนจะออกเดินทาง จุดหมายปลายทางของการเดินทางอาจจะเป็นเรื่องเศร้าปราศจากชีวิตชีวาหรือไม่น่าสนใจ แต่การเดินทางในตนเองนั้นจะเป็นที่น่าสนใจ เป็นที่น่าสนุกสนาน เป็นการเลี้ยงหรืออาจจะเป็นการผจญภัยได้ทีเดียว

การเดินทางมีวัตถุประสงค์กระทำหลายวัตถุประสงค์ด้วยกัน อย่างไรก็ตามสำหรับชนทั่วไปก็เป็นที่น่าพอใจ

๓. วิถี คือ โดยทางบก ทะเล และอากาศ ทุก ๆ คนรู้จักถึงวิถีทั้งสามในการที่จะเดินทางจากที่หนึ่งไปยังอีกที่หนึ่ง สำหรับในเรื่องข้อดีข้อเสียของแต่ละวิธีนั้นเป็นเรื่องที่ได้รับการถกเถียงและอภิปรายกันมาเป็นเวลานานแล้ว ถ้าจะเอาความเร็วและความสะดวกเข้าว่า การเดินทางอากาศอาจจะนำนิยมกว่าแต่ก็เป็นที่น่าคิดที่คิดว่าการเดินทางอากาศนั้น เป็นสิ่งที่ผู้เดินทาง ได้รับความสนุกสนานและความพอใจ ยังมีชนไม่น้อยซึ่งไม่จำเป็นจะต้องเป็นคนหัวเก่า ที่ยังเชื่อถือในวิถีการเดินทางอันเก่าแก่ คือทางทะเลและทางบก แล้วใครเล่าที่จะกล้ากล่าวหาว่าเป็นความเชื่อดั้งเดิม?

ก็เป็นที่น่าทราบน้อยอยู่แล้วว่าการเดินทางบกก็กระทำให้หลายวิถีด้วยกัน เมื่อได้มีการคิดค้นเครื่องยนตร์ขึ้น รถยนตร์ก็ได้รับความนิยมนำมาใช้ในฐานะยานพาหนะทางบก อย่างไรก็ตาม ทั้ง ๆ ที่ความนิยมของรถยนตร์มีมากขึ้น ก็ยังเป็นความจริงอยู่ว่าการเดินทางโดยรถไฟนั้นยังมีความสำคัญกว่าและสะดวกกว่า ผู้โดยสารรถไฟได้รับการดูแลอย่างดีและทุกสิ่งทุกอย่างจัดไว้ให้พร้อม นอกจากนี้ยังมีโอกาสที่จะสร้างมิตรภาพในหมู่เพื่อนผู้โดยสารด้วยกันเอง ทำให้การเดินทาง มีชีวิตชีวา และสนุกสนานยิ่งขึ้น

การเดินทางโดยรถไฟยังให้ผลประโยชน์หลายอย่างที่วิถีเดินทางอย่างอื่นไม่มีให้ อาจจะถูกกล่าวได้ว่าเป็นการเดินทางที่ปลอดภัยที่สุดถ้าจะพูดถึงการขมวด วิวทิวทัศน์และชีวิตในชนบท ถ้าจะว่าถึงความสบาย ก็มีคนหลายคนเชื่อว่าดีกว่าการเดินทางทะเลและอากาศ นอกจากนั้น การเดินทางโดยรถไฟยังอาจจะปลอดภัยกว่า พิจารณาจากข่าวอุบัติเหตุที่ได้ยินบ่อย ๆ ในการเดินทางโดยรถยนตร์และเครื่องบิน เป็นความจริงที่การเดินทางโดยรถไฟนั้นอาจจะไม่ใช่วิถีที่เร็วที่สุด แต่ถ้าความเร็วไม่ใช่เป็นการพิจารณาอันแรกในการเดินทางแล้ว ก็อาจจะกล่าวได้ว่า การเดินทางแบบเก่าแก่โดยทางรถไฟนั้นอาจจะดีที่สุดในได้

อย่างไรก็ตาม ในขั้นสุดท้ายการที่จะเลือกวิถีเดินทางนั้นขึ้นอยู่กับว่าท่านต้องการอะไรจากการเดินทาง ถ้าท่านจะเดินทางเพื่อหวังจะไปจากที่หนึ่งสู่อีกที่หนึ่งโดยเร็วที่สุดเท่าที่จะทำได้แล้ว ท่านก็คงจะไม่เลือกการเดินทางโดยรถไฟ แต่ชนส่วนใหญ่่มักจะเดินทางโดยใช้ความเร็ว ความสบาย และความสนุกสนานให้มีอยู่ร่วมกันพอประมาณ ถึงแม้ว่าทุก ๆ คนจะไม่อยู่ในฐานะที่จะเลือกเดินทางโดยให้มีการรวมของทั้งสามสิ่งนี้ได้ แต่ก็จะต้องยอมรับว่าการที่นำเอาสามสิ่งนี้มารวมกันได้เป็นสิ่งที่พึงปรารถนา สำหรับในการเดินทางที่นำพึงปรารถนานี้ การเดินทางโดยรถไฟยังนับได้ว่าดีที่สุดหรืออย่างน้อยก็ไม่ด้อยกว่าวิถีอื่น ๆ

บริการ

“หนังสือเปิดสำหรับบริการสมาชิก สมาชิกผู้ใดอยากทราบว่าเพื่อนฝูงย้ายไปเป็นอะไร อยู่ที่ไหน ถามได้โดยขอให้บอกตำแหน่งสังกัดเดิมพอคร่าวๆ เพื่อสะดวกแก่การติดตามและสอบถาม หรือถ้าสมาชิกผู้ใดอยากทราบว่าตำแหน่งใดตำแหน่งหนึ่ง ใครเป็นผู้ดำรงอยู่ ก็ถามได้โดยไม่ต้องบอกรายละเอียดอย่างใด.”

คนเราทุกคนย่อมมีเพื่อน บ้างก็ร่วมโรงเรียน บ้างก็ร่วมสำนักงาน แต่เพื่อนน้อยคนนักที่จะได้พบกันเรื่อย ๆ จนวันตาย มักจะโยกย้าย แยกกันไปตามเหตุการณ์ ถึงกระนั้นเพื่อนก็ยังคงเป็นเพื่อน บางคนอยากรู้ว่า เพื่อนคนนั้นย้ายไปเป็นอะไรอยู่ที่ไหนหนอ? ทำอย่างไรจึงจะรู้? ไม่ยากเลยถ้าเพื่อนของท่านเป็นข้าราชการ และท่านเป็นสมาชิก “วารสารข้าราชการ” เพียงแต่ท่านถาม “วารสารข้าราชการ” และ “วารสารข้าราชการ” ลงตอบให้เท่านั้น “วารสารข้าราชการ” จะนำคำถามนั้นไปถึงทุกกระทรวงทบวงกรม ทุกจังหวัดทุกอำเภอ สมาชิก “วารสารข้าราชการ” ก็จะนำคำถามนั้นถามต่อ ๆ กันไปจนได้คำตอบกลับมา หรือบางที “วารสารข้าราชการ” อาจจะได้รับกระเบื้องประวัติและให้คำตอบได้เองก็ได้

บางคนอยากรู้ว่า ใครเป็นผู้ว่าราชการจังหวัดนั้นหนอ? ใครเป็นนายอำเภอหนอ? จะไปเที่ยวจังหวัดนั้นสักหน่อย มีใครเป็นเพื่อนเราพอจะไปสัมผัสได้บ้างหนอ? เหล่านี้ใครเล่าจะสะดวกไปเที่ยวถามและบอกให้ท่านได้ นอกจาก “วารสารข้าราชการ”

วารสารข้าราชการยินดีที่จะให้บริการนี้แก่สมาชิก

ตั้งแต่ปี ๒๕๐๓ เป็นต้นไป

เชิญชวนส่งภาพหน้าปก

เพื่อเพิ่มความสัมพันธ์ ระหว่างสมาชิกในหน่วยราชการหนึ่งกับหน่วยราชการอื่น และระหว่างสมาชิกในท้องถิ่นหนึ่งกับท้องถิ่นอื่น เราขอเชิญชวนให้สมาชิกส่งภาพเกี่ยวกับการปฏิบัติราชการในหน่วยงานของท่าน หรือภาพสถานที่สำคัญในท้องถิ่นของท่านพร้อมด้วยคำอธิบายภาพนั้นๆ ไปลงหน้าปกวารสารข้าราชการบ้าง

ภาพที่ส่งไปนั้นขอให้ส่งเป็นฟิล์ม เพื่อเราจะได้ขยายลงหน้าปกได้สะดวกตามขนาดที่เราต้องการ

ภาพถ่ายได้รับคัดเลือกลงพิมพ์หน้าปกวารสารข้าราชการ นอกจากจะได้เป็นการเผยแพร่หน่วยงาน หรือ ท้องถิ่นของท่านแล้ว ผู้ส่งยังจะได้รับรางวัลจาก วารสารข้าราชการ ภาพละ ๕๐ บาท (ห้าสิบบาท) อีกด้วย

หนังสือ

ประมวลปัญหา

และทางปฏิบัติตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน

แก้ไขเพิ่มเติมพิมพ์ครั้งที่ ๓ พิมพ์เสร็จเรียบร้อยแล้ว

เย็บปกแข็งแร็กซิลเดินทอง คงจำหน่ายในราคาเล่มละ ๕๐ บาท (เพิ่มค่าส่งอีกเล่มละ ๔.๕๐บาท) ผู้ต้องการโปรดรับส่งเงินไปสั่งซื้อด่วน มิฉะนั้น จะหมดเสียก่อนอย่างเมื่อพิมพ์ครั้งที่ ๒ อีก เพราะเหลือจำนวนน้อยแล้ว

สั่งได้จากเลขานุการบริการสวัสดิการ ก.พ. สำนักงาน ก.พ. ในพระบรมมหาราชวัง พระนคร ส่งเงินทางธนาคาร สั่งจ่ายที่ ป.ณ. หน้าพระลาน

สอบเชาวน์และความรอบรู้

๑. ภาพข้างบนนี้เป็นภาพจากคำพังเพยบทหนึ่ง คำพังเพยบทนั้นว่าอย่างไร มีความหมายอย่างไร
๒. ให้เรียงมาตราวัดความยาวดังต่อไปนี้ให้เป็นตามลำดับจากขายน้อยที่สุดไปหาขยาวมากที่สุด
นิ้ว, เมตร, เฟอร็ลอง, หลา, เซ็นติเมตร, ลีค, กิโลเมตร, ฟาธอม, ไมล์
๓. ทำอย่างไร จึงจะตัดขนมเค้กใหม่ก้อนหนึ่งออกเป็นแปดชิ้นเท่า ๆ กันได้โดยใช้มีดตัดตรง ๆ ลงไปเพียงสามที
๔. ถ้าท่านเอาเสื้อยืดคอกกลมที่มีป้ายติดอยู่ที่คอข้างหลังด้านในมากลับเอาในออกนอก แล้วสวมโดยเอาแขนซ้ายของท่านใส่ในแขนขวาของเสื้อ และแขนขวาของท่านใส่ในแขนซ้ายของเสื้อ ป้ายจะอยู่ที่ใด? ข้างหน้าด้านใน หรือข้างหน้าด้านนอก หรือข้างหลังด้านใน หรือข้างหลังด้านนอก?
๕. นักสำรวจคนหนึ่งจะต้องข้ามทะเลทรายซึ่งต้องใช้เวลาเดินทางหกวัน เมื่อคิดคำนวณดูแล้ว คนคนหนึ่งสามารถนำอาหารและน้ำไปได้เพียงชั่วกึ่งคนเดียวยี่สิบวันเท่านั้น เขาจึงไปตามลำพังไม่ได้ ในบริเวณนั้นหาพาหนะอื่นใดไม่ได้เลย เขาจึงต้องจ้างคนช่วยเขาขนอาหารและน้ำด้วย เพื่อให้พอกินถึงหกวัน แต่จะจ้างให้น้อยคนที่สุด ท่านช่วยคิดหน่อยว่า จะต้องจ้างคนช่วยอย่างน้อยที่สุดกี่คน นักสำรวจจึงจะข้ามทะเลทรายได้

กติกา ให้ส่งคำตอบไปถึงบรรณาธิการวารสารข้าราชการภายในวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๐๓ ผู้ตอบถูกต้องและ
 ๑. ตอบดีที่สุดจะได้รับรางวัลเงิน ๑๐๐ บาท (หนึ่งร้อยบาท) (ผู้ส่งคำตอบโปรดเขียนชื่อและสถานที่ชัด ๆ
 และควรแจ้งเลขที่สมาชิกปี ๒๕๐๓ ด้วย)

